

Kmetijstvo

Slovenija • Na Danskem davek na krave, pri nas (še) ne
➔ Stran 5

Podravje

Ptuj • »Kdor zadene številko štiri, plača sladoled«
➔ Stran 11

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 6. avgusta 2024

Letnik LXXVII • št. 61 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,90 EUR

Aktualno

Ptuj • Postavljeni, da lahko propadajo?!
➔ Stran 2

Podravje

Zavrč • Namesto Tuša po novem Spar
➔ Stran 4

Kmetijstvo

Podravje • Z analizami tudi do sto evrov prihranka na hektar
➔ Stran 9

Kultura

Videm • Selani obnovili križ, ki je starejši od cerkve
➔ Stran 10

Kronika

Ptuj • »Zakaj mulčenje, če bi lahko kosili?«
➔ Stran 24

Podravje • Oddaja poškodovanih panelov brezplačna, demontaža plačljiva

Kam s poškodovanimi sončnimi paneli

Od toče poškodovane in ustrezno spravljene panele v Podravju sprejemata Komunalno podjetje Slovenska Bistrica na odlagališču Pragersko in Javne službe Ptuj v Gajkah, a le pod določenimi pogoji. Več na strani 3.

Foto: CG

Prehod v Mihovcih ljudem ne da miru •

Trofenik: »Občinski svetniki niso vedeli, kaj potrjujejo«
➔ Stran 2

Država (počas) ureja protipoplavno zaščito •

Krajani Črete bodo spali mirneje
➔ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

Parkinsonova bolezen – poklicna bolezen kmetov •

Raziskave dokazujejo: pesticidi so morilci možganov

➔ Strani 6 in 7

Velika Nedelja • Nevarno križanje glavne ceste in železnice

Prehod v Mihovcih ljudem ne da miru

Vprašanje (ne)delovanja zapornic na železniškem prehodu v Mihovcih, o čemer smo nedavno pisali, okoliškim stanovalcem in tistim, ki glavno cesto Ormož–Gorišnica–Ptuj dnevno uporabljajo, ne da miru. »Kaj, če se zgodi nesreča in ugasne življenje? Takrat poti nazaj ni več. Zakaj v Mihovcih niso zgradili podvoza ali nadvoza?« opozarjajo na terenu. Posebej grenko je dejstvo, da je podvoz najprej bil v načrtu, a so ga kasneje črtali.

To temo smo v naših časopisnih člankih odprli že večkrat. Posebej zbode v oči, da so se ob obnovi proge Pragersko–Hodoš, ki je veljala pol milijarde evrov, podvozi pod progo gradili na lokalnih cestah in sredi polj, medtem ko takšne rešitve na glavni prometni žili, ki Ormož povezuje z ostalim delom Slovenije, niso izvedli. Podvoze na lokalnih cestah so denimo zgradili v Borovcih, Cvetkovcih in Osluševcih, v Dornavi in Moškanjcih je čez glavno cesto nadvoz, v Mihalovcih na ormoškem koncu so podvoz zgradili do ene same domačije. Ob takšnih dejstvih je jasno, da se ljudem upravičeno porajajo vprašanja, zakaj so podvozi sredi polj, na glavni cesti, ki vodi v Ormož, pa ne, čeprav so domačini to zahtevali in pričakovali. Poudarjali so, da je križanje železnice in ceste smrtno nevarno. Vsekakor so imeli prav, na mestu so bila tudi njihova opozorila o (ne)delovanju zapornic. Že takrat se je dogajalo in dogaja se še danes, da zapornice niso stoodstotno zanesljive. Letos je bilo šest okvar, dve zaradi zloma zapornic in štiri zaradi udarov strel, so pojasnili na Direkciji RS za infrastrukturo (DRSI).

»Občinski svetniki niso vedeli, kaj potrjujejo«

»Nepojmljivo je, da je v Mihovcih ostalo nivojsko križanje. Ko je bil razgrnjen državni prostorski načrt (DPN), so na zboru krajanov predstavili izvennivojsko križanje. Potem je vodja projekta Dejan

Foto: MZ

Odgovornost za to, da je v Mihovcih ostal prehod z zapornicami, Vili Trofenik pripisuje vodji projekta Dejanu Jurkoviču, nekdanjemu vodstvu občine Ormož in občinskemu svetu. »Dali so pavšalno soglasje k DPN, pa niso vedeli, da je od faze razgrnitve do sprejemanja sklepa na občinskem svetu bilo izvennivojsko križanje nadomeščeno z nivojskim. Tam je izvorni greh.«

Jurkovič županu Ormoža prinesel novo rešitev in občinski svet je sprejel sklep, da se strinja s predloženim. Občinski svetniki niso vedeli, s čim se strinjajo, ker niti niso vedeli, da je prišlo do spremembe. Na DRSI mahajo, da imajo soglasje občine, a če bi bil postopek v skladu s predpisi, bi ga morali v tem delu zavreči,« je pojasnil upokojeni politik, nekdanji poslanec in župan Ormoža Vili Trofenik. Dodal je, da je promet v Borovcih, Dornavi, Pavlovcih, Pušencih in Osluševcih

neprimerljiv s prometom v Mihovcih. Na naštetih lokacijah so podvoze/nadvoze zgradili, medtem ko ga na zelo prometni cesti v Mihovcih nimajo.

To naj bi bilo edino nivojsko križanje železnice in regionalne ceste v državi.

Trofenik je opozoril, da je projekt obnove železniške proge Pragersko–Hodoš v okolju povzročil še več ran, ne samo prehoda in zapornic v Mihovcih. »Čakamo odločitev sodišča v zvezi s poplavlja-

njem, ki se pojavlja po obnovi proge. Če bo dokazana krivda državi, bo to zanimivo še za kakšnega tožilca Evropske unije, ker so evropska sredstva, milo rečeno, potrošili nekvalitetno in neodgovorno.«

DRSI: »Porušili bi preveč hiš«

Na DRSI pravijo, da podvoza v Mihovcih niso gradili, ker bi bil to prevelik poseg v naselje in bi morali porušiti več hiš. A dejstvo je, da je neposredno ob križanju le en objekt. Razmišljali so tudi o novi cesti Mihovci–Trgovišče ter nadvozu na tej cesti, vendar so ugotovili, da bi ta trasa potekala vzporedno s hitro cesto, ki so jo takrat že začeli graditi. »Ob upoštevanju dejstva, da dva nadvoza (obvoznica Mihovci in hitra cesta) v neposredni bližini ekonomsko ne bi bila upravičena, je prišlo do variante, da nivojski prehod v Mihovcih ostane. Služil bo prečkanju za lokalni promet, medtem ko bi se tranzit preusmeril na novo hitro cesto.«

Realnost je takšna, da hitre ceste še danes ni, prehod v Mihovcih pa je ostal. Gradnja ceste Ormož–Markovci naj bi se to jesen vendarle začela. Četudi bo po njeni izgradnji tranzitnega prometa skozi Mihovce in Veliko Nedeljo manj, to ne spremeni dejstva, da bodo cesto še naprej uporabljali domačini, poselitve v tem delu ormoške občine v navezavi na gorišniško pa je kar velika. Medtem ko je bilo po oceni DRSI v Mihalovcih smotno zgraditi podvoz do ene same hiše (kmetije), so pri nekaj tisoč ljudeh v Mihovcih ocenili popolnoma dru-

Foto: SŠ

»Predstavniki DRSI in vodja projekta obnove železniške proge Dejan Jurkovič (na fotografiji) je javno grozil tistim, ki bodo opozarjali na problematičnost izvedbe zapornic, češ da bo Siemens vsakega tožil. Z zastraševanjem so poskušali izničiti problem, ki je vedno bolj prisoten. Dejstvo je, da se zapornice kvarijo. In to ne na neki stranski cesti, ampak najbolj frekventnem prehodu v tem delu Slovenije. Zdaj ne vem, kdo bo koga po toliko okvarah tožil,« je poudaril Vili Trofenik.

Besede nekdanjega župana Ormoža in dolgoletnega poslanca smo Jurkoviču predložili in ga prosili za pojasnilo. Odgovor smo dobili iz službe za odnose z javnostmi DRSI: »Ker je v preteklosti prihajalo do govoric in medijskih člankov, v katerih so bile navedene trditve, da zapornice ne delujejo pravilno, nas je proizvajalec oziroma dobavitelj naprave seznanil, da bo v primeru nadaljevanja 'neupravičenega blatenja njegovega dobrega imena' sprožil pravne postopke zoper te osebe. Zato smo kot naročnik, v izogib nevšečnostim, na to opozorili.«

O problematiki okvar na zapornicah so na DRSI še dodali: »Res je, da na nivojskem prehodu občasno prihaja do tako imenovanih izrednih dogodkov, ki zahtevajo interveniranje vzdrževalcev. Letos jih je bilo šest; dva so povzročili vozniki z zlomom zapornic, štirje so nastali med nevihtami, zaradi udarov strel.«

gače – da podvoza ne potrebujejo.

Morda pa bi lahko podvoz v Mihovcih, ki je pred desetletjem iz načrtov izpadel, »stisnili« v projekt

nove ceste, četudi je investitor DARS. Vendarle sta DARS in DRSI oboja državna.

Mojca Zemljarič

Ptuj • O kamnitih skulpturah na zelenicah

Postavljeni, da lahko propadajo?!

Ptuj sicer nima veliko kamnitih skulptur (spomenikov) na zelenicah. Opazno pa je, da tam, kjer so, nekatere vidno propadajo.

Že kmalu po postavitvi skulpture Suženj akademskega kiparja Matije Vukovića iz Beograda, ki simbolizira pobratenje med nekdanjo veliko občino Ptuj in občino Arandjelovac v Srbiji in so jo postavili 8. avgusta leta 1972, je le-ta ostala brez roke. Tako je še danes. Njeno propadanje se nadaljuje, razpoke so vse bolj vidne.

Na zelenici med bloki v Volkmerjevi ulici razpada kamnita skulptura neznanega avtorja in neznane vsebine. Okrog nje sicer redno kosijo travo, druge skrbi pa ni deležna. Zagotovo pa to ni v ponos mestu.

Že večkrat pa smo opozorili na to, da bi si tudi kip Matije Murka zaslužil malo več spoštovanja. Pomnik je sicer iz leta 1956, tudi s tablico o tem, kdo je bil. Zdaj se marsikdo, ki zaide v Sončni park – če

nima informacij pred tem – sprašuje, kdo je bil M. Murko, rojak z Drstelje, slovenski literarni zgodovinar, etnolog, slavist in urednik, ki je pozival k zbiranju etnološkega gradiva. Slovensko etnografsko društvo je svoja najvišja stanovska odličja poimenovalo po njem. Za izjemne dosežke etnologom podeljuje Murkove nagrade, Murkova priznanja in Murkove listine.

V neposredni bližini Murkovega spomenika pa sta postavljena spomenika Viktorju Skrabarju, za vse, kar je naredil za ptujski muzej in ohranitev kulturne dediščine, ter Franzu Ferku, ustanovitelju ptujskega muzeja, na katerih pa so polni zapisi o obeh. Stroka sicer odgovarja, da se takšnih pomnikov ne sme spreminjati, zato tudi pomnik M. Murku ostaja tak, kot je bil odkrit leta 1956. Če bi mu dodali

Foto: Črtomir Goznik

V tako imenovanem 'županovem parku' med dvema centroma, Domino in Drava, propada spomenik pobratenja med nekdanjo veliko občino Ptuj in občino Arandjelovac v Srbiji.

polnejši zapis, verjetno ne bi izgubil svojega pomena.

Seveda pa bi si več zaščite zas-

lužili tudi nekateri arheološki pomniki. To pa je že druga zgodba, o kateri čivkajo že vrabci na strehi, a

se ne zgodi nič. Tudi glede kamnitih spomenikov, skulptur na zelenici, ki nimata arheološkega značaja,

nismo prejeli odgovora o tem, kdo bi ju moral varovati.

MG

Podravje • Oddaja poškodovanih panelov brezplačna, demontaža plačljiva

Kam s poškodovanimi sončnimi paneli

Fotovoltaični paneli so zasnovani tako, da prenesejo različne vremenske vplive, tudi točo do velikosti oreha, ki nanje pada pravokotno in s hitrostjo do 83 kilometrov na uro, zatrjujejo proizvajalci oz. dobavitelji. Sredi julija pa so se zrna toče sprijela v uničujoče ledene krogle, pod katerimi je popustilo tudi steklo fotovoltaičnih panelov.

V Sloveniji je konec lanskega leta sončno energijo vpajalo več kot 48.000 sončnih elektrarn. Z rastjo števila sončnih panelov na strehah gospodinjstev se je daljšal tudi seznam dobaviteljev, oblike ponudb glede montaže, pa tudi odstranitve odsluženih oz. poškodovanih sončnih elektrarn. Iz Zadruga sončnih elektrarn Slovenije (ZSES), ki ima sedež na Ptuj, so odgovorili: »Za odvoz poškodovanih panelov pogodbeno sodelujemo s podjetjem Renesol iz Maribora, ki mu predamo module. Svojim strankam ne zaračunavamo te storitve posebej, saj stranka omenjeno storitev odpadnih modulov plača pri nakupu novega modula. Pri prodaji elektrarne na ključ je zaračunan strošek nakupa in odvoza/razgradnje starega modula. Ob nastanku škode se stranki zaračuna demontaža starih panelov ter dobava in montaža novih, sama reciklaža pa ne.« Na kratko: reciklaža panelov je za imetnike brezplačna, medtem ko je demontaža plačljiva.

Brezplačna oddaja do 30 panelov

Eno večjih podjetij, ki se ukvarja z odvozom odsluženih modulov, je družba ZEOS. Povedali so, da lahko imetniki panelov slednje oddajo v zbirni center javne službe, a le, če gre za gospodinjstva. »Fotovoltaični paneli morajo biti celi ter vsebovati vse dele. Če občan v zbirni center odda poškodovan ali fotovoltaični panel z odstranjenimi komponentami, moramo mi prevzem tega odobriti.«

Od toče poškodovane in ustrezno spravljene panele v Podravju sprejemata Komunalno podjetje Slovenska Bistrica na odlagališču Pragersko in Javne službe Ptuj v Gajkah, a le ustrezno pripravljene in le do 30 kosov na gospodinjstvo. »V primeru, da bi posamezno gospodinjstvo želelo oddati več kot

Foto: Pexels

Reciklira se 80 odstotkov panela

Odslužene fotovoltaične panele sprejema več podjetij, tudi ZEOS. »V ZEOS-u zbrane panele odpeljemo v reciklažo; zaradi boljših tehnologij, ki jih uporabljajo pri reciklaži, jih vozimo v Italijo in Nemčijo. V procesu obdelave se fotovoltaičnim panelom odstranijo kablji in elektronika ter okvirji, panel se zdrobi, da se zmanjša prostornina. Po drobljenju se material sortira in iz tega se izločijo steklo, ki gre v obrat za predelavo stekla, plastika, ki gre v obrat za predelavo plastike, ter kovine (silicij, baker). Stopnja recikliranja je 80-odstotna. Za preostanek po predelavi oziroma recikliranju pa se zagotovi odlaganje.«

30 kosov, je za prevzem treba z naše strani predhodno pridobiti odobritev,« sporočajo iz družbe ZEOS.

Vsa škoda na panelih še ni vidna

Kolikšen je bil obseg škode na sončnih elektrarnah po julijskih neurjih s točo, (še) ni znano. Ob

tem pa Davorin Korpar iz podjetja Osen, ki se ukvarja z montažo sončnih celic, opozarja, da vsa škoda niti še ni vidna. »Podobno kot pri vetrobranskem steklu, kjer sčasoma iz majhne pike nastane razpoka.« Iz ZSES pa sporočajo, da pri svojih članih in kupcih niso zabeležili večje škode. »Seznanjeni smo le z lomi posameznih modulov na

Foto: Črtomir Goznik

V letu 2023 je bilo na novo postavljenih 17.278 sončnih elektrarn, skupno število vseh pa je bilo 48.021. Sončne elektrarne so lani proizvedle 5 odstotkov v Sloveniji proizvedene električne energije. Med statističnimi regijami prevladuje osrednjeslovenska regija z 19-odstotnim, na drugem mestu sta podravska in savinjska regija z 18-odstotnim deležem sončnih elektrarn.

Foto: ČG

Brezplačna oddaja panelov na Ptuj in na Pragerskem

»Sprejem fotovoltaičnih panelov poteka tako, da morajo biti zloženi na lesene palete, oviti s folijo. Pripeljejo jih lahko samo fizične osebe, in sicer do 30 panelov na gospodinjstvo. Paneli morajo vsebovati vse komponente (okvir, priključni kabel, sponka ...). Maksimalna višina naložene palete je od 1,5 m do 2,0 m oziroma višina, ki zagotavlja varno nalaganje in transport. Razstavljenih panelov shema ne bo prevzela, zato jih tudi mi ne moremo sprejeti,« je pojasnil direktor slovenjebistriške komunale Maksimiljan Tramšek.

Enako zahtevajo v Javnih službah Ptuj, kjer na CERO Gajke sprejemajo le fotovoltaične panele iz gospodinjstev. »Pravne osebe nimajo dovoljenja za oddajanje panelov na komunalno podjetje in se morajo obrniti neposredno na družbe za ravnanje z odpadnimi električnimi in elektronskimi odpadki.«

hišnih elektrarnah, govorimo o 2–6 polomljenih modulih na posamezni elektrarni, kjer je v povprečju med 25 in 30 modulov. Primera,

da bi polomilo več kot polovico modulov na elektrarni, nismo zabeležili. Prav tako nismo zabeležili večjega loma na poslovnih objektih. Večina elektrarn je namreč zavarovanih, saj je, kot ugotavljajo v ZSES, letni strošek zavarovalnine zanemarljiv v primerjavi s škodo, ki lahko nastane. »Tudi z izplačili odškodnin v primeru škode nimamo slabih izkušenj z zavarovalnicami. Do zdaj so nam pokrili vse predložene škodne dogodke.«

Zavarovanje okrog 200 evrov letno

Zavarovanje sončnih elektrarn zagotavljajo praktično vse zavarovalnice, za konkretne cene in izračune se je treba obrniti na po-

samezne zavarovalne zastopnike, saj je premija odvisna od vrednosti elektrarne, površine fotonapetostnih panelov in izbranih kritij. V zavarovalnici Generali so pripravili primer izračuna za povprečno veliko sončno elektrarno v vrednosti 15.000 evrov. Za tovrstno elektrarno je mogoče skleniti zavarovanje za okrog 18 evrov mesečne premije (z upoštevanimi popusti na takojšnje plačilo in na permanentnost) oz. nekje 200 evrov letno. Tako zavarovanje vključuje osnovne nevarnosti (strela, požar, vihar, toča, teža snega, padec drevesa, vandalizem in razbitje fotonapetostnih modulov ne glede na vzrok), so zapisali in opozorili, da je izračun le informativne narave.

Mojca Vtič

Podravje • V dobrem tednu dve hudi neurji povzročili veliko težav in nemalo škode

Trojičanom vreme zadnje čase res ne prizanaša

Po lanskih in letošnjih neurjih s poplavami in plazovi, med katerimi je tudi tisti, ki grozi, da bo središče občine zgrmelo proti Trojiškemu jezeru, imajo v Sveti Trojici nove in nove težave.

V petek zvečer so spet s strahom gledali v črne oblake, ki so se zgrmili nad njimi, in čakali, ali se bo ponovila prejšnja nedelja, ko je močno deževje z vetrom poleg Koroške prizadelo tudi Slovenske gorice in zlasti Sveto Trojico. Na žalost se je. Po pripovedovanju domačinov se je nebo nad njimi dobesedno odprlo in nanje v zgolj dvajsetih minutah zlilo neverjetnih 120 litrov dežja na kvadratni meter. Pravijo, da je voda kot reka tekla po cestah, tudi po glavni cesti skozi središče Svete Trojice, zaradi vodnih meglic pa niso videli niti sosednjih stavb. Voda, ki je meteorni jaški niso mogli požirati, je zalivala kleti, čeprav so mnogi nastavili

varovalne vreče s peskom, veter je podiral drevesa in odkrival strehe, šestim lanskim plazovom se je ob regionalni cesti pridružil nov, ki ga bo prav tako treba sanirati.

Kot je povedal Aleks Zelenik, poveljnik Civilne zaštite Sveta Trojica, je bilo na terenu 40 gasilcev iz vseh treh občinskih gasilskih društev: PGD Sveta Trojica, PGD Osek in PGD Gočova, ki so posredovali na 16 intervencijah. Med drugim so pomagali za silo pokriti tudi streho na podjetju s kmetijsko mehanizacijo Agroremont, ki je v lasti županovega očeta Marjana Klobase. Veter je namreč odtrgal najmanj 80 kvadratnih metrov kritine nad trgovino, voda je zalila

dve pisarni in velik del zalog ter poškodovala inštalacije. Škodo še ocenjujejo, bo pa, kot pravi Klobasa, ogromna.

Vreme jim v petek, kot rečeno, spet ni prizaneslo, saj je znova močno deževalo, pihal je tudi orkanski veter. Člani PGD Sveta Trojica in Osek so odhiteli na 10 intervencij, pa tudi sicer so imeli gasilci na širšem območju Podravja polne roke dela z odstranjevanjem podrtih dreves, prekrivanjem poškodovanih streh objektov ter črpanjem vode iz poplavljenih objektov. Poleg tega je bilo poškodovanih tudi veliko daljnovodov, zato je bilo na terenu več ekip Elektra Maribor.

SD

Foto: PGD Sveta Trojica

S strehe podjetja Agroremont je veter odtrgal velikanski kos kritine, voda pa je zalila dve pisarni in velik del zalog ter poškodovala inštalacije.

Dornava • Kdaj oranžerija v rokah občine?

Vloga občine na ministrstvu

Leto dni je minilo, odkar so v Dornavi javnosti predstavili obnovljeno oranžerijo v sklopu grajskega posestva. Po protokolarnem dogodku so vrata oranžerije ostala zaprta.

Foto: MZ

Obnovo oranžerije je financiralo Ministrstvo za kulturo, vrednost del je bila 1,2 milijona evrov. Slovesnosti, na kateri so julija lani za en dan odprli vrata prenovljenega objekta, se je udeležila tudi ministrica za kulturo Asta Vrečko.

Upravljevec oranžerije želi postati lokalna skupnost. Občina je v ta namen ustanovila javni zavod in zaposlila direktorico. Na Ministrstvo za kulturo so poslali vlogo, na podlagi katere bi dobili dovoljenje za upravljanje delov dvorca in oranžerije. »Vloga poleg opredelitve prostorov, ki bi jih prevzeli v upravljanje, vsebuje predlog petletnega programa dela občinskega javnega zavoda, ki bi bil upravljevec. V programu so navedli dejavnosti in vsebine, ki bi jih zavod izvajal, vključno s finančno oceno po letih. Vlogo s programom dela bo pregledala komisija Ministrstva za kulturo in nanjo dala pripombe. Po potrditvi usklajenega programa dela bomo sklenili pogodbo o

upravljanju. Predvidevamo, da bi bil program lahko usklajen in pogodba z občino podpisana letos jeseni,« so pojasnili na Ministrstvu za kulturo. Po dolgoletnih prigovarjanjih je država željam lokalnega okolja prisluhnila in se odločila, da oranžerijo obnovi. Z gradbenimi deli so posegli dobesedno v drobovje objekta, od katerega je ostalo le nekaj zidov. Ko so objekt začeli sestavljati, je že bilo videti, da nastaja nekaj edinstvenega. Posebej fascinantna je nova steklena fasada na južnem delu objekta, ki daje prostor naravni svetlobi, ta pa osvetljuje celotno notranjost objekta. Obnovljena oranžerija je prostorna, topla in svetla. Med ob-

novo so odkrili zelo dobro ohranjeno kurišče, dimnik in opečni talni kanal, ki so služili ogrevanju. Kanala niso zasuli in skrili, ampak so ga restavrirali in nad njim namestili pohodno steklo, da je ostal viden. Objekt so obnovili, tako da so dobili velik prostor, odprt do ostrešja. Ločeni so samo prostori za skladišče in sanitarije. Oranžerija v parku dvorca Dornava predstavlja enega redkih tovrstnih še ohranjenih in obnovljenih prostorov v Sloveniji. Edinstvena sta tudi dornavski baročni dvorec in park ob njem. V javnosti in stroki dornavsko grajsko posestvo nemalokrat imenujejo tudi slovenski Versailles.

MZ

Trnovska vas • Občinska stavba v sveži preobleki

Po novih oknih še fasada

Potem ko so lani zamenjali okna, je občinska stavba, ki stoji sredi Trnovske vasi, še bolj klicala po pleskarskem čopiču, s katerim bi poenotili že precej dotrajano barvo fasade.

Foto: SD

Občinska stavba je lani dobila nova okna, letos pa bodo prebarvali še fasado.

V poletnih mesecih je fasada slednjič prišla na vrsto in te dni stavba, okoli katere so postavljene gradbeni odri, že dobiva novo, svežo podobo. Nova okna so jih stala dobrih 25.000 evrov, za fasado pa bodo, kot je povedal župan Alojz Benko, odšteli približno 12.000 evrov. Pred barvanjem so odstranili tudi vse manjše prizidke, vključno z nekdanjim Mercatorjevim skladiščem. Spomnimo, da so

v občinski upravi sprva razmišljali o energetske sanaciji stavbe, ki pa bi jih po ponudbi, ki so jo pridobili, stala najmanj 350.000 evrov, kar se jim je zdelo občutno preveč, zato so se odločili, da se bodo obnove lotili postopoma, saj zanj niso želeli najeti posojila. Tako bo obnova sicer trajala dlje, a jo bodo izvedli brez zadolževanja. »Glede na to, da gre za zgradbo iz leta 1894 z zelo debelimi zidovi, je bilo

tudi vprašanje, ali bi energetska sanacija oziroma oblaganje zidov sploh bilo smiselno.« Po odkupu spodnjih prostorov od Mercatorja so morali tam najprej poskrbeti za vlago, nato pa so jih začeli obnavljati. »Letos jih bomo grobo ometali in pripravili tako daleč, da bi jih v začetku prihodnjega leta lahko oddali enemu ali dvema najemniku,« je še dejal Benko.

SD

Zavrč • Zamenjava franšizodajalca

Namesto Tuša po novem Spar

Po dobrih dvajsetih letih se iz Zavrča poslavlja Tuš. Strah, da bi Zavrčani ostali brez lokalne trgovine, je odveč. Konec oktobra bo namreč v istih prostorih zaživela Sparova franšiza.

Foto: CG

Zavrčani bodo od oktobra naprej lahko nakupovali v Sparovi franšizi.

Mateja Težak in Helena Ogrižek v Goričaku odprla manjšo trgovino že leta 1989, leta 2002 pa so postali ena izmed Tuševih franšiz. Sedem let kasneje so se preselili v nove prostore, ki imajo 460 kvadratnih metrov prodajne površine, kjer poslujejo še danes. Pod isto streho deluje tudi Bikers caffe, priljubljen lokal tako med domačini kot ostalimi obiskovalci občine Zavrč. Njuni hčerki Mateja Težak in Helena Ogrižek vuzem torej nadaljuje družinsko tradicijo in napo-

Kot je znano, sta Zinka in Ivan Ogrižek v Goričaku odprla manjšo trgovino že leta 1989, leta 2002 pa so postali ena izmed Tuševih franšiz. Sedem let kasneje so se preselili v nove prostore, ki imajo 460 kvadratnih metrov prodajne površine, kjer poslujejo še danes. Pod isto streho deluje tudi Bikers caffe, priljubljen lokal tako med domačini kot ostalimi obiskovalci občine Zavrč. Njuni hčerki Mateja Težak in Helena Ogrižek vuzem torej nadaljuje družinsko tradicijo in napo-

vedujeta, da bo trgovina tudi v prihodnje bogato založena, nabor izdelkov pa bodo redno dopolnjevali in se trudili za čim več akcijskih ponudb. »Poskušali bomo zadovoljiti potrebe lokalnih kupcev,« je povedala Mateja Težak in dodala, da so s poslovanjem zadovoljni, z zamenjavo franšizodajalca pa želijo pritegniti še več kupcev tako s slovenske kot hrvaške strani. Po odprtju mej jih namreč obišče vedno več kupcev iz bližnjih krajev na Hrvaškem.

EK

Središče ob Dravi • Koliko je vredno občinsko zemljišče?

Pričakujejo tri evre po kvadratu

Kot smo že poročali, so središki občinarji po naključju odkrili, da v Obrežu pri železniški postaji posedujejo osem hektarjev kmetijskih zemljišč.

Foto: SD

Ocenjena vrednost za po naključju odkritih osem hektarjev zemljišč v občinski lasti se je svetnikom zdelo prenizka, saj menijo, da bi za m² morali iztržiti najmanj tri evre.

Ker gre za dokaj veliko površino in se je zdelo nemogoče, da zanj ne bi vedeli, so sprva menili, da je prišlo do pomote v dokumentaciji in da njive v resnici pripadajo Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, a se je izkazalo, da so v resnici občinske. Kaj z njimi – obdržati ali prodati – so kmalu zatem razpravljali svetniki na občinskem svetu. Za nakup njiv, ki jih trenutno obdelujejo lokalni kmetje, se je namreč nemudoma javil zasebnik, ki bi rad tam zasadil sadno drevje, zainteresiran pa je tudi za spremembo enega dela v

stavbno zemljišče, na katerem bi v prihodnje postavil obrat za predelavo jabolk. Svetniki so imeli glede prodaje kar nekaj pomislekov, čeprav ji niso a priori nasprotovali. Slednjič so se odločili, da bodo zemljišče uvrstili v letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem, kar pa še ne pomeni, da ga bodo dejansko tudi prodali. »Na ta način smo pridobili manevrski prostor, da se lahko odločimo in zemljišče bodisi prodamo bodisi obdržimo. Po eni strani je dobro, da ostanjamo lastniki zemljišč,

ki jih obdelujejo naši ljudje, po drugi pa načrtujemo investicije, za izvedbo katerih potrebujemo sredstva,« je dejal župan Toni Jelovica. V času med zadnjima sejama občinskega sveta so dali zemljišče tudi oceniti, vendar svetniki s cenilnim poročilom niso bili zadovoljni, saj so menili, da je ocenjena vrednost prenizka in bi glede na razmere na trgu za njive lahko dobili več. Če se bodo odločili za prodajo, so sklenili, mora biti izhodiščna cena tri evre na kvadratni meter.

SD

Slovenija, Podravje • O prispevku slovenskega kmetijstva k ogrevanju ozračja

Na Danskem davek na krave, pri nas (še) ne

Danska naj bi kot prva država uvedla davek emisije ogljika v kmetijstvu, s čimer bi obdavčila predvsem govedorejce, denar od nove takse pa namenila za pogozdovanje, urejanje mokrišč in izvajanje drugih 'zelenih' investicij. »Drugim državam bomo vzor,« so napovedali danski politiki.

Danska je pomembna izvoznica svinjine in mlečnih izdelkov, kmetijstvo pa naj bi bilo v tej skandinavski državi največji vir emisij ogljika (ogljikovega dioksida, metana – slednji nastaja v prebavilih živali, največ v vampu prežvekovalcev), ki sestavlja toplogredne pline. Na Danskem so zato sklenili, da ogljikove izpuste obdavčijo, s čimer bi kmete spodbudili k iskanju rešitev za zmanjšanje emisij.

Davek na kravo najprej 90, potem 225 evrov

Danske krave molznice, ki predstavljajo velik del populacije goveda, v povprečju izpustijo 5,6 tone ekvivalenta CO₂ na leto. To pomeni, da bodo kmetje ob upoštevanju nižje davčne stopnje v letu 2030 plačali 90 evrov davka na kravo, po letu 2035 pa 225 evrov, če jim ne bo uspelo znižati izpustov na žival. Kmetje poudarjajo, da se zavedajo težav, ki jih prinašajo podnebne spremembe, a ne verjamejo, da bo dodatna obdavčitev kmetov pripomogla k rešitvi tega problema, ob tem pa se zavzemajo, da bi tovrsten davek uvedle tudi druge države EU.

Slovenske kmetije manjše, nižja obtežba tal

»V Sloveniji zaenkrat ne poteka razprava o uvedbi davka na emisije v kmetijstvu,« so odvrnili na kme-

V obdobju 1986–2021 so se izpusti toplogrednih plinov iz kmetijstva zmanjšali za 13 odstotkov.

tiskem ministrstvu. Morda tudi zaradi manjšega vpliva kmetijstva na okolje. Zgovoren je namreč podatek o povprečnem številu glav živine na živinorejsko kmetijo in hektar kmetijskih zemljišč, na kar že leta opozarjajo slovenski kmetje. Po podatkih Eurostata je bilo v EU leta 2020 v povprečju 28 glav živine (GVŽ) na živinorejsko kmetijo. Največje povprečno število med državami članicami EU je imela ravno Danska (243 GVŽ na gospodarstvo), sledita Nizozemska (199 GVŽ na gospodarstvo) in Belgija (168 GVŽ na gospodarstvo).

V Sloveniji je po podatkih Kmetijskega inštituta Slovenije (KIS) v povprečju eno živinorejsko gospo-

darstvo v letu 2020 redilo 9,1 GVŽ. Z vidika obremenjevanja okolja pa je pomembnejši podatek o obtežbi na hektar kmetijskih zemljišč. V Sloveniji obtežba v povprečju znaša eno odraslo govedo na hektar kmetijskih zemljišč, medtem ko je na Danskem 1,7 GVŽ na hektar.

Kmetijstvo ni med ključnimi onesnaževalci

»V Sloveniji kmetijstvo ni med najpomembnejšimi viri toplogrednih virov, je pa dovolj pomembno, da je treba izkoristiti vse možnosti za zmanjševanje emisij. Sektor naj bo zgled drugim, saj je najbolj izpostavljen podnebnim

spremembam,« je poudaril Jože Verbič s KIS ter spomnil tudi na pozitiven pomen kmetijstva oz. rastlinstva in vezave toplogrednega plina CO₂ ter dušika.

V svetovnem merilu naj bi kmetijstvo prispevalo od 20 do 35 odstotkov izpustov toplogrednih plinov. Po nekaterih izračunih naj bi slovensko kmetijstvo prispevalo 10,6 odstotka k skupnim izpustom toplogrednih plinov v Sloveniji, ob upoštevanju krajše obstojnosti metana, ki je eden ključnih plinov, ki nastaja v živinoreji, pa naj bi bil prispevek kmetijstva samo 5,6 odstotka. To pa ne pomeni, da so prizadevanja za zmanjšanje emisij metana (ki nastaja v prebavilih

Foto: SURS

V Sloveniji najnižje število govedi v zadnjih 15 letih

Živinoreja je najpomembnejša panoga slovenskega kmetijstva; prevladuje govedoreja, sledijo ji perutninarstvo, prašičereja, reja drobnice, konjereja, čebelarstvo in druge panoge. Glavni proizvod slovenske živinoreje je mleko, letno ga slovenski kmetje proizvedejo več kot 600.000 ton, vrednostno pa predstavlja približno tretjino celotne živinorejske proizvodnje. Po statističnih podatkih so kmetje konec leta 2022 redili 464.908 glav govedi, od tega je bilo 93.249 krav molznic. Število kmetij z govedom se je od osamosvojitve prepopolnilo (s 56.097 se je znižalo na vsega 28.492 kmetij), zmanjšalo se je tudi število goveda, in sicer v zadnjih 15 letih za 14.000 glav oz. za tri odstotke.

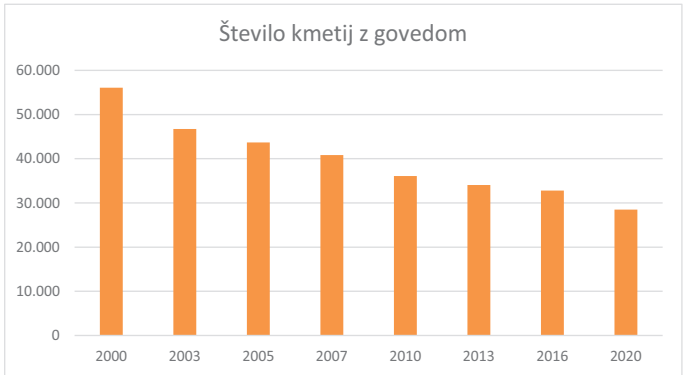

Foto: SURS

Eden od ključnih izzivov slovenske živinoreje bo zmanjšati izgube dušika iz hlevov, gnojilišč in pri gnojenju z živalskimi gnojili ter s tem zmanjšati potrebe po dušiku iz mineralnih gnojil. Izboljšati bo treba učinkovitost reje goveda, predvsem govejih pitancev.

Metan in didušikov oksid sta najpomembnejša toplogredna plina v kmetijstvu. Nastanek enega in drugega plina oz. sproščanja v okolje bi bilo po mnenju strokovnjakov mogoče zmanjšati npr. z uporabo krmnih dodatkov, zaviralcev kemijskih procesov v gnojevki med skladiščenjem, z načrtnim krmljenjem goveda, drobnice in prašičev, z vzpostavitev mikrobioplinskih naprav ...

Foto: Mojca Vtič

rejnih živali in ob skladiščenju živalskih gnojil) odveč, opozarja Verbič. »Z zmanjšanjem emisij lahko dosežemo zmanjšanje koncentracij v atmosferi in s tem prispevamo k blaženju podnebnih sprememb.« Po mnenju raziskovalca na oddelku za živinorejo bi morali več pozornosti nameniti zmanjšanju izpustom didušikovega oksida, ki nastaja pri skladiščenju živalskih gnojil in pri gnojenju. Po njegovi oceni slovenski kmetje izgubijo tretjino dušika, potrebnega za rast rastlin, kar je tudi finančno velik izpad. »V letih 2016–2021 je bila izračunana vrednost dušika v živalskih gnojilih 21 milijonov evrov letno.« Izgube bi lahko zmanjšali z uporabo inhi-

bitorjev – zaviralcev kemijskih procesov, s sistemi za gnojenje z nizkimi izpusti, ustreznim skladiščenjem, gnojenjem glede na potrebe rastlin, ozelenitvami strnišč ...

Evropa bo svoje naredila, kaj pa Azija?

Pričakovati je, da se bodo emisije toplogrednih plinov iz kmetijstva do leta 2030 znižale za 2,8–4 odstotke, Verbič pa je poudaril, da bodo morali svoj delež k zmanjšanju toplogrednih plinov dodati tudi drugi sektorji, ne le v Sloveniji ali Evropi. »Izpusti iz gospodarstva so se v EU močno znižali, vendar smo jih v veliki meri prenesli v Azijo.«

Mojca Vtič

Slovenija, EU • Skoraj polovica čebeljih pridelkov ponarejena

Čebelarji za bojkot nakupa ponarejenega medu

Evropski čebelarji so potrošnike in proizvajalce hrane pozvali, naj ne kupujejo ponarejenega medu in čebeljih pridelkov. Hkrati so vse pozvali, naj podprejo čebelarstvo in kmetijstvo z nakupom lokalnih čebeljih pridelkov.

Med je eno najpogostejše ponarejenih živil. Po podatkih Evropske komisije je skoraj polovica čebeljih pridelkov na trgu ponarejenih, večina je uvožena iz držav zunaj Evrope. Ker ti predstavljajo nelegalno konkurenco, je ogroženo celotno evropsko čebelarstvo, so

zapisali. »Propad čebelarjev pomeni propad čebel in posledično konec oprasnevalne službe čebel, ki je predpogoj za pridelavo hrane v Evropi. Vsaka tretja žlica hrane je odvisna od oprasnevala čebel,« so poudarili v Evropski čebelarski zvezi, ki združuje skoraj 300.000

čebelarjev iz 19 evropskih držav. K umiku ponarejenih pridelkov in zaščiti čebelarjev ter kmetov je zveza pozvala tudi novo Evropsko komisijo, poslance, komisarje in druge odločevalce tako v EU kot v posameznih državah EU.

Sta

Virovitica, Bjelovar • Hrvaškim kmetom je prekipelo

Protestno delili brezplačno zelenjavo

Podravski kmetje so konec minulega tedna v Virovitici na severu Hrvaške v znak protesta zaradi nelojalne konkurence oz. privilegiranega položaja uvožene zelenjave na trgu brezplačno delili zelenjavo. Kmetje želijo s protestom ministrstvo za kmetijstvo spodbuditi k dialogu.

Prebivalcem Virovitice so bili brezplačno na voljo paradižnik, paprika, koruza, lubenice in drugi izdelki. Eden od organizatorjev protesta Ivan Počepan je pred dnevi napovedal, da bo več kmetov skupno razdelilo več ton

zelenjave, ki jo težko prodajo, ker trgovci raje kupujejo uvoženo zelenjavo. Kot je še pojasnil, bi podravski kmetje lahko protestirali tudi tako, da bi zelenjavo metali, a so se jo odločili razdeliti. Podravski kmetje želijo s pro-

testom ministrstvo za kmetijstvo spodbuditi k dialogu. Kot je poudaril Počepan, niso del združenja ali organizacije, temveč gre za posameznike, ki se ne morejo sprijazniti s stanjem v kmetijstvu.

Sta

Foto: MZ

Ptuj • Dvanajst let po uničujočih poplavah dobili zaščitne nasipe in zidove

Krajani Črete bodo spali mirneje, država ureja protipoplavno zaščito

Zaselek Čreta je del Krčevine pri Vurbergu in eno od območij, kjer Drava redno poplavlja. Po pripovedovanju domačinov je bilo najhuje leta 2012, ko jim je poplavna voda zalila stanovanja. Napeto je bilo tudi lani avgusta, ko je voda ponovno vdrla v objekte, a k sreči ni zalila stanovanj, čeprav je vztrajala kar tri dni. Z vlago v zidovih, ki je ostala po poplavah, imajo domačini še danes težave. Krajani ob napovedi visokih vod trepetajo za svoje imetje. Drava jim je v preteklih letih povzročila ogromno škode.

Vsi, s katerimi smo govorili, so danes zadovoljni, da jim bo država po več letih zagotovila protipoplavno zaščito. Dvorišča so ogradili z betonskimi zidovi, katerih temelji so globoko pod zemljo. Skupaj s temelji so zidovi visoki od tri do pet metrov. Ponekod so jih zasuli z zemljo in naredili nasip. Zgradili so jih na več mestih, z

nijimi pa zavarovali več kot deset hiš, ki so razpršene gradnje. Protipoplavne zidove gradi VGP Drava Ptuj. Pri Silvi Mumlek v Krčevini pri Vurbergu 188 ta čas gradijo zadnjega. Ljudje na terenu so z delavci in potekom del zadovoljni. Vsi so jih pohvalili. Navdaja jih zadovoljstvo, ker bo ob napovedi visokih vod spanec lahko mirnejši.

Glavnina od 35 milijonov evrov še čaka

Republiška direkcija za vode (DRSV) protipoplavno zaščito ureja v občinah Ptuj, Duplek, Starše in Maribor. Ocenjena vrednost vseh ukrepov je blizu 35 milijonov evrov, od tega so na ptujskem delu doslej vložili 3,4 milijona evrov. Sanirali so ribnik v Ljudskem vrtu in vzpostavili suhi vodni zadrževalnik, na Vičavi pa zavarovali obrežje Drave. Oboje skupaj je stalo 2,4 milijona evrov. Gradnjo protipoplavnih nasipov in zidov v Čreti bodo predvidoma končali do konca leta, pogodbeno vrednost del je milijon evrov. Izvajalec vseh naštetih projektov je VGP Drava Ptuj. Na Ptuj bi v okviru projekta reševali še poplavljanje Rogoznice, kjer načrtujejo suhi vodni zadrževalnik. Kot smo lani poročali, se lastniki zemljišč ob strugi Rogoznice s posegom ne strinjajo in tudi ne pristajajo na prisilno razlastitev.

Od 34,7 milijona evrov, kolikor so ocenjeni vsi protipoplavni ukrepi na Dravi in zalednih potokih, glavnina denarja prihaja iz proračuna EU (28,6 milijona evrov), prispevek države je 6,1 milijona evrov. Med drugim so protipoplavne zidove in nasipe zgradili v občini Starše (v Zlatoličju jih še bodo), v Dupleku so ob Žitečkem potoku zgradili kamnito-betonski zid in nasip. V pripravi so še projekti v vrednosti 28,5 milijona evrov, od projektiranja do pridobivanja zemljišč, gradbenih dovoljenj ter izbire izvajalcev gradnje. Denar za projekte je na voljo do konca leta 2027.

Nemoč, neprespene noči, psihični napor

Hiša Silve Mumlek je od struge Drave oddaljena kakih 600 metrov. Kot pravi, se poplavljanja Dra-

ve spomni že iz otroštva. »Vsako leto je voda pritekla na dvorišče. Ko so v Dogošah zgradili kanal, poplav ni bilo več let. Leta 2012 smo doživeli ene največjih poplav, v hiši smo imeli med 20 in 30 cen-

timetri vode. Avgusta lani so bile poplave prav tako obsežne, vse so mi zaščitili in voda v stanovanje ni prišla. Dvorišče pa je bilo jezero. Lani smo imeli poplavo avgusta in novembra, a drugič voda ni prišla

do hiše, ampak neke do polovice dvorišča. Zadovoljna sem, da nam urejajo protipoplavno zaščito. Težko je živeti v nenehni negotovosti in strahu pred vodo. Ko so se lani avgusta zjutraj ob sedmih oglasile

Slovenija, EU • Parkinsonova bolezen - poklicna bolezen kmetov

Raziskave dokazujejo: pesticidi so morilci možganov

Parkinsonova bolezen je najhitreje rastoča nevrološka motnja. Ocenjujejo, da za njo trpi deset milijonov ljudi po svetu, v naslednjih 25 letih pa naj bi jih bilo še enkrat več. Eden od razlogov je ta, da živimo dlje, saj diagnozo ljudje dobijo praviloma po 60. letu. A starost in dednost še zdaleč nista edina faktorja tveganja za to bolezen. Čedalje bolj jasno je, da jo morda v še večji meri povzročajo dejavniki okolja, v katerem živimo. In eden glavnih so snovi, na katere ne bi takoj pomislili – pesticidi. Po zadnjih študijah je več kot deset takih, ki občutno povečajo tveganje, da zbolimo za Parkinsonovo boleznijo. Najbolj strupen to tveganje zviša za kar 150 odstotkov.

Parkinsonova bolezen je možganska motnja, ki jo po eni strani vsi dobro poznamo, po drugi strani pa znanost še vedno tava v poltemi glede vzrokov, ki jo sprožijo. Bolniki doživljajo nenamerne ali nenadzorovane gibe, kot so tresenje in okorelost, ter težave z ravnotežjem in koordinacijo. Simptomi se pokažejo postopoma in se sčasoma poslabšajo. Ko bolezen napreduje, lahko ljudje težko tudi hodijo in govorijo. Telesnim znakom se lahko pridružijo duševne in vedenjske spremembe, težave s spanjem in spominom, utrujenost ter depresija.

Obolevnost kmetov dvainpolkrat višja

Da se pri Parkinsonovi bolezni prepletajo dejavniki genetike in okolja, je znano že dolgo. A čedalje bolj jasno je, da ima slednje večjo težo, kot so mislili doslej. Nekateri znanstveniki so prepričani, da okolje celo odločujoče vpliva na razvoj te izjemno omejujoče bolezni. Nabralo se je že kar lepo število študij, ki so se pri raziskovanju vpliva okolja na Parkinsonovo bolezen osredotočile na pesticide. Več kot jih je in novejša kot so, bolj je odgovor enoznačen – da, zaradi

Foto: Arhiv ST

Najbolj ogroženi so tisti, ki so pesticidom najbližje – kmetje. Pri njih je obolevnost po nekaterih študijah tudi dvainpolkrat višja.

pesticidov je tveganje, da bomo za njo zboleli, večje. Občutno večje. V lani objavljeni študiji so raziskovalci na UCLA Health in Harvardu identificirali deset pesticidov, ki so znatno poškodovali možganske celice, nevrone, vpletene v razvoj Parkinsonove bolezni. In čeprav so znanstveniki okoljske dejavnike, kot je izpostavljenost pesticidom, že pred časom povezali s Parkinsonovo boleznijo, je bilo precej težje na-

tančno določiti, kateri pesticidi lahko povečajo tveganje za to motnjo. Samo v Kaliforniji, denimo, ki je največji kemijski izvoznik v ZDA in od koder je tudi marsikateri izdelek na naših krožnikih, je registriranih skoraj 14.000 pesticidov z več kot tisoč učinkovinami. Raziskovalci so identificirali deset pesticidov, ki so strupeni za dopaminergične nevrone. Ti imajo ključno vlogo pri gibanju in ravno odmiranje teh nevronov

je značilnost Parkinsonove bolezni. Še več, ugotovili so, da je kombinacija pesticidov še bolj strupena od vsakega posameznega. Med pesticidi, ki so dokazano toksični za te nevrone, so štirje insekticidi (dikofol, endosulfan, naled, propargit), trije herbicidi (dikvat, endotal, trifluralin) in trije fungicidi (bakrov sulfat – bazični ter pentahidrat in folpet). Večina teh pesticidov je v EU sicer prepovedana ali vsaj nima

dovoljenja za uporabo, a kaj ko se na naših policah znajde hrana z vseh koncev sveta. V ZDA, denimo, pa večino naštetih še danes uporabljajo. Tudi v EU kmetje lahko uporabljajo dva od strupenih pesticidov, čeprav s strožjimi omejitvami – bakrov sulfat in folpet. Najbolj ogroženi so seveda tisti, ki so pesticidom najbližje – kmetje. Pri njih je obolevnost po nekaterih študijah tudi dvainpolkrat višja.

sirene, smo začeli umikati stvari pred vodo. Ta sicer ni pritekla v hišo, je pa tri dni stala ob njej in naredila veliko škode. Stene so vpile vlago, tudi zunaj na dvorišču je bilo kar nekaj škode. To je psihično zelo naporno, to so neprespane noči, samo nemočno smo lahko opazovali svoje domove sredi jezera vode. Kako se bo protipoplavna zaščita obnesla, bomo videli ob prvih poplavih.

Domačija Mumlekove, torej hiša in njena okolica, bo v suhem bazenu, obkrožena s približno meter in pol visoko betonsko ograjo. Odpr-

Foto: MZ

Silva Mumlek je povedala, da so jih lanske poplave in tiste iz leta 2012 psihično precej izčrpale. »Težko je živeti v nenehni negotovosti in strahu pred vodo,« je poudarila.

tina za vhod na dvorišče bo široka šest metrov in izvedena tako, da jo bodo lahko ob visokih vodah zaprli. Enako ureditev so izvedli za zaščito vseh hiš, razlika je edino v tem, ali je v »bazenu« ena hiša ali pa jih je več.

Pri Slaničevih ob poplavih skoraj še požar

Z betonsko ograjo so zaščitili tudi hišo Slaničevih. »Lani avgusta smo imeli v spodnji etaži hiše 80 centimetrov vode. Okoli naše domačije so že zgradili protipoplavni zid in v neposredni bližini še nasip.

Zadovoljni smo, računamo, da bo zaščita delovala. Na to smo čakali od poplav 2012. Takrat so se začeli razgovori, na teren so prišli geometri, potem so se oblikovali načrti. Danes imamo protipoplavni zid, vsekakor se počutimo bistveno varnejši,« pravita zakonca Suzana in Franček Slanič. Suzana se živo spominja lanskega avgusta, ko je bila Čreta jezero in so jo iz hiše s čolnom odpeljali gasilci. »Na dovozu k hiši je bilo 80 centimetrov vode,« je povedal Franček, ki je bil takrat na delu v Avstriji. Ko smo Slaničeva povprašali o poplavih 2012, sta se kar zdrznila. »Uh, tisto pa je bilo hudo. Voda je prišla do elektrooma-

Foto: MZ

Franček in Suzana Slanič pravita, da bo spanec mirnejši. Suzano so lani avgusta gasilci med poplavih iz hiše evakuirali.

Foto: MZ

Temelj in armatura, ki bosta opora 2,5 metra visokemu zidu. Kakšen meter zidu bo v zemlji, ostalo zunaj. Dela v Čreti izvaja VGP Drava Ptuj.

rice, iz katere se je že kadilo. Klet smo imeli polno vode, obenem nas je bilo strah požara. Takrat je bila sreča, da je voda hitro odtekla. Prišla je zvečer in po polnoči začela padati. V kleti oziroma spodnji etaži je bilo okoli meter vode. Od 2012 redno preverjamo pretoke vode na jezu Melje, vsako napoved visokih vod spremlja negotovost. Zdaj ko imamo zid, se počutiva varna in verjameva, da so zaščita delovala.»

Ilec hvaležen za pomoč Rdečega križa

Protipoplavni zid je tudi okoli hiše družine Ilec. Leta 2012 jim je Drava zalila stanovanje v hiši, lani je poplavna voda prišla skozi zadnji vhod. »Upamo, da bo zaščita delovala in da nam težav ne bo povzročala podtalnica. Še danes imamo vlago v stenah, tega ni moč popraviti. Zdaj ko imamo protipoplavni zid, bomo lažje in mirneje spali. Dobro so to naredili in tudi lepo, nimam pripomb. Zelo so bili

Foto: MZ

Zdravko Ilec je poudaril, da so zidovi hiše še vedno vlažni. Enako kot druge tudi njega navdaja zadovoljstvo, da je država poskrbela za protipoplavno zaščito.

korektni, kot smo se dogovorili, so naredili,« je dejal Zdravko Ilec, ki v Čreti živi vse svoje življenje. Hvaležen je lokalnemu odboru Rdečega križa iz Grajene, ki jim je lani po poplavih ponudil pomoč. »Predsednica Marica Kolarič je prava oseba na pravem mestu in se ji želim na tem mestu zahvaliti za pomoč. Veliko so nam pomagali.»

Mojca Zemljarič

Nevarnosti glifosata ni mogoče oceniti

Najbolj poznano in omadeževano ime pa je glifosat. Raziskave možnih povezav med glifosatom in Parkinsonovo boleznijo so bile doslej omejene. Velika študija, izvedena v ZDA, pa kaže, da je pri ljudeh s Parkinsonovo boleznijo, ki živijo na kmetijskih območjih, kjer se uporablja glifosat, večja verjetnost, da bodo umrli prej, v primerjavi s tistimi, ki živijo na območjih brez glifosata. Lani je v komentarju za ugledno medicinsko revijo The Lancet priznani nizozemski strokovnjak za Parkinsonovo bolezen

Foto: Pixabay

Parkinsonova bolezen je pri tistih, ki so v bližnjem stiku z določenimi pesticidi, tudi dvainpolkrat pogostejša. (Fotografija je simbolična.)

dr. Bastiaan R. Bloem skupaj s kolegi apeliral na evropske odločevalce, naj ne podaljšajo dovoljenja za uporabo glifosata. Trenutni regulativni ukrepi so neustrežni, so zapisali. Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) pa je pravila spisala tako, da je nemogoče oceniti (ne) varnost glifosata v povezavi s Parkinsonovo boleznijo. Med drugim EFSA tudi ne upošteva, da pesticidi lahko povzročijo uničenje možganskih celic z vplivom na črevesni mikrobiom, saj študije kažejo, da glifosat vpliva na bakterije v črevesju, kar bi lahko povzročilo kopico nevrodegenerativnih procesov, ki se širijo do možganov. Nadalje EFSA zahteva oceno le za vsak pesticid posebej, ne pa tudi za njihov vpliv v koktajlu. Kaj lahko bi bili v kombinaciji še bolj strupeni, kot se je izkazalo v ameriški študiji. Zadnji njegov pomislek pa je še posebej alarmanten. Kot je navada vsepovsod, je tudi pri glifosatu veliko raziskav doslej izvedla industrija sama, kar nikoli ne vliva zaupanja. Pri teh raziskavah pa se je že izkazalo, da so iz končnega dokumenta izpustili nekaj pomembnih ugotovitev. Lanska vroča bitka za prepoved glifosata se je končala tako, da je EU podaljšala dovoljenje za uporabo, a odločanje o tem, kako bo v posamezni državi, prevladala na članice. V širši EU pa bodo glifosat po poljščinah z nekaj omejitvami lahko zlivali še nadaljnjih deset let.

Tina Nika Snoj

Foto: Pexels

Zelenjavo in sadje pred zaužitjem operemo pod tekočo vodo ali – še bolje – olupimo.

Kako varna je naša hrana?

Številni pesticidi, ki so jih doslej povezali s Parkinsonovo boleznijo, so v Evropi že prepovedani ali strogo nadzorovani. Izpostavljenost povprečnega kupca in jedca pesticidom, ki vplivajo na razvoj Parkinsonove bolezni, je po današnjem vedenju majhna. Pred uživanjem naj sadje in zelenjavo vseeno dobro operemo, svetujemo. Najbolje pod tekočo vodo pri sobni temperaturi. Če hočemo biti še bolj prepričani, lahko odstranimo vso lupino ali zunanjo plast, pravijo, saj se večina pesticida obdrži na zunanji strani plodu. Vse to zveni do neke mere pomirjujoče. A kaj, ko smo pomirjujoče besede poslušali tudi o vseh drugih kemikalijah, ki so zdaj strogo prepovedane. Morda bi zato raje naredili še kakšno študijo več, in to tako, kot je treba. Morda postrili regulativne zahteve. Ali pa, za spremembo, kakšnega od strupov prepovedali takoj, ko se o njem začnejo pojavljati z znanostjo podprti dvomi, in ne šele post festum, ko se nabere dovoljšne število žrtev, ki jim je treba plačati milijonske odškodnine. Tako kot sta to prisiljena npr. Monsanto in Bayer zaradi zdravstvene škode, ki jo povzroča njun glifosat.

Foto: Pixabay

Med pesticidi, ki so še sveže dokazano toksični za neurone, so štirje insekticidi (dikofol, endosulfan, naled, propargit), trije herbicidi (dikvat, endotal, trifluralin) in trije fungicidi (bakrov sulfat – bazični ter pentahidrat in folpet).

Podravje • Žipo Lenart z analizami zemljine do prihrankov in večjih pridelkov

Z analizami tudi do sto evrov prihranka na hektar

Ravnanje po pratiki ali na podlagi izkušenj postaja ob rabi hibridnih semen in spreminjenih vremenskih pogojih vsaj na večjih kmetijah ali kmetijskih gospodarstvih praksa preteklosti. Sedanjost in prihodnost kmetijstva slonita na natančnih analizah zemljine, ki razkrivajo razmerja med makro- in mikroelementi, ki vplivajo na razvoj in rast rastlinja ter tudi na stroške oz. prihranke pri rabi gnojil.

V kmetijstvu običajno delamo s povprečji: povprečni pridelek, povprečna količina uporabe itd. Toda uporaba previsokih odmerkov gnojil je neučinkovita in lahko celo škodljiva za okolje, pa tudi rastlinje. Rastline namreč potrebujejo vsa hranila in nepravilna razmerja lahko pospešijo ali upočasnijo absorpcijo drugega hranila. To pomeni, da četudi je v zemlji dovolj posameznega elementa, ga rastline ne morejo uporabiti, ker je drugega elementa preveč ali premalo. Če ima rastlina npr. preveč dušika, ne bo mogla uporabiti kalija, kalcija, bora, bakra ...

Podatke o razmerju hranil kmetije prejmejo v okviru analiz zemlje, a mnogi jih vidijo le kot nepotreben strošek, ki ga zahtevajo ukrepi kmetijske politike. Nasprotno si v kmetijskem podjetju Žipo Lenart, ki obdeluje okrog 870 ha kmetijskih površin, kmetovanja brez analiz zemljine ne predstavljajo. »Analize tal izvajamo že leta, prav tako imamo naše parcele poskenirane, kar pomeni, da smo seznanjeni z raznolikostjo zemljišč glede na založenost tal. Do pred mesecem dni smo uporabljali tehniko, katere lo-

Foto: Mojca Vtič

Klemen Kaučič, tehnolog v podjetju Žipo Lenart in vodja projekta Interra Scan

čljivost je bila 1–3 ha, sedaj smo opravili nov pregled zemljišč, in sicer s programom Interra Scan podjetja Syngenta, kjer je ločljivost 12 m², kar pomeni, da program za vsakih 12 m² razkrije 30 lastnosti tal. Ugotovili smo velike razlike znotraj ene njive, od velike založenosti do siromašnosti,« je dejal vodja projekta in tehnolog pri Žipo Lenart Klemen Kaučič. Uporabo izsledkov je poja-

nil na primeru: »Če bi postopali po klasičnem pristopu in uporabi 200–300 kg NPK na hektar, pomeni, da bi na eni strani dali 200 kg gnojila preveč, na drugi pa na primer 400 kg premalo. Na podlagi podatkov in nato oblikovanih gnojilnih načrtov smo ugotovili, da lahko prihranimo od 30 do 100 evrov na hektar zgolj pri gnojenju, tako da se strošek analiz hitro povrne.«

Foto: MV

Za spremembo miselnosti potrebni še vsaj dve generaciji

Za slovensko kmetijstvo je značilna visoka povprečna starost gospodarjev, ki znaša 58 let, ter zemljiška razdrobljenost. Kaučič priznava, da so analize bolj smiselne za večje parcele, saj je tam prihranek večji in seveda strošek analiz nižji: »Kdor pa je primoran izvesti analize, že zaradi izvajanja ukrepov v okviru kmetijske politike, potem naj jih opravi tako, kot je treba.«

Sicer pa kmetom, predvsem manjšim, svetuje, da če že niso pozorni na druge parametre, naj uredijo vsaj pH tal, ki lahko privede do boljše in hitrejše rasti ter večje odpornosti proti škodljivcem. »Gre za najcenejši in najbolj učinkovit ukrep.«

Razdrobljenost in majhnost slovenskih njiv in pripravljenost kmetov na uvedbo novih tehnologij pa je pokomentiral: »Slovensko kmetijstvo potrebuje menjavo še vsaj dveh generacij, da se bo morda spremenila miselnost kmetov, predvsem v smeri skupne nabave kmetijske mehanizacije in komasacije zemljišč.«

Gama sevanja in algoritmi

Preizkus tal se priporoča na vsakih štiri do pet let, strošek pa se razlikuje glede na vzorčeno površino. »Ocenjujemo, da se skeniranje parcele in vzorčenje tal nekako splača na parcelah od dveh hektarjev navzgor. Pregled parcel poteka s terenskim vozilom, na katerem je senzor, ki izmeri gama sevanje tal, podatki nato preko algoritmov razkrijejo lastnosti tal. V okviru analize preverimo prisotnost 15 elementov in dodatno določimo še 15 lastnosti tal – pH, organska snov, vsebnost ogljika, dostopnost ogljika, dostopnost vode v tleh – skupaj 30 različnih parametrov na podlagi skeniranja in tudi štirih odvzetih vzorcev tal. Strošek na parcelah, velikih od dva do štiri hektarje, je 92 evrov na hektar, na parcelah, ki merijo

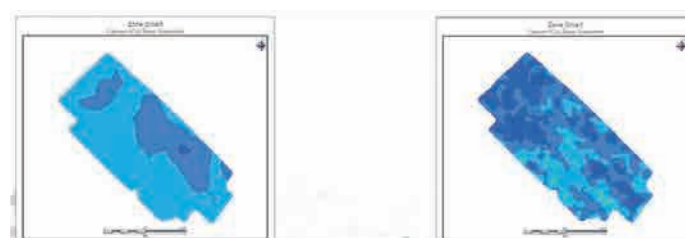

Foto: Žipo Lenart

Primerjava ločljivosti (kakovosti podatkov) med klasično in Interra Scan metodo

od štiri do sedem hektarjev, znaša 60 evrov ter na parcelah, ki so večje od osem hektarjev, neke 45 evrov na hektar. Te analize so uporabne tudi v okviru kmetijskih intervencij, saj jih izvaja akreditiran laboratorij. V Žipo Lenart, ki je pri izvajanju storitve Interra Scan partner za Slovenijo, so opravili pregled in analizo okrog 500 ha površin, vsaj toliko pa že imajo naročil v le mesecu dni, odkar so začeli izvajati skeniranje. Kaučič še pravi, da so tovrstne tehnike seda-

nost in prihodnost kmetijstva. »V tujini so analize s skeniranjem in vzorčenjem že močno razširjene, medtem ko pri nas kmetje analize zemljine uporabljajo predvsem za informacijo glede potreb po dognojevanju.« Izkušeni kmetijski tehnolog dodaja, da se upoštevanje rezultatov analiz vsaj v podjetju Žipo Lenart odraža na višjih pridelkih, prihranku pri gnojenju, ob tem pa se je tudi kakovost posameznih njiv bolj izenačila.

Mojca Vtič

Foto: Žipo Lenart

Analiza tal s storitvijo Interra Scan omogoča neke vrste »zdravniški pregled« tal, ki nudi najnatančnejše meritve pomembnih lastnosti tal.

Ormož • Na Cerovcu Stanka Vraza obujajo in ohranjajo stare običaje

Puljenje lanu pri teti Marti

Člani Turistično-kulturnega društva Ivanjkovci z gosti, tudi iz Hrvaške in Avstrije, so se v sredo tradicionalno zbrali pri Marti Gregorc.

Odpravili so se na njivo in populili lan, teta Marta pa je prikazala tudi predelavo te nekoč v naših krajih zelo priljubljene in vsestransko uporabne kulturne rastline z modrimi cvetovi. V veliki alfi se je kuhala kislja juha, v bližnji mlaki po starem pralo perilo, iz krušne peči pa je zadišalo po pogačah. Manjkali niti kulturni program, v katerem so zapele pevke KD Obrež iz sosednje občine Središče ob Dravi

in Ivan Švajgl, organizatorji pa so se razveselili tudi posebnega gosta – znanega kuharskega mojstra in nekdanjega sodnika v oddaji MasterChef Slovenija Bineta Volčiča, ki se je nedavno iz prestolnice preselil na Goričko. Povedal je, da je teta Marto spoznal na neki zabavi in bil že takrat navdušen nad njeno neverjetno energijo, ki je ne premorejo mnogi, ki so bistveno mlajši od nje. »Od nekdaj me zani-

majo stari običaji, rad prisluhnem starejšim in modrejšim, saj se od njih zmeraj kaj naučim in vključim v sodobno kuhinjo,« je povedal Volčič, kar se lanu tiče, pa dodal, da uporablja njegova semena pri peki kruha in pri granoli. Na prireditvi na Cerovcu Stanka Vraza so tudi tokrat zbirali prostovoljne prispevke za osnovno šolo v Ivanjkovcih, ki bo tako prejela kar 750 evrov.

SD

Foto: TKDI

Pri teti Marti na Cerovcu Stanka Vraza so tradicionalno pulili lan.

NOVA OTVORITEV

TEDi

Veljavno od 08.08.2024

Četrtek, 08.08.2024, 8:00 – 20:00 ure
Puhova ulica 21, 2250 Ptuj, Q Center

**Izjemno
ugodna cena**

Odeja iz flisa
približno 125x150 cm,
v različnih vzorcih

255 €

Termo
skodelica
s trakom
približno 320 ml

7 €

elta
Germany

Električni namizni žar
220-240 V, 2000 W, 50/60Hz

20 €

~~67,99*~~

Svetilka LED na dotik
3-stopnje svetlobe, topla bela,
3 barve, baterije niso vključene

5 €

Plinski helij
za približno 30
balonov,
Ø približno 23 cm,
približno 7,4 l

25 €

Samo do razprodaje zalog. Izdelek ni na voljo v vseh poslovalnicah.

TEDi – Poln idej!

**ZABAVA | USTVARJANJE | PISANJE | GOSPODINJSTVO
DEKORACIJA | DARILNA EMBALAŽA | TRENDI IN VELIKO VEČ!**

Ptuj • 28. festival Dnevi poezije in vina

Mesto bo ponovno pesniška prestolnica

Letošnji mednarodni festival Dnevi poezije in vina, eden najuglednejših srednjeevropskih pesniških festivalov, ki povezuje najboljše pesnike sveta in najboljša vina, bo potekal med 19. in 24. avgustom na Ptuj ter v številnih krajih Slovenije, tudi v Avstriji (Potrna) in na Hrvaškem (Varaždin).

Foto: Črtomir Goznik

Glavni oder mednarodnega pesniškega festivala bo na Vrazovem trgu.

Prinaša velika pesniška branja, zasebna branja, okrogle mize, pogovore, performanse, glasbene in druge dogodke iz sveta filma, gledališča, fotografije ter druge vrste umetnosti. Vsak dan festivala pa bo potekal tudi zanimiv otroški program. Častni gostji sta letos danska pesnica Pia Tafdrup ter belorusko-ameriška pesnica in prevajalka Valžina Mort. Avtor Odprtega pisma Evropi pa je letos poljski pesnik, pisatelj in prevajalec Jacek Dehnel. Prvič ga bo prebral na odprtju festivala 22. avgusta. Slovenski avtor v fokusu je letos Zdenko Kodrič in njegova ustvarjalna prostorja. V ospredju 28. festivala Dnevi poezije in vina pa je južnokorejska poezija: bogata in raznolika, z dolgoletno zgodovino. Obiskovalci pesniškega festivala bodo lahko spoznali tudi južnokorejski film in okus Južne Koreje. Prvi južnokorejski film Dvojna prevara so na dvorišču za mestnim kinom predvajali že 1. avgusta, 8. avgusta si bo mogoče ogledati film z naslovom Požiganje, 15. avgusta pa Najin svet. Novost na letošnjem festivalu je pesniška rezidenca z dvema pesnikoma, ki bosta na Ptuj ustvarjala ves mesec, nato pa tudi nastopila na festivalu. To sta litovska pesnica in vizualna umetnica Dovile Bagdonaite ter latvijski pesnik, kritik in raziskovalec Artis Ostups. Na Ptuj bosta raziskovala kulturno dediščino, folkloro in tradicijo mesta ter na podlagi novih izkušenj ustvarjala poezijo. Literarna rezidenca na Ptuj je del projekta Culture Moves Europe, ki ga financira EU.

Glavni oder bo na Vrazovem trgu, kjer ima sedež tudi vinski oltar. V sklopu festivala bosta potekali tudi dve Hudi pokušnji in branje finalistov festivala Mlade literature Urška 2024 – Urška pred Urško. Zadnji festivalski dan, 24. avgusta, pa bo na Mestnem trgu na Ptuj potekal tudi kilometer poezije in piknik s poezijo.

MG

Majšperk • Želja po polni in pogostejše rabljeni kulturni dvorani

Kulturni mozaik Majšperk – šest predstav za 55 evrov

Mineva 12 let od izgradnje kulturno-poslovnega centra Majšperk, katerega srčika je kulturna dvorana, ki ji v okolici ni para. Dvorana z okrog 300 sedeži je gostila že številne koncerte, gledališke igre in druge prireditve, a po oceni vodstva občine in domačinov je (bila) premalo izkoriščena. To je le eden izmed razlogov, da se je občina povezala s ptujsko izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti in oblikovala Kulturni mozaik Majšperk – sklop šestih predstav od oktobra do marca.

»Na dvorano KPC Majšperk smo zelo ponosni, tudi zato, ker je pogosto deležna pozitivnih opazk. Ves čas nam uspeva, da gostimo odlične predstave, dogodke, prireditve, ki so predvsem ljubiteljskega značaja, srečanja folklornih, gledaliških, tamburaških skupin v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti. Na naš oder pa smo želeli pripeljati ustvarjalce, ki se tudi profesionalno ukvarjajo s področjem kulture, ki bi privabili tako obiskovalce iz domače občine kot od drugod,« je uvodoma dejal župan Sašo Kodrič.

Zamislili so si sklop šestih predstav, povezanih v Kulturni mozaik Majšperk. »Oblikovali smo bogat, kakovosten in raznolik program nastopajočih,« je dejala vodja izpostave Iva Ferlinc. Oktobra bo na majšperškem odru oživila Princeska na zrnju graha v izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor, novembra bo Klemen Slakonja s Small Bandom poskrbel za zabaven glasbeni večer z avtorskimi skladbami in imitacijami znanih osebnosti, decembra bo Majšperk gostil operne soliste mariborske opere, nato sledijo še otroška predstava, pa klapski večer februarja ter za zaključek gledališka komedija Večno mladi v izvedbi SNG Maribor. Da bi v krstni izvedbi Kulturnega mozaika Majšperk v dvorani sedelo oz. v kulturnih vsebinah uživalo čim večje število ob-

Foto: Mojca Vtič

Vodja ptujske izpostave JSKD Iva Ferlinc (od leve), župan Sašo Kodrič in Maja Avguštin iz občinske uprave so predstavili najnovejši projekt – abonma Kulturni mozaik Majšperk.

skovalcev, so na občini oblikovali abonma, ki omogoča nakup vstopnic za šest predstav v skupnem znesku 55 evrov. Prodajo so začeli 1. avgusta, abonmaje pa bo mogo-

če kupiti do 15. septembra; nato bo na voljo nakup vstopnic za posamezne predstave. Cena otroške predstave je sedem evrov, ostalih 15 evrov. »Imamo že zainteresira-

ne kupce, verjamem v uspeh,« je dejala Maja Avguštin iz občinske uprave.

Razliko bo krila občina

Cena abonmaja (in posameznih vstopnic) je zagotovo mamljiva tudi zaradi finančne vloge občine. Želijo namreč, da bi možnost ogleda predstav omogočili čim širšemu krogu ljudi. Skupno vrednost projekta Kulturni mozaik Majšperk je župan ocenil na 20.000 evrov. »To je ocena z nekaj rezerve, sicer pa se je občina zavezala, da pokrije razliko stroškov, ki ne bo pokrita s prodajo kart oz. abonmajev,« je pojasnil Kodrič. Dodal je, da se veseli izvedbe prve sezone Kulturnega mozaika ter da bo obisk oz. odziv popotnica za nadaljnje poteze in vsebine.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Dvorana je pomemben del KPC Majšperk, ki je bil zgrajen v letu 2012. Po stečaju sprva izbranega mariborskega izvajalca Konstruktor VGR je zgradbo dokončal domači gradbenec Jožef Žolger. Ocenjena vrednost projekta je bila 5,3 milijona evrov, od tega je občina pridobila slaba dva milijona evrov evropskega denarja.

Videm • 160 let od postavitve Mlinarjevega križa

Selani obnovili križ, ki je starejši od cerkve

Mlinarjev križ na Selih je bil postavljen pred 160 leti, to je 40 let pred cerkvijo Sv. družine na Selih, ki je bila posvečena pred 120 leti. Kdo ga je postavil in zakaj, se ne ve, pravi Rozika Murko s Sel. »Skušali smo najti podatke v ptujskih arhivih, v domači kroniki, a žal nikjer nismo našli zapisa o križu, ki je že od leta 1864 simbol vere, upanja in tradicije na našem območju.«

Ob cestah, poteh je postavljeno veliko verskih znamenj najrazličnejših oblik. Tako raznoliki, kot je njihova podoba, so tudi razlogi, zaradi katerih so jih ljudje postavljali. Nekatera znamenja so postavljena s priprošnjo za zaščito, druga v zahvalo za uslišane prošnje ob boleznih, vojskah in drugih nesrečah, ki so prizadele ljudi, ali v spomin in opomin na že prestalo življenjsko izkušnjo. Razlogi za postavitev Mlinarjevega križa na Selih leta 1864 niso znani, je pa znano, zakaj ga je leta 1947 obnovil Janez Murko. »Domačin ga je obnovil v izraz hvalečnosti za srečno vrnitev iz vojne. Med drugim je zamenjal leseno ograjo križa z belo železno kovano ograjo. To ograjo je pridobil od patrovn na Ptujski Gori, kjer je prej služila kot ograja okoli daritvenega oltarja. Ob tem ga je prestavil z ene na drugo stran ceste,« je povedala

Foto: Mojca Vtič

Rozika Murko si želi, da bi jim uspelo na Selih obnoviti tudi druga verska znamenja.

Rozika Murko. Odtlej so zanj skrbeli domačini, okopavali gredico in si prizadevali za primeren videz. »Nikjer ni bilo napisano, kdo bo posadil ali okopal rožno gredico. Če

človek čuti, potem gre in postori, kar je treba.«

Ob 160-letnici postavitve so se domačini odločili za korenito prenovo lesenega verskega zname-

nja. Nedavna obnova križa je rezultat prizadevanj številnih domačinov, med katerimi izstopajo Danilo Mesarič, Franci Bela, Maks Kropec, Martin Beranič, Marjan in Rozika Murko, Slavko Štajner ter pater Klemen Slapšak. Leseni podobi Jezusa in Marije je obnovil restavrador Martin Klinc, les za križ je nov in ga je oblikoval mizarski mojster Jernej Slapšak iz Laškega. Streha in ograja sta prvotni, a obnovljeni.

»Pater Klemen Slapšak je z blagoslovljeno vodo posvetil križ, kar simbolizira božjo zaščito in blagoslov za vse, ki bodo prihajali k njemu molit. Obnovljen Mlinarjev križ bo še naprej služil kot kraj duhovnega navdih in zgodovinskega spomina za vse generacije,« je dejala Rozika Murko, ki pravi, da želijo obnoviti tudi druga znamenja v kraju.

Foto: Mojca Vtič

Mojca Vtič

Obnovljen Mlinarjev križ

Ptuj • Poletna zgodba z gradbišča

»Kdor zadene številko štiri, plača sladoled«

Delo na zunanjih gradbiščih je v teh vročih poletnih dneh še posebej naporno in utrujajoče, zato je vsaka podpora v okolju, kjer potekajo investicije, še toliko bolj dobrodošla. Ponavadi je tako, da so izvajalci del bolj trn v peti kot pa dobrodošli, saj motijo naš ustaljeni ritem in trenutno kvaliteto življenja, četudi jo bo določena investicija izboljšala. Ljudje ob trasi investicije pa so tudi bolj ali manj pozorni na to, kako poteka delo, koliko časa traja, ali jo delavci občasno zapuščajo. Za gradbeno ekipo podjetja Glan tim iz Maribora, ki jo vodi Suzana Nedeljko, ki se trudi, da bi čim prej položili optični kabel v delu MO Ptuj, pa imajo same pohvale.

Prepričani so, da si za kvalitetno delo ekipa zasluži vso pozornost javnosti. Tudi v našem mediju nas je pohvala presenetila, saj tega doslej ni bilo, da bi ljudje javno pohvalili neko gradbeno ekipo. Povedali so, da celo pometejo za seboj, ko zasujejo izkopano – kot da ne bi bilo pred tem nobenega izkopa. Povrh pa ekipo vodi ženska, kar se ne dogaja vsak dan. Ko smo jih obiskali, so bili zelo presenečeni.

»Smo zelo povezana ekipa, naši dečki so vrhunski, drug drugega upoštevamo, da lahko uspešno delamo. Že štiri leta pa je del naše ekipe tudi Anida, ki ji ni nič težko, ne vzeti v roke metlo ne opraviti izmer,« je na ekipo ponosna Suzana Nedeljko. »Do moje zaposlitve v gradbeništvu je prišlo čisto spontano, nikoli si ne bi mislila, da bom kdaj delala v gradbeništvu. Temu je botroval žalosten dogodek, ki se ga

ne želim spominjati. Ni bilo težko. Vse, kar želiš, zmoreš, vse lahko narediš, če imaš voljo, če imaš ob sebi pravo ekipo. Jaz jo imam zagotovo. Med seboj si pomagamo. Smo kot ena zvezda, če eden manjka, celote ni. Tudi ko je kateri od ekipe na dopustu ali na bolniški, čutimo to, ga pogrešamo. Če že ne toliko, da nam pomaga z rokami, pa vsaj za smeh. Radi se smejimo. Ni najlažje delati na tej vročini. Nekega dolo-

čenega urnika ni, ob ekstremnih temperaturah delo zaključimo prej, sicer pa moramo cesto, ki smo jo odprli, še isti dan zapreti, da je zagotovljena prehodnost. Najlepše je seveda ob koncu dneva, ko je delo za tisti dan zaključeno. Takrat imamo posebno žrebanje. Kdor zadene številko štiri, plača vsem sladoled. Tega se vsak dan neizmerno veselimo. Srečo imamo, da smo znova prišli v okolje, kjer so doma

Foto: Črtomir Goznik

Suzana Nedeljko, vodja gradbišča za izgradnjo optičnega priključka za Telekom Slovenije: »Smo kot ena zvezda, če eden manjka, celote ni. Srečo imamo, da smo znova prišli v okolje, kjer so doma vrhunski ljudje.«

Foto: Črtomir Goznik

Ekipa gradbenega podjetja Glan tim iz Maribora na delovišču za optiko v Klepovi ulici na Ptuj. Začeli so v Orešju, optiko pa bodo pripeljali vse do nekdanje ptujske vojašnice. Gre za projekt optičnega kabla Orešje–Vičava.

vrhunski ljudje. Tudi obiskali ste nas samo zaradi njih. Prijetno sem presenečena. Hvala vsem, mimo katerih smo že šli, in tudi tistim, mimo katerih bomo še šli. Hvala jim za vsak kozarec vode, vsako lepo besedo. To je tisto, kar potrebujemo, da nam nekdo pomaga, nas spodbudi, bodri,« je dejala.

Zadnja in prva na delovišču

Ljudje ob trasi optike so povedali, da delavci tudi pometejo za seboj. Ne dogaja se vedno, da bi nekdo po gradnji tako počistil za seboj. »Tako kot si želim, da je urejeno doma, tako mora biti tudi na gradbišču, ko ga zapustimo. Za

to, da je tako, se trudim. Saj nam morda tudi kaj uide, da ne pospravimo vsega, da ostane kakšna plastenka ali kakšen drug odpad. Tudi doma, ko brišemo prah, nam včasih kaj uide. V celoti gledano pa se trudimo. Sama grem zadnja z gradbišča, da je vse res varno in čisto za uporabo. Še nekaj tednov bomo delali na območju projekta optičnega kabla Orešje–Vičava,« pravi Suzana Nedeljko, ki bo svoj dopust izkoristila šele v božičnem času, ko bo vse delo opravljeno. Doma jo seveda pogrešajo, nedelja, ko je doma, pa je najbolj sladka. Od ponedeljka do petka delajo na ptujskem delovišču, ob sobotah pa v okolici Maribora.

MG

Slovenija • Delo pilotov policijskih helikopterjev

Plača izkušenega pilota 3.000 evrov

Posadka letalske policijske enote je nepogrešljiv člen v sistemu zaščite in reševanja. Poleg osnovnih nalog v policiji se piloti policijskih helikopterjev vključujejo v vrsto reševanj. V zadnjem mesecu so med drugim pomagali pri požaru na Krasu in v Severni Makedoniji. Reševanje v gorah pa je tako ali tako stalnica njihovega dela, zlasti ob koncih tednov. Lani so bili nepogrešljiv člen pri nujenju pomoči prizadetim v poplavih.

Policijski letalci imajo sedež enote na Brniku. Upravljajo sedem helikopterjev. Najstarejša sta stara 39 let, primarno služita šolanju helikopterskih posadk, sicer pa še vedno zmoreta večino drugih nalog, kot so nadzor državne meje, iskanje pogrešanih oseb in prevoz tovora. Trije od sedmih helikopterjev so praktično novi, država jih je kupila v letih 2019–2023. Gre za vrhunsko opremljene helikopterje, ki služijo tudi za najzahtevnejše naloge. Letijo lahko ponoči in v najzahtevnejših vremenskih razmerah, ena od njihovih prednosti je velika potovalna hitrost.

Nakup dodatnih oziroma novih helikopterjev za potrebe dela policije ni predviden, bodo pa policisti dodatno krmarili še z dvema helikopterjema, ki ju bo vlada kupila za izvajanje helikopterske nujne medicinske pomoči.

Pilot začetnik s 1.117 evri

Plače pilotov v policiji se s plačami njihovih kolegov, ki delajo za letalske družbe, težko primerjajo. Začetni plačni razred za delovno mesto pilota v okviru javnega sektorja je 33., kar pomeni osnovno neto plačo 1.117 evrov. Najvišji tarifni razred, ki ga lahko doseže policist pilot, je 63., to pomeni 3.162 evrov neto izhodiščne plače. »Gre za osnovne zneske, ki jim je treba prišteti še dodatke za delovno dobo, stalnost, nočno, nedeljsko, izmensko delo ...« so pojasnili na policiji. Zaposlili smo jih za okvirni izračun plače pilota, ki je hipotetično star 45 let in ima 20 let delovne dobe. »Pilot je po okoli 20 letih zaposlitve okvirno uvrščen med 52. in 57. plačnim razredom z osnovno neto plačo med 2.172 in 2.570 evri. Zaradi dodatkov, ki se obračunava-

jo glede na opravljeno delo v posameznem mesecu, se plača običajno okvirno poveča za 20 do 30 odstotkov.« V danem primeru bi to pomenilo neto plačo v razponu od 2.800 do 3.300 evrov.

Pilotom tudi nekaj bonitet

»Policijski piloti z delom v letalski policijski enoti pridobijo ogromno kvalifikacij ter visoko stopnjo letalske usposobljenosti in ugleda, zaradi zahtevnosti dela so seveda deležni določenih privilegijev in pravic, kot je na primer: več dni letnega dopusta, posebni dnevi za ohranjanje psihofizične sposobnosti, za kar se vsakemu letalcu letno nameni 15 dni; mednarodno sodelovanje; zagotovljeno šolanje, usposabljanje in izobraževanje za izdajo licenc – kar je

Foto: Policija

Policijski piloti poleg svojih osnovnih nalog opravljajo še vrsto drugih: pomagajo gorski reševalni službi, izvajajo prevoze nujne medicinske pomoči, gasijo požare ...

na trgu sicer izredno drago,« so o delovnih pogojih svojih pilotov povedali na Generalni policijski upravi. Piloti so zelo iskan kader, posebej v javnem sektorju, kjer s plačami težko konkurirajo zasebnim letalskim prevoznikom. V kratkem je pričakovati objave prostih delovnih mest, so povedali v policiji. Predvidene so zaposlitve na delovnih mestih pilotov in tehnikov letalcev.

Katere so glavne naloge?

Poleg policijskih nalog policija s helikopterji opravlja tudi reševalne, humanitarne in druge naloge, na primer gorsko reševanje, helikopterska nujna medicinska pomoč, gašenje požarov, evakuacija prebivalstva v primeru naravnih in drugih nesreč, iskanje in reševanje zrakoplovov. S policijskimi helikopterji izvajajo tudi naloge za druge

državne organe, na primer snemanje iz zraka, spremstvo, prevoz tovora in podobno. Letalska policijska enota lahko izvaja tudi šolanje. »Naštete naloge sodijo v okvir rednega dela policijskih pilotov in delo zanje ni posebej plačano. Plačilo za vse naloge, ki jih v okviru delodajalca opravljajo policijski piloti, je tako vključeno v njihovo osnovno plačo.«

Mojca Zemljarič

Ptuj • Skupina starih za sopomoč Turniški zvončki

»Komaj čakamo na ta druženja«

V starosti je pogosta osamljenost. Lahko smo sami, ne smemo pa se osamiti, biti brez stikov. Veliko je možnosti za to, da je življenje ne glede na starost osmišljeno. Že dobrih petnajst let, od 12. marca leta 2009, v tej domeni deluje skupina za samopomoč Turniški zvončki.

V okviru Območnega združenja Rdečega križa Ptuj, v organizaciji Zveze društev za socialno gerontologijo Slovenije (projekt domske in izvedomske skupine Zdrava starost), jo je ustanovila Rozika Ojsteršek s sovoditeljico Slavo Zorc, pri kateri so potekala prva srečanja. Rozikina namestnica je danes Rozina Selinšek. Vrsto let so se gospe z območja Turnišča srečevale v gostilni Kozel, zdaj se srečujejo v prostorih doma krajanov Turnišče.

Njihova srečanja so vedno zelo zanimiva, poučna, polna življenjskih modrosti in izkušenj. S pomočjo mentorice odpirajo najrazličnejše teme, predvsem teme tretjega življenjskega obdobja, se o njih pogovarjajo, soočajo mnenja, ne odpirajo pa na veliko političnih tem. V prvi vrsti gre za družabna srečanja z veliko smeha in dobre volje. Gospe tudi rojstne dneve praznujejo skupaj. Bela polja zvončkov, ki spomladi prekrivajo zelene površine turniškega parka, so bila navdih za njihovo poimenovanje. Tudi v julij-ski vročini niso ostale doma. Srečujejo se vsakih štirinajst dni.

Igre, zabavni pogovori, tudi zdravniški nasveti

Anici Vidovič, ki živi sama, ta srečanja zelo veliko pomenijo, saj je

vedno lepo. Veliko se pogovarjajo o zdravju. Leta namreč prinesejo s seboj najrazličnejše zdravstvene probleme, tudi zato jim je ta tema tako blizu. Na zadnjem srečanju je skupaj s članicami skupine praznovala rojstni dan. »Ker smo vedno doma, komaj čakamo na ta druženja. Lepo je, dokler še lahko gremo kam, da kaj slišimo in se o čem pogovorimo,« je povedala Anka Sakelšek.

»Ko je kakšen praznični dan, mu namenimo pozornost, na Prešernov praznik se sliši tudi pesem. Malo pa tudi telovadimo, da ostanemo v kondiciji. Sama še tudi kegljam, tako kot nekaj drugih članic,

ki so vključene v DU Turnišče. Tudi pikado je naša igra,« je spomnila Silva Gerdak.

Milica Hagen Dajnko vodi evdenco in blagajno. Rozina Selinšek je bila pevka pri turniških pevcih, ki pa od letos ne delujejo več, aktivna pa je tudi v šoli zdravja.

Najmlajša kuha kavo

Najstarejša v skupini je Elizabeta Štumberger, stara je 95 let. Zelo rada se udeležuje srečanj. Slava Zorc je spomnila na začetke delovanja skupine, te lepe trenutke navdih, da se bodo odslej

Foto: Črtomir Goznik

Rozika Ojsteršek: »Skupina starih za sopomoč Turniški zvončki je aktivna že več kot petnajst let. Deluje kot družina in skupina, v kateri se njene članice počutijo varne in zaželeno.«

ženske Turnišča redno srečujevale, šle nekam skupaj posedet, se pogovarjale, živele s časom, da ne bodo samo v kuhinji. V tistem

času tudi ni bilo samoumevno, da bodo ženske imele svojo skupino v gostilni. Od prvega dne, gregorjevega leta 2009, je članica Katica Vrtič, stara 90 let: »Lepo je, da se srečujemo, pogovarjamo, rada pridem, nobenega srečanja ne izpustim.« Najmlajša članica je Marija Svenšek, ki na teh srečanjih predano »gospodinji«, kuha kavo in še kaj. »Če mi ne bi ugajalo, ne bi prihajala. Vesela sem bila, da sem se lahko priključila,« je povedala. Veronika Bušljeta se veseli vsakega četrtka, ko se srečujejo, še posebej ko praznujejo rojstne dneve, vesela je vsakega nasveta za zdravje, ki jim ga posreduje voditeljica skupine Rozika Ojsteršek. Skupaj želijo preživeti čim več časa, da si čim več povedo, izme-

najo izkušnje, kuharske recepte in si tudi kaj zabavnega povedo.

Rozika Ojsteršek se je na julijem srečanju zahvalila vsem gospem, ki redno prihajajo na srečanja. To je ena od redkih skupin, ki deluje zunaj domov za starejše, tudi edina, ki deluje pod okriljem Območnega združenja RK Ptuj. V tem okviru in v tej sestavi želijo delovati tudi v prihodnje. Najmanj dvakrat letno pa gredo na izlet. Še vedno obiskujejo svojo članico Malčko Gerdak v domu upokojencev. »Lepo je biti v skupini in povezan. Vedno se lahko zanesemo druga na drugo. Tu smo, da si pomagamo, ko je to potrebno,« so še povedale gospe iz skupine starih za sopomoč Turniški zvončki.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Članice v medsebojnih pogovorih razkrivajo svoje bogate življenjske izkušnje in odpirajo aktualne teme, ki se dotikajo njihovega tretjega življenjskega obdobja in življenja sploh.

Ormož • Že peta sezona cvetkovskih lubenic in melon

Rekordno sladki in težki sadeži

Ob regionalni cesti Ptuj-Ormož, pri kmetiji Hanželič v Cvetkovcih, tudi letos od konca julija stoji stojnica z domačimi lubenicami in melonami, na katero opozarja neozrešljiva tabla z veliko rdečo lubenico.

Že pridelava teh osvežujočih poletnih sadežev za naše kraje ni povsem običajna, če pa je zanj v prvi vrsti zadolžen 12-letni fantič, pa je sploh nekaj posebnega. Luka Hanželič namreč med poletnimi počitnicami ne lenari, pač pa pobira in prodaja sladki pridelek, ki ga začne vzgajati približno šest mesecev pred tem, pri čemer mu seveda pomaga vsa družina.

Hanželičevi po petih letih zdaj že dobro vedo, kako vzgajati sadeže, da bodo kar najboljšega okusa. Letošnja letina je po besedah mame Darje več kot odlična, saj so lubenice in melone dobile dovolj potrebne vode in sonca za rast in zorenje ter so se, če se malce pošalimo, od prvih začetkov pridelave tudi krepko zredile. »Če smo začeli z lubenicami, ki so v povprečju tehtale od dva do tri kilograme, so letos težke že pet, šest, tudi sedem kilogramov. Vreme nam je šlo na roko, večje težave pa so nam povzročale miši, ki jih je bilo res veliko. Privabljal so jih zlasti melone, poleg tega pa so nam miši precej poškodovale cevi za zalivanje, saj so jih pošteno nagrizle.«

Prodaja ob cesti se je v tem času dobro »prijela« in pri stojnici, ki je »odprta« vsak dan od 8. do 18.

Foto: SD

Luka Hanželič, 12-letni pridelovalec cvetkovskih lubenic in melon, ter njegova mama Darja sta izjemno zadovoljna z letošnjo letino.

ure, se ustavljajo tako domačini kot drugi mimovozeči, tudi turisti. Hanželičevi zato računajo, da bodo pridelek hitro prodali. Luka, ki ni le izvrsten pridelovalec in prodajalec lubenic in melon, pač pa tudi odličen trobentač or-

moške glasbene šole, ki pobira priznanja celo na mednarodnih tekmovanjih, pravi, da bo »posel« nadaljeval tudi v prihodnje, ni pa še razkril, kaj si bo privoščil z zasluženim denarjem.

SD

Zavrč • Društvo mladih je organiziralo odbojarski turnir

Za najboljše pokali in denarne nagrade

Društvo mladih v Zavrču je letos organiziralo tretji tradicionalni odbojarski turnir. Sodelovalo je 17 ekip s 70 tekmovalci. Večina skupin je bila iz Zavrča in bližnje okolice, nekaj pa tudi iz drugih slovenskih krajev. Iz sosednje Hrvaške je prišlo pet ekip. Zanimanje je bilo sicer veliko večje, vendar so morali zaradi prostorskih omejitev nekatere ekipe zavrniti.

Foto: Društvo mladih Zavrč

V športnem parku Zavrč je letos potekal tradicionalni odbojarski turnir na mivki.

»Smo pa veseli, da je naš turnir med odbojkarji vse bolj priljubljen in prepoznan. Letos smo si v Zavrču lahko ogledali zelo dobre in kvalitetne odbojarske tekme na mivki,« je povedal Gregor Kotolenko, predsednik društva, in napovedal, da bo odbojarski turnir v prihodnje eden izmed pomembnejših in odmevnejših dogodkov v društvu. Celotno dogajanje vsako leto poteka v športnem parku Zavrč, kjer je ustrezno igrišče za odbojko na mivki. Za pripravo terena

poskrbijo kar člani sami. Čez ves dan se je dogodka udeležilo okoli 200 ljudi, tudi veliko družin. Obiskovalci so navijali za svoje favorite, kaj dobrega pojedli ali kupili srečko za srečelov. Za gostitev je letos poskrbel lokalni sponzor Emil Kočevar. Sredstva, ki so jih zbrali s prodajo srečk, bodo namenili za ureditev sanitarij v klubskih prostorih nad gasilskim domom. Najboljše tri ekipe so prejele pokale, penino in denarne nagrade.

Mladi Zavrčani so tako ponov-

no dokazali, da so sposobni organizirati večje družabne dogodke, hkrati pa precej prispevajo k lokalni skupnosti. Trenutno je v društvu že okoli 60 članov. Uspešno se povezujejo tudi z drugimi društvi, predvsem z gasilci, športnim društvom in Klubom motoristov Poštejaki Haloze. Slednji so jih obiskali tudi na turnirju in jih finančno podprli. Čez leto se družijo v klubskih prostorih, ki so jih s pomočjo občine uredili pred nekaj leti.

Estera Korošec

Nogomet
Dobra testa za nogometaše
Aluminija, težka generalka za
nogometaše Drave
Stran 14

Rancarija 2024
Ohranjanje tradicije
Stran 14

Rokomet
S pozitivnim zagonom v novo
sezono
Stran 15

Odbojka
Slovenke dvakrat boljše od
Madžark
Stran 15

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič.

Sodelavci:
David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šošarič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goztnik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tennik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuji.si

Olimpijske igre – Pariz 2024

Kristjan Čeh kot deveti v veliki finale

Dvaintrideset najboljših metalcev diska na svetu je v kvalifikacijah lovilo normo za nastop v olimpijskem finalu. Norma je znašala 66 metrov in pred tekmo na stadionu Stade de France je v letošnji sezoni ta rezultat preseglo kar sedemindvajset tekmovalcev. Med njimi je imel najboljši rezultat Mykolas Alekna, saj je dvokilogramsko orodje vrgel do svetovnega rekorda 74,34 metra. Kristjan Čeh je letos vrgel disk najdlje 70,48 metra, kar je bil tretji rezultat sezone.

Prvi test za vse tekmovalce na velikih tekmovanjih so vedno kvalifikacije. To tezo zadnjih nekaj let vztrajno pred vsakim pomembnim nastopom ponavlja tudi naš šampion Kristjan Čeh. V zadnjem obdobju se je pod vodstvom trenerja Marta Oldmana in ožje ekipe v Estoniji mirno pripravljaval na drugi tekmovalni vrhunec leta, na nastop na olimpijskih igrah. Prvi vrhunec je bil za atleta nastop na evropskem prvenstvu v Rimu, kjer je Ptujčan osvojil zlato medaljo. Ta mu je dala dodaten zagon in energijo za nastop v Parizu. Tega je v ponedeljek v

Foto: Peter Kastelic

Kristjan Čeh v kvalifikacijah olimpijskih iger

družbi še petnajstih sotekmovalec začel v kvalifikacijah meta diska. Za ta del si je naš atlet želel, da bi normo presegel že v prvem poizkusu,

a v zahtevnih vremenskih pogojih mu tokrat ni uspelo vreči diska preko meje 66 metrov. V prvem poizkusu je Kristjan Čeh prestopil,

v drugem poizkusu je vrgel 64,80 metra in v tretjem poizkusu je vrgel 64,54 metra. S končnim rezultatom 64,80 metra je v kvalifikacijah osvo-

jil deveto mesto in se je uvrstil med dvanajstero finalistov. Ti se bodo za medalje na olimpijskih igrah borili v sredo ob 20.25 (op. p. v sklopu projekta Olimpijsko mesto si lahko javno ogledate prenos finala v metu diska na mestni tržnici). V enem stavku je Kristjan Čeh o kvalifikacijah dejal: »V kvalifikacijah mi ni šlo najbolje in verjamem, da mi bo šlo v finalu veliko bolje.«

Glede na prikazano v kvalifikacijah so pokazali največ in so presegli kvalifikacijsko normo 66 metrov: Clemens Pruefer (Nemčija) 66,36 metra, Lukas Weissshaidinger (Avstrija) 66,72 metra, Matthew Denny (Avstralija) 66,83 metra in Mykolas Alekna (Litva) 67,47 metra. To so bili najboljši štirje metalci diska v kvalifikacijah. Poleg njih se je v finalu z devetim rezultatom uvrstil tudi Kristjan Čeh. Član Atletskega kluba Ptuj ima še veliko rezerve in v sredo zvečer lahko v Parizu z dobrim nastopom pride do medalje ter dosanja svoje olimpijske sanje.

Tina Šutej v finalu

Slovenska atletinja Tina Šutej je v kvalifikacijah skoka s palico na olimpijskih igrah v Parizu preskočila 4,40 metra, na 4,55 m pa je bila trikrat neuspešna. S tem si je delila 12. izid in se uvrstila v finale, ki bo v sredo ob 19. uri.

Pred večerejšno tekmo je povedala: »Letošnje leto mi res ni naklonjeno, edino pravo tekmo sem imela

v Dohi na diamantni ligi v začetku maja, potem je prišel Marakeš. Ko sem se pozdravila, pa je sledila poškodba. Veliko negativnih stvari je bilo, a smo s pravimi odločitvami vse obrnili v pravo smer. V Parizu sem imela dva skalalna treninga, tako da se tudi občutki za skoke vračajo. Za zdaj pa razmišljam le o kvalifikacijah in preboju v finale.«

V prejšnjih dveh letih je osvojila po dve srebrni in bronasti medalji na EP in dvoranskem SP ter četrti mesti na SP na prostem predlani in lani. Tretjič bo nastopila na OI, peta je bila v Tokiu 2020, enajsta v Rio de Janeiru 2016 in 19. v Londonu 2012.

Odbojkarji klonili v četrtfinalu

Poljaki so bili previsoka ovira, Slovence so premagali s 3:1. Ves čas so narekovali ritem igre in bili odlični predvsem v servisu. Slovenci v napadu niso bili tako dobro razpoloženi.

Reprezentanci sta se letos pomerili že četrtič, tretjič zapored pa so bili boljši Poljaki. Na najpomembnejši tekmi v karieri so imeli Slovenci težave s poljskim servisom. Odličen je bil začetni udarec Wilfreda Leona, ki je praktično vsakič, ko je prišel na servis, naredil razliko. V napadu je bil zelo razpoložen tudi Bartosz Kurek. Dosegla sta 20 in 19 točk. V slovenski vrsti je bil s 16 najučinkovitejši Klemen Čebuli, Tine Urnaut pa jih je zbral 13. Poljaki so prepričljivo dobili prvi in tretji niz ter zaključek zadnjega. Le drugi, ki so ga Slovenci dobili po podaljšani igri, je bil izenačen. Čestitke odbojkarjem za dobro odigrane tekme.

David Breznik, STA

Nogomet • Prva liga Telemach

Mura boljša od Celja

Stadion Fazanerija je težko osvojljiva trdnjava, kar so v soboto občutili tudi nogometaši Celja, ki so jih z minimalno razliko 1:0 premagali igralci Mure. S tem so muraši zadali nov udarec ekipi iz knežjega mesta, ki jo ponovno vodi Albert Riera. Ta je po neuspehu v kvalifikacijah za ligo prvakov proti Slovanu iz Bratislave doživel nov poraz. Odločilni zadetek za zmago »črno-belih« je v 10. minuti dosegel Strajnar, ki je spretno izkoristil podajo Pučka. Na drugi strani so si Celjani priigrali nekaj priložnosti, kar je uspelo tudi Muri, ki je s pametno igro prišla do tretje prvenstvene zmage.

Ob tem derbiju kroga v Murski Soboti je bil že v petek v Domžalah odigran občinski derbi med Kalcerjem iz Radomelj in Domžalami. Na njem sta imeli obe ekipi kar nekaj priložnosti, medtem ko je v igri predvsem po izključitvi domačega igralca Koruna bila za odtenek boljša gostujoča ekipa Domžal. Ta ni realizirala svojih priložnosti in kazni je prišla v zadnjem delu igre. Takrat je po podaji Davidoviča s strani žogo s petih metrov za zmago Radomljanov poslal v mrežo Nino Kukovec.

Dvakrat so žogo na »primorskem derbiju« poslali v mrežo nogometaši

Kopra, ki so premagali povratnike v prvo ligo Primorje. Ajdovci svoje tekme igrajo v Novi Gorici in so doživeli še tretji letošnji poraz. Do polovice prvega polčasa je Primorje še sledilo

Kopru, ki si je v nadaljevanju priigral nekaj priložnosti. Eno od njih je s strelom s kakšnih petnajstih metrov realiziral Curcio. Drugo je realiziral rezervist Petriško in s tem potrdil zmago varovancev trenerja Oliverja Bogatinova.

Brez zmagovalca pa se je končal obračun med Mariborom in Bravom. Več kot 3000 gledalcev je na stadionu Ljudski vrt spremljalo ena-

kovredno tekmo, ki se je končala z rezultatom 1:1. Za domače je po podaji Sikoška zadel Beugre. Ljubljancani so prišli do izenačenja po malo več kot uri obračuna, ko je z roba kazenskega prostora zadel rezervist Pečar. To je bil prvi remi v letošnji sezoni 1. lige.

Zadnja tekma 3. kroga tekmovalca v 1. ligi Telemach med Olimpijo in Nafto je bila odigrana v ponedeljek

zvečer, po zaključku naše redakcije.

REZULTATI 3. KROGA:

Mura – Celje 1:0 (1:0); strelec: 1:0 Strajnar (10.).

MURA: Raduha, Pucko, Cipot, Sadriu, Proleta, Maruško (od 86. Tripi), Nuhanović (od 86. Turudija), Kurtović, Strajnar (od 79. Ščernjavič), Vizinger (od 67. Kurež), Maroša (od 79. Spiridonović). Trener: Tonči Žlogar.

CELJE: Štubljar, Krefl (od 46. Kavčič), Nemanič, Vuklišević, Kouter (od 46. Pišek), Dulca, Popović (od 66. Matko), Menalo, Aarons (od 46. Bobičanec), Brnić, Edmilson (od 46. Kvesić). Trener: Albert Riera.

Kalcer Radomlje – Domžale 1:0 (0:0); strelec: 1:0 Kukovec (76.).

KALCER RADOMLJE: Velič, Mamič (od 83. Pogačar), Vukasović, Dobrovoljc, Korun, Gnjatij, Barnabas, Štorman, Davidović (od 89. Vučenović), Kukovec (od 77. Kujabi), Malenšek (od 55. Gajzler). Trener: Darjan Slavica.

1. MURA	3	3	0	0	4:1	9
2. OLIMPIJA LJUBLJANA	2	2	0	0	3:0	6
3. KOPER	3	2	0	1	3:1	6
4. BRAVO	3	1	1	1	6:3	4
5. MARIBOR	2	1	1	0	5:2	4
6. CELJE	2	1	0	1	2:2	3
7. NAFTA 1903	2	1	0	1	2:2	3
8. KALCER RADOMLJE	3	1	0	2	2:3	3
9. DOMŽALE	3	0	0	3	2:7	0
10. PRIMORJE	3	0	0	3	0:8	0

Foto: Jure Banfi

Muraši so v uvodu sezone dosegli še tretjo zaporedno zmago, tokrat so ugnali državne prvake iz Celja.

Nogomet • Prijateljski tekmi

Dobra testa za nogometaše Aluminija

Petek in sobota sta bila dneva, ko je trener članske ekipe Aluminija Jura Arsić s svojo ekipo opravil še zadnja testa na tekmah pred začetkom prvenstva v 2. slovenski nogometni ligi. Najprej so se rdeče-beli v

Kidričevem srečali z Dravinjo, s katero je udarna enajsterica igrala neodločeno 2:2, nato pa je »rezervna« postava s 3:0 premagala Hajdino.

Pogled na obe pripravljalni tekmi je podal trener NK Aluminij Jura Arsić: »V bistvu smo načrtovali tako,

da smo na dveh tekmah vsem fantom razdelili po 90 minut igre. To je pomenilo, da so eni igrali proti Dravinji, drugi pa proti Hajdini. Cilj teh dveh tekem je bil, da preverimo vse

igralce in da so ti dobro pripravljeni za začetek prvenstva. Na teh dveh tekmah smo preverili igralce s fizičnega, psihičnega in taktičnega vidika. S tem, kar so igralci pokazali na igrišču, sem zadovoljen, je pa res, da imamo še precej možnosti za izboljšave. Na tekmi proti Dravinji npr. v določenih segmentih igre nismo bili takšni, kot bi si sam želel, in sedaj imamo še nekaj časa, da te zadeve pred prvenstvom popravimo. Proti Hajdini pa je bila z naše strani tekma popolnoma kontrolirana in s prikazano igro teh naših fantov sem lahko zadovoljen.«

Že ta petek ob 18. uri se bo Aluminij v uvodu v novo sezono pred svojimi gledalci pomeril z ekipo Kety Emmi & Impol Bistrica. To bo uraden začetek sezone, v katerem si Arsić želi naslednjih stvari: »Na vsaki tekmi v drugi ligi si bomo želeli, da bomo imeli posest nad žogo, kontrolo v igri, da bomo hrabri in samozavestni. Omenjene zadeve smo poskušali izvajati tudi na tekmi proti Dravinji, čeprav smo bili tokrat občutno

slabši kot na nekaterih prejšnjih tekmah, ki smo jih odigrali z močnejšimi nasprotniki. Rezultat tekme proti Dravinji ni realno merilo dogodkov na igrišču. Na tej tekmi smo lahko videli, kaj nas čaka v drugi ligi, in če na igrišču ne bomo pravi, si ne moremo obetati ugodnih rezultatov.«

Aluminij – Dravinja 2:2 (1:1)

ALUMINIJ: Jovanović, Kosi, Zelič, Schaubach, Kolednik, Simonič, Gorenak, Maher, Tanyi, Prenkpalaj, Kmetec. Trener: Jura Arsić.

Drugoligaški prijateljski pripravljalni obračun med Aluminijem in Dravinjo ni dal zmagovalca, je pa dal strokovnemu kadru kidričevske ekipe nekaj odgovorov glede stanja in pripravljenosti nosilcev igre. Ti so bili ves čas boljši tekmelec od ekipe iz Slovenskih Konjic, a vseeno niso doleteli dovolj prepričljivo. Prav tako so si domači nogometaši pripravili izrazito več priložnosti, medtem ko so sami prejeli dva (pre)poceni zadetka. Nogometaši Aluminija so prvi zadetek preko Prenkpalaja dali iz enajstmetrovke, drugega pa je po prostem strelu in odbiti žogi dosegel Maher. Uradna generalka pred prvenstvom se je končala z neodločenim rezultatom, zaradi močne ne-

vihte celo nekaj minut pred iztekom igralnega časa, torej 90 minut.

Aluminij – Hajdina 3:0 (2:0)

ALUMINIJ: Petek, Pečnik, Hunjet, Pristovnik, Škerget, Simonič, Zou, Rahle, Kralj, Saitoski, Pličanič. Trener: Jura Arsić.

Na tekmi med Aluminijem in Hajdino so v kidričevskem dresu dobili priložnost nekateri mlajši nogometaši. Ti so narekovali tempo igre in so bili ves čas boljši nasprotnik. Hajdinci, ki so igrali skorajda v popolni postavi, so se večino časa uspešno branili, odigrali so nekaj solidnih protinapadov in iz prostega strela tudi nevarno zapretili vratarju Petku. Na drugi strani je Aluminij prevladoval, do vodstva pa je prišel po sreči, saj je po napaki gostujočega vratarja Zou z lahkoto sam poslal žogo v mrežo. Tik ob koncu prvega dela so domačini izvedli dobro akcijo, ki jo je s strelom iz kakšnih osmih metrov v prvi vratarjev kot zaključil Pličanič. Prevlado v drugem polčasu je Aluminij potrdil ob koncu tekme, saj se je strel Pličaniča z leve strani kazenskega prostora odbil od igralca Hajdine in žoga je pristala v mreži za končni rezultat 3:0.

David Breznik

Foto: Črtomir Goznik

Utrinek s prijateljske tekme Aluminij – Hajdina, ki so jo dobili nogometaši Aluminija.

Nogomet • NK Drava Ptuj

Težka generalka za dravaše

Drava Ptuj – Al-Raed 0:4 (0:2)

DRAVA PTUJ: Lampret, Janežič, Verbič, Džankič, Pajič, Lovenjak, Erhatič, Rogina, Horvat, Vugrinec, Mlakar. Igrali so še: Penič, Rec, Čuš, Gole, Sampson. Trener: Saša Gajser.

Športni park Gorišnica je bil v nedeljo popoldne prizorišče prijateljske pripravljalne tekme med nogometaši Drave in Al-Raeda. Prvoligaš iz Savdske Arabije je premagal ptujskega drugoligaša z rezultatom 4:0.

O rezultatu in tekmi je trener Drave Saša Gajser dejal: »Definitivno končni rezultat za nas ni dober. Igrali smo proti kvalitetnemu nasprotniku,

ki nas je močno premagal. Mi smo zdaj v formiranju ekipe in stvari tečejo nekoliko bolj počasi, ko se spoznavamo in uigravamo. A fantje delajo dobro na treningu in to se bo tudi pokazalo na prvenstvu.«

Gledalci – zbralo se jih je kar precej – so videli solidno igro Drave v prvem polčasu in slabšo igro v nadaljevanju. V prvem delu so igrali zelo angažirano in organizirano, medtem ko so bili v drugem delu v zelo podrejenem položaju. Gostje so dosegli v prvem polčasu zadetka iz izigranih akcij; potem ko so bili prvič uspešni pri bližini, so bili drugič uspešni z diagonalnim strelom z roba kazenskega prostora. Pri začetnem rezultatu so dravaši dvakrat uspešno izbili žogo

z golove črte, prav tako pa so imeli dve solidni možnosti za zadetek. Najprej je strel Rogine z glavo ustavil gostujoči vratar, ki je dobro posredoval tudi ob strelu Lovenjaka.

V drugem polčasu modri niso imeli izrazite priložnosti, medtem ko jih je imel Al-Raed kar nekaj. Zadetka so dosegli z dvema izjemnima streloma z razdalje. Še več zadetkov je preprečil s serijo dobrih obramb mladi domači vratar Lampret.

Tako se je generalka pred začetkom prvenstva v 2. slovenski nogometni ligi za Dravo končala s porazom, saj je bila gostujoča ekipa enostavno boljakovostna, hitrejša in močnejša.

David Breznik

Foto: Črtomir Goznik

Nogometaši Drave so na generalki pred začetkom sezone izgubili z močnimi Arabci.

Ptuj • Rancarija 2024

Ohranjanje tradicije in druženje na Ptujskem morju

Foto: Črtomir Goznik

Že po tradiciji sta v promocijski vožnji prvi po progi zapeljali ekipi BD Ranca in svetnikov MO Ptuj.

BD Ranca je letos organiziralo že 31. Rancarijo. Četudi ta ni imela več prazničnega obeležja (kot osrednji in najstarejši športni dogodek ob prazniku MO Ptuj, ki se je z avgusta pomaknil v april), ostaja praznična, saj ohranja tradicijo vožnje s starimi dravskimi čolni. Še vedno pa ima podporo

pri mestni oblasti. Ta se je letos še posebej izkazala, tudi zaradi sodelovanja v tekmovalnem delu, kjer sta nastopili kar dve njeni ekipi, mestnih svetnikov in občinske uprave. Imeli pa sta tudi podporo županje MO Ptuj Nuške Gajšek, ki je vsem tekmovalcem zaželela uspešno vožnjo.

Resda nista posegli v tekmovalni

vrh, a sta dobili pomembno izkušnjo, da je tudi sodelovati v takšni tradicionalni vožnji lepo. Predsednik BD Ranca Ptuj Emil Mesarič je to udeležbo komentiral na malo hudomušen način, da imajo sedaj čas, da tudi tekmujejo, ker avgusta v MO Ptuj ne praznujemo več občinskega praznika. V BD Ranca pa še vedno spoštujejo in ohranjajo spomin na sprejem drugega ptujskega mestnega statuta.

Na letošnji Rancariji je nastopilo 14 ekip, med njimi nekatere nove,

mlade ekipe štirih veslačev in krmarja, tako da se za prihodnost Rancarije ni bati. Le-te so morale obvladati boje, proga je bila dolga okrog 600 metrov, ciljna črta pa je bila med pomoloma in bojo. Po pravilih organizatorja je zmagala ekipa, ki je ob prehodu ciljne črte dosegla najboljši čas. Zmagovalna ekipa je prejela tudi prehodni pokal, ki je po predaji ostal v prostorih BD Ranca. Pričakovano je zmagala ekipa Gostišča pri Tonetu, kot že nekaj zadnjih let, ki je s progo opravila v manj kot petih minutah; to je bil tudi edini rezultat

pod petimi minutami. Druga je bila ekipa Young – Old Forces, tretja pa so bili Gastrojevi pivci. Pri ženskah so ponovno slavile Optimistke, ki so s progo opravile v nekaj več kot šestih minutah, druga je bila ekipa Doma upokojencev Ptuj, tretja pa Flying Sailors. Za najbolj izvirno ekipo so organizatorji proglasili ekipo Art A Kake Češ! Za to, da bi bila Rancarija znova mednarodna, pa se bodo morali tako organizatorji kot mesto še posebej potruditi. V BD Ranca bodo delali na tem, poudarja Emil Mesarič. Do konca sezone jih čaka še spust

po Dravi za člane društva, navtični vikend in jadrnalna regata Jadro Ranca. Njihovi tekmovalci v jadrnanju pa se bodo udeležili vseh državnih prvenstev in tekmovanj zunaj Ptuja, na Primorskem in v tujini. »V letu 2025 pa pričakujemo, da bodo naši mladi jadralci tudi udeleženci svetovnega prvenstva v razredu Optimist, ki bo naslednje leto potekalo v Portorožu. Takšen je naš cilj,« je ob letošnji Rancariji povedal Emil Mesarič. V BD Ranca pa še vedno čakajo, da se bodo uresničili vsi ptujski načrti o marini v pristanišču Ranca, da bo tudi navtični turizem lahko pomemben del turistične ponudbe Ptuja, da bosta Drava in Ptujsko jezero resnično zaživel kot Ptujsko morje, ki na Ranco vabi že sedaj. **MG**

Foto: Črtomir Goznik

Na letošnji Rancariji se je prvič preizkusila ekipa Mladi strojniki. Razveseljivo je, da se že ob preizkušnih ekipah pojavljajo nove.

Rokomet • ŽRK Žiher hiše Ptuj - Ormož

S pozitivnim zagonom v novo sezono

Članska ekipa Ženskega rokometnega kluba Žiher hiše Ptuj - Ormož je svojo misijo v novi sezoni tekmovanja v 1. slovenski rokometni ligi začela v četrtek, 1. avgusta, ko so se igralke zbrale pred športno dvorano Ljudski vrt. Podobno kot zadnjih nekaj poletij se dogaja tudi letos, da sta glavni športni dvorani Ljudski vrt in Center zaprti večji del počitnic. Šele 18. avgusta bo ptujski ženski rokometni kolektiv imel na voljo prave pogoje za treniranje, do takrat pa bo izkoristil možnost treniranja v pre-majhni dvorani Mladika.

V njej bodo igralke opravile prvi, bazični del priprav, ki bodo povezane z rokometno igro. Piljenje rokometne igre bo sledilo na prijateljskih tekmah; zaenkrat sta potrjeni tekmi proti Čakovcu in Koki, dogovarjajo pa se tudi za tekmi z ekipama Trgo ABC Izola in Litija. To je osnovni načrt prijateljskih tekem v šesttedenskem pripravljalnem obdobju, ki ga je enajst igralk začelo na športnem igrišču ob športni dvorani Ljudski vrt.

Pred treningom jih je pozdravil tudi predsednik kluba Robert Krasnič, ki je o ciljih za novo sezono povedal: »Za nas bo vsaka tekma pomembna in odločilna za končno razvrstitev. Glede na spremembe v ekipi in zagnanost strokovnega kadra si želimo biti višje kot v minuli sezoni, ko smo se do konca borili za obsta-

Ptujske rokometiške so začele s pripravami na sezono 2024/25.

Foto: Črtomir Goznik

Spisek igralk ŽRK Žiher hiše Ptuj - Ormož: Marlen Anžel, Lija Brumen, Iva Čeh, Nika Dobnik, Naja Dobnik, Melisa Domajnko, Naja Geč, Valentina Gep, Laura Gorjup, Aneja Grnjak, Tjaša Irgolič, Žanamari Kaloh, Lorella Kolenko, Minea Kolenko, Kaja Korpar, Lana Kovačič, Alja Polona Krasnič, Lea Leskovar, Sara Petrovič, Nuša Puž, Tiana Repina, Špela Rožman, Ela Šemrl, Špela Štelcer, Vita Turk in Urša Urbančič.

nek. Naš osnovni cilj je, da se uvrstimo med prvih pet ekip v Sloveniji.»

Sledil je kratek pozdrav trenerja ekipe Nedeljko Potočnjaka, ki je popolnoma osredotočen na nadgradnjo igre svoje ekipe, saj ima v mislih, da bodo igralke v novi sezoni igralsko napredovale. Na tej poti napredka bo Potočnjaku pomagal njegov pomočnik Ladislav Sabo, medtem ko bo obema v veliko podporo in pomoč tudi Valerija Kolenko.

Na spisku je 26 igralk

Za novo sezono so v ŽRK Žiher hiše Ptuj - Ormož sestavili široko igralno bazo, saj imajo v članski ekipi 26 igralk. O tem širokem kadru

Foto: Črtomir Goznik

Tudi v tej sezoni bo dekleta vodil trener Nedeljko Potočnjak.

je trener Nedeljko Potočnjak dejal: »Članski ekipi smo ponovno priključili kar nekaj mladih nadarjenih igralk. Te so povečale konkurenco v ekipi in to pomeni, da se bodo vse igralke morale iz treninga v trening dokazovati, da bodo na spisku za vsako tekmo. Z dokazovanjem iz treninga v trening in iz tekme v tekmo bodo igralke napredovale, prav tako bo s tem rasla in postajala boljša tudi celotna ekipa.«

Med novinkami je najbolj odmevno ime Urša Urbančič, 25-letna levičarka, ki igra desno krilo in bo nedvomno prava okrepitev ptujsko-ormoške ekipe. Tej se je v članski vrsti pridružilo še nekaj kadetinj. Tri so prišle iz Milleniuma: krožna napadalka Lija Brumen, organizatorka igre Melisa Domajnko in leva

zunanja igralka Špela Rožman. Iz domačih kadetskih vrst so prišle članice Iva Čeh, Naja Geč, Tija-na Repina in Vita Turk. Povratnice v ekipo po poškodbah in drugih obveznostih so Nika Dobnik, Naja Dobnik, Laura Gorjup in Žanamari Kaloh. Ob omenjenih pa je okrepitev tudi nova vratarica Lea Leskovar, ki je prišla iz Celja. To je kar veliko novih imen, ki so se priključila znanemu in preizkušenemu igralškemu jedru. Vse zdaj čaka šest tednov priprav in nato 14. septembra začetek prvenstva, ko se bodo v gosteh pomerile z ekipo ŽRK Z'čezele. Že start v Celju bo zelo pomemben. Tega se zavedajo vsi v klubu, zato so igralke »zavihale rokave« in so se osredotočile na dobro pripravo za novo tekmovalno sezono.

David Breznik

Športno društvo As • Jubilej društva

Dvajset let uspešnih zgodb

Pod nadstreškom na Poslančevi domačiji so izvedli prireditev ob okroglem jubileju Športnega društva AS. To je ob koncu julija obeležilo dvajset let uspešnega delovanja.

Pot do uspehov – predvsem v malem nogometu – so člani društva začeli leta 2004, ko so od Občine Videm dobili v najem prostore na Poslančevi domačiji v Vareji. Tam so z veliko truda uredili društvene prostore in s pomočjo društva Koranti Demoni tudi športno igrišče. Z zavzetim delom številnih posameznikov so si uredili prostor, ki je stična točka za

športne aktivnosti in prijateljska druženja. Glavni šport članov Športnega društva AS je mali nogomet, ob tem pa se ukvarjajo tudi s pohodništvom, športnim ribolovom, kolesarjenjem, tekom in organizacijo različnih družabnih prireditev. Najuspešnejši so v malem nogometu, v katerem so v dvajsetih letih zmagali na številnih turnirjih – v svoje društvene vitrine so prinesli več kot 130 pokalov. Gre za lepo zbirko pokalov, ki dokazuje, da je bilo Športno društvo AS v preteklih dvajsetih letih zelo aktivno in uspešno.

Podelitev priznanj

Ob 20-letnici Športnega društva AS je na prireditvi pogled na zgodovino podal predsednik društva Bojan Merc, ki je najbolj zaslužnim posameznikom podelil jubilejna priznanja. Prejeli so jih Bojan Merc, Primož Pernek in Milica Merc. Posebno priznanje je dobila Občina Videm za vsa leta podpore in zaupanje, da si je leta 2004 ŠD AS lahko ustvarjati društvene prostore. Župan Brane Kolednik je članom društva čestital za prehojeno pot in jim je tudi predal priložnostno priznanje.

DB

Foto: Občina Videm

Člani Športnega društva AS

Odbojka • Reprezentanca Slovenije

Slovenke dvakrat boljše od Madžark

Slovenska ženska odbojarska reprezentanca je v sklopi priprav na avgustovske kvalifikacije za evropsko prvenstvo 2026 v Ljubljani odigrala dve pripravljalni tekmi z Madžarsko. Na obeh so bile s 3:0 boljše naše odbojkarice. Za varovanje selektorja Alessandra Oreficeja je bil to prvi test pripravljenosti pred kvalifikacijskimi tekmami z Izrael-

kami in Estonkami. Na prvi tekmi, na kateri je Orefice priložnost za dokazovanje uvodoma ponudil podajalki Evi Mori, korektorici Evi Zatkovič, sprejemalkama Loreni Lorber Fijok in Miji Šiftar, srednjima blokerkama Saši Planinšec in Niki Milošič ter prosti igralci Anji Mazej, so bile Slovenke prepričljivejše. V prvem in drugem nizu so Madžarkam s servisi

povzročale veliko težav, uspešne so bile tudi v bloku, v katerem se je še posebej izkazala najboljša športnica MO Ptuj Nika Milošič, s 16 točkami tudi najboljša posameznica uvodnega preizkusa. Končalo se je z zmago Slovenk 3:0 (16, 13, 23).

Tudi drugi obračun je slovenska vrsta odprla z enako zasedbo kot že prvega, le da je na mestu proste

igralke tekmo začela Katja Banko. V prvih dveh nizih so Madžarke igrale veliko bolje in Slovenke so se morale dvakrat potruditi za zmago 26:24. V tretjem nizu, ki se je končal s 25:20 v korist Slovenk in v katerem je Orefice znova veliko menjal, so bila naša dekleta precej boljše od Madžark in s tem uspešno zaključila prvi cikel pripravljalnih obračunov. Končni rezultat je bil 3:0 (24, 24, 20).

»Za zdaj je še prezgodaj, da bi igrali dobro odbojko, saj se prvenstveno še vedno posvečamo telesni pripravi in smo doslej le en trening v celoti posvetili uigravanju. O kakšni posebni kakovosti tako še ne moremo govoriti, sem pa zelo zadovoljen s kemijo in vzdušjem, ki ju imamo v ekipi in z odnosom deklet, tako tistih, ki so bila na igrišču, kot tistih, ki so bila na klopi. Zame je to izjemno pomembno, še posebej za to obdobje priprav. Na tem moramo graditi in če bo vzdušje ostalo takšno, kakršno je zdaj, bo temu sledila tudi naša raven odbojke,« je obračuna s prvimi tekmami ocenil Alessandro Orefice.

Slovenke novi pripravljalni tekmi čakata že v petek in soboto, 9. in 10. avgusta, ko se bodo v Ljubljani pomerile z Belgijkami. Pred kvalifikacijskimi tekmami, ki bosta 27. in 29. avgusta, ko se bodo Slovenke srečale z Izraelkami in Estonkami, pa se bodo naša dekleta merila še z Romunkami.

UR

Foto: Aleš Oblak

Slovenske reprezentantke so v dveh pripravljalnih tekmah ugnale Madžarke.

Snemanje porok

BK
PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in
pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Kikboks • Kamp Izola 2024

Zavzeto delo v fantastičnem vzdušju

Ob koncu julija, od 22. do 26. 7., je v Izoli potekal tradicionalni, tokrat že 12. kamp Kickboxing zveze Slovenije, ki je namenjen predvsem pripravi članov reprezentance ter drugih tekmovalcev. Na kampu je bilo tokrat prisotnih rekordnih 206 sodelujočih iz Slovenije in Hrvaške.

Organizacijski odbor so sestavljali predsednik Kickboxing zveze Slovenije Vladimir Sitar ter selektor reprezentanc Bojan Korošec.

Iz Kluba borilnih veščin Ptuj so na kampu sodelovali tekmovalci Lea Skledar, Tim Arnuš, Vito Goričan, Jaka Kozel, Maj Štručl, Larisa Vido- vič in Taja Šibila ter trener Edvard Štegar in sodniki Matej Šibila, Aleš Skledar in Milan Breg.

Vladimir Sitar: »Že po tradiciji je bilo vzdušje res fantastično, vsi so se trudili in trenirali po svojih najboljših močeh. Treninje so bili odlično izvedeni, saj so jih vodili naši vrhunski trenerji Tilen Zajc, Andrej Sande, Sanel Ljutič, Uroš Bernard, Peter Landeker in Tina Baloh. Člani reprezentance, ki se pripravljajo na nastop na svetovnem prvenstvu konec avgusta v Budimpešti, so se še

posebej trudili, saj je bil kamp v Izoli pomemben test pripravljenosti. V reprezentanco Slovenije se je uvrstila tudi naša Taja Šibila, ki bo nastopala v 'point fightingu' in 'light kontaktu'. Na začetku kampa je tehnična komisija pod vodstvom Andreja Vindiša izvedla tudi testiranje sposobnosti 24 članov. Iz KBV Ptuj smo na kampu sodelovali z 12 člani, med katerimi so bili tekmovalci, sodniki in trenerji. Sam sem zelo zadovoljen z njihovim trudom in resnimi treninjami, tako da že komaj čakamo na začetek rednih treningov v našem klubu za vse skupine, ki se začnejo 2. septembra po ustaljenem urniku.«

Franc Slodnjak

Foto: Franc Slodnjak

Člani KBV Ptuj v Izoli

Planinstvo • Tabor PD Ptuj

Planinski tabor v raju pod Triglavom

Kot že vrsto let zapored je tudi letos v času šolskih počitnic v drugi polovici julija potekal tabor za mlade planince, ki ga je izvedlo Planinsko društvo Ptuj. Udeležilo se ga je 40 otrok iz osnovnih šol Mestne občine Ptuj in iz šol sosednjih občin. Pravzaprav je to medgeneracijsko planinsko druženje, saj so bili udeleženci tudi srednješolci in odrasli.

Priprave za izbiro lokacije in dogovarjanja za izvedbo so stekla že na začetku letošnjega leta. Odločili so se za eno najlepših alpskih dolin – dolino Vrata pod varstvom Triglava, naše najvišje gore. Z vsakim jutrom jih je pozdravil s svojo mogočno Severno steno, ko so sončni žarki pobarvali njegov vrh, zvečer pa jim je zaželel lahko noč. Šlajmerjev dom, sosed Aljaževega doma, je udeležencem enotedenskega planinskega tabora nudil zatočišče, učilnico, kjer so se dogovorili o aktivnostih, imeli so filmski večer, se pogovarjali, družili, imeli kviz, igrali družabne igre, izdelali razglednice s planinsko tematiko in še in še. Ob večerih pa so prisluhnili pravljicarki. Že samo potovanje z avtobusom je bilo izziv. Prvi dan so kar izkoristili za »namakanje« v Mojstrani, preden so se odpravili v Vrata.

Veliko mladih planincev se med seboj pozna še iz prejšnjih let, hitro so se spoprijateljili tudi s tistimi, ki

so bili tokrat prvič od doma in v drugačnih okoliščinah, kar planinski tabor nedvomno je. Sprva je pri nekaterih bilo malce domotožja, a je tudi to po časi prešlo.

V okviru planinskega tabora so poleg spoznavanja in odkrivanja narave, gorstev, orientacije, tehnik gibanja spoznavali planinsko opremo, tako osebno varovalno kot tehnično. Izvedli so plezalni vrtec na balvanu, kar so otroci z navdušenjem sprejeli, tudi tisti, ki so sprva z malce »velikimi očmi« opazovali svoje planinske prijatelje, ki so kot »pajki« lezli po skali. Glede na starost in osvojene planinske spretnosti so oblikovali skupino, ki je imela glede na velikost dovolj vodnikov mentorjev, in temu primerno izvajali plan dela, ki je bil pripravljen za vsak dan posebej. Dobra polovica otrok se je preizkusila in uspešno preplezala ferato Pot mojstranških veric (ferata je zavarovana planinska pot z jeklenicami, klini in skobami od vstopa do izstopa, op. a.), kar je bil hkrati preizkus za vzpon na Triglav. Drugi pa so se podali po lahki planinski poti proti Vrtaškemu slemenu. Po ponovnem snidenju obeh skupin je sledil zaslužen sladoled v Mojstrani.

Posebnost letošnjega tabora je bil vzpon na naš najvišji vrh Triglav. Uspešno ga je opravilo 15 otrok različne starosti, od teh je bilo 13 otrok prvič na vrhu. Zgodaj jutraj so pozajtrkovali, vzeli opremo, ki so jo pripravili prejšnji večer, in se še v polmraku odpravili proti »očaku«. Prvi sončni žarki so jih pobožali v steni pod Pragom. Vmes ni manjka-

lo počitka, malice, lepih razgledov in tam, kjer je bilo potrebno, uporabe osebne varovalne opreme. Po prispetju na našo najvišje ležečo planinsko postojanko Kredarico so si privoščili počitek, se okrepčali, preverili še enkrat vremensko napoved, in ker ta ni bila najbolj ugodna, so se odločili, da se bodo na vrh raje podali naslednje jutro. Zjutraj je sledilo zgodnje bujenje, zajtrk, nakar so se opremili z osebno varovalno opremo in se med rahlimi meglicami odpravili proti Malemu Triglavu in po grebenu na sam vrh. Ponekod so jih obdajali oblaki, a se je na grebenu in proti vrhu razkadilo, da so bili deležni lepote okoliških vrhov in globine pod seboj, ki so jo premagali.

Vrh Triglava – stisk roke, iskrica v očeh in pozabljenost je bilo, da je bil nahrbtnik na trenutke težak, da so bile noge težke, kot da bi imeli prevelike čevlje. Sledil je planinski krst, kot se spodobi za prvopristopnike, da »začutijo« vrv na zadnji plati. Pa ni bilo prehudo, le simbolično. Sledilo je slikanje, klici v dolino, domov in sporočila: »Uspešno mi je!« Po sestopu na Kredarico so si privoščili še krepko malico in šli počasi nazaj v dolino, kjer so jih z navdušenjem pričakali drugi planinci, čeprav še niso bili vsi pripravljeni za ta podvig. Skupina, ki je bila v dolini, je opravila pot po dolini Triglavске Bistrice, poiskali so njen izvir in občudovali bistro vodo, ki je ustvarjala tolmučnike in hitela navzdol po dolini. Obiskali so slap Peričnik, se preizkusili v orientaciji in raziskovali dolino od Mojstrane vse do Severne stene.

Foto: PD Ptuj

Mladi planinci na ferati

Na obisku so imeli tudi gorske reševalce iz GRS Mojstrana, ki so jim predstavili svoje poslanstvo, razkazali opremo, ki jo uporabljajo pri reševanju ponesrečencev. Tudi udeleženci planinskega tabora so lahko poskusili, kako je imeti nosila v rokah, obvezati roko, peljati reševalne sani in pri tem ne zvrniti »ponesrečenca«.

Hitro so minili dnevi in za konec je ostal obisk Planinskega muzeja v Mojstrani, kar je posebno doživetje. Otroci so se lahko preizkusili v kvizu, ki poteka med ogledom muzejskih zbirk, vstopili v bivač in »začutili«, kako je v nevihti v gorah.

Kam gremo naslednje leto?

Taka vprašanja so tiho priznava, da so bili zadovoljni in da jim je bilo kljub včasih malce napornim

dnevom lepo v tem planinskem raju pod Triglavom. Za skrbno načrtovano izvedbo in uspešno izpeljano enotedensko skupno bivanje gre zahvala vodstvu tabora, celotnemu strokovnemu osebju in seveda

vsem udeležencem. Odnegli so jo le z nekaj žulji, ki so jih sproti oskrbeli. Vsekakor pa so udeleženci planinskega tabora domov odšli polni novih vtisov in doživetij.

PD Ptuj

Planinski kotiček

Prisojnik, 2547 m

17. 8. 2024

Prisank – kot je tudi njegovo ime – je gora, ki se mogočno dviguje med dolino Krnice na severu in Trento na jugu. Že od daleč s svojo mogočnostjo opozarja nase. Prava naravna posebnost sta Prisojnikovi Prednje in Zadnje okno ter nepogrešljiva Ajdovska deklica. Nanj je speljanih več poti, prav lahke poti gor pa ni. Vse poti so zanimive in vredne obiska. Na Prisank vodita dve dolgi in zelo razgibani poti: Hanzova in Kopsičarjeva, ki po zahtevnosti nič kaj ne zaostaja za prvo. In po Kopsičarjevi se bomo podali mi.

Proti vrhu Prisojnika gremo z visokogorskega prelaza Vršič. Mimo Tičarjevega doma bomo v slabe pol ure na zadnjem sedelcu pred mogočnim Prisojnikom in kmalu smo pri vstopu v steno. Od tu naprej je obvezna samovarovalna oprema, kajti čaka nas strma pot, ki je zavarovana s klini in jeklenicami, ki so nam v pomoč pri napredovanju proti vrhu. Med hojo nas bo iz gladke stene tik nad nami opazovala Ajdovska deklica, več deset metrov visok lik ženskega obraza. Z višino se bo stopnjevala tudi težavnost vzpona, prečili bomo nekaj skalnih polic, ozki in visoki kamin, kjer nam pomagajo varovala. Sledi nekaj lažjega plezanja in pred nami se pojavi Prednje Prisankovo okno. Skozi okno se po strmi in s pomočjo skob zavarovani poti priključimo grebenski poti proti vrhu. Do vrha bomo potrebovali še kako uro hoje. Za vzpon bomo rabili okrog 4 ure. Z vrha Prisanka je, kamor seže oko, čudovit razgled na njegove sosedne in alpske doline pod nami. Prav tako se pod nami vije Vršička cesta. Sestopili bomo po južni poti na Vršič do izhodišča. Vzpon na Prisojnik po Kopsičarjevi poti je zelo zahtevna zavarovana pot.

Skupne hoje bo od 6 do 7 ur.

Oprema in oblačila naj bodo primerna letnemu času in vremenskim pogojem (topla oblačila, kapa, rokavice, dobri čevlji, pohodne palice, sončna očala, vetrovka, krema za sončenje, rezervna oblačila ...). Ne pozabite na veljavno planinsko izkaznico in osebni dokument. V nahrbtnik sodijo še čelada, rokavice, prva pomoč in osebna varovalna oprema – plezalni pas in samovarovalni komplet. Dobrodošla je neskončna zanka dolžine 120 cm ali »prusik« vrvica in vponka z matico.

V soboto ob 4.00 se zberemo na parkirišču pod gradom in se zapeleujemo proti Vršiču. V nahrbtniku naj bo dovolj tekočine, hrana in kak priboljšek. Med potjo ni vode.

Prijavite se na www.pdptuj.si ali v pisarni društva do torka, 13. 8., oz. do zapolnitve prostih mest. Strošek planinske ture na Prisojnik je 23,50 €. Več informacij je na tel.: 02 777 15 11 ali 041 237 010, kjer so na voljo vse dodatne podrobnosti. Priporočamo plačilo na TRR: **SI56 0420 2000 0493 764** pri NKBM, koda namena OTHR, sklic: **SI00 20240817**, namen Prisojnik.

Vrnitev domov bo okrog 20.00. Planinsko turo vodi Miran Ritonja s sovodniki.

Foto: PD Ptuj

Udeleženci enotedenskega planinskega tabora

Zeleni nasvet

Voda je življenje

Vremenske (klimatske) spremembe so tu, pa če vanje verjamete ali ne. Res je, da letos prav hude suše še ni bilo, a vseeno je bilo namakanje potrebno skoraj že od pomladi naprej, pa čeprav včasih samo en dan. Zato je nujno razmisliti tudi o tem, kako boste namakali in od kod boste vzeli vodo. Mnogi razmišljajo, kam postaviti vrt, kako ga ograditi, veliko se razmišlja o varstvu na vrtu, večina ljudi pa sistematsko, načrtno o namakanju še vedno ne razmišlja. Bo že kako, pravijo.

Od kod lahko vzamemo vodo za namakanje?

Žal vrtičkarji še vedno najpogosteje namakajo z vodovodno – pitno vodo. Skrajni čas je, da začnete razmišljati drugače. Pitna voda postaja velika dobrina. Najenostavnejši način je način zbiranja deževnice. Pri zbiranju vode s streh prihaja pogosto do vprašanj, ali je ta voda primerna za namakanje rastlin, saj priteče po bakrenih žlebovih, tudi v kritinah je pogosto kakšna kemijska zaščita. Nekateri se tega bojijo. Razen azbestne kritine, ki pa jo moramo že zaradi svojega zdravja čim prej zamenjati, ostale kritine niso nevarne, saj se iz njih izluži zelo malo nezaželenih snovi. Enako velja za bakrene cevi. Pomembno pa je, da imate v takem primeru več posod za zbiranje vode, ne samo ene. Gre za to, da moramo vodo iz ene posode vedno porabiti do konca, zadnjih 10 cm iz soda, posode pa je treba izliti. Večina kemičnih snovi se namreč počasi usede na dno posode. Če ne porabimo zadnjih nekaj litrov, se ni bati, tudi bakrenih cevi ne. Če pa posodo vedno znova dopolnimo z vodo in je ne praznimo čez sezono, se proti koncu leta lahko v njej nezaželene snovi že preveč naberejo – koncentrirajo in taka voda ni več povsem neoporečna za namakanje. Pa niso potrebne samo nekoliko manj primerne strehe, tudi alge in bakterije se lahko preveč razmnožujejo v taki vodi. Zato je vsakokratno izpraznjenje posode nujno. Upam, da ni treba poudariti, da morajo biti posode plastične, stari, kovinski sodi niso primerni za zbiranje deževnice za namakanje.

Kako namakamo?

Zelo pomembno je, da začnemo namakati pravi čas. Najpogosteje se začne namakati prepozno. Izsušeno zemljo pa je zelo težko dobro namočiti. Vedno moramo namočiti tla v globino. V »normalnih« vremen-skih razmerah namakamo redkeje, a takrat bolj temeljito. To je včasih zelo težavno, saj je težko dobiti ob-

Foto: MP

Fiziološke motnje, kot je pomanjkanje kalcija, so najpogostejše posledica preobilnega gnojenja z organskimi gnojili v povezavi z nezadostnim namakanjem.

čutek, kdaj je dovolj. Pomagamo si tako, da nekaj minut po končanem namakanju z lopato odgrmimo zemljo do globine korenin. Takrat najbolje vidimo, ali je zemlja namočena v globino ali ne. Za rastline s plitvimi koreninami velja, da jih namakamo pogosteje, tiste z globokimi pa redkeje.

Vrtnine s plitvimi koreninami so čebulnice (razen pora), solatnice, motovilec, kreša, pa se že skoraj neha.

Vse ostale vrtnine imajo globoke korenine. Če te rastline namočimo samo plitko, po površini, spodnje, globoke korenine kar odmrejo. Rastlina bo tako dobila ne samo premalo vode, predvsem bo iz tal potegnila premalo hranil. Zato je redno, temeljito namakanje nujno potrebno za rast in razvoj vrtnin.

V tako dolgih vročinskih valovih oziroma pri vsakodnevnih visokih temperaturah (nad 30 °C) namakamo prav vsak dan. Ko se raz-

mere umirijo, pa spet redkeje in močnejše.

Ko je tako vroče, je tudi nujno, da namakamo cele grede, ne samo rastlin, posebej če tal nimamo pokritih z zastirko.

Če smo vendarle zamudili ali pa prišli z dopusta in našli izsušen vrt

Poleti gremo običajno za nekaj časa tudi na počitnice in včasih nam dobri sosede rože sicer zalivajo, težko pa bi od njih pričakovali, da bi namakali tudi naš vrt. Ko pridemo domov, je zemlja povsem izsušena. Ko začnemo namakati, zemlja vodo kar pije in ostaja suha. V tem primeru je potrebna potrpežljivost. Voda skozi izsušeno zemljo kar ponikne v globino kakor v povsem izsušenem loncu, prav nič je ne ostane v območju korenin. Zato je treba namakati postopoma, večkrat in v majhnih odmerkih.

Ko začnemo namakati, pustimo vodo teči približno pol ure (trava, zelenica) in nekaj več na vrtu. Nato namakanje prekinemo in ponovno pričnemo čez uro ali dve, tokrat pustimo vodo teči malo dlje časa. Nato s polnim odmerkom namakamo naslednji dan zjutraj (če smo pred tem namakali zvečer) ali zvečer. V prvem namakanju namreč večina vode kar odteče v globino. Zato moramo namakanje vmes prekiniti, da se začne počasi vzpostavljati vodni stolpec. Po uri ali dveh premora namočimo ponovno, tokrat se voda že vpija v pore zemlje. Šele zjutraj dodamo polni odmerek vode, tokrat bo voda ostala v območju korenin dlje časa.

Kdaj in kako namakati?

To je najpogostejše vprašanje v zvezi z namakanjem na vrtu. Tisti, ki ste doma, vstanite dovolj zgodaj in namakajte zjutraj, takrat so rastline in zemlja primerno ohlajene. Začnemo še v mraku, potem pa lahko zalivamo tudi dolgo v vroči dan. Če namakamo zvečer, počakamo, da se rastline in zemlja popolnoma ohladijo. Pri kapljičnem namakanju to ni tako pomembno, vsekakor pa je treba to upoštevati pri namakanju po listih.

Plodovke se namakajo samo preko korenin, s posebnimi, preluknjanimi ali poroznimi cevmi, druge vrtnine, tudi solato in krompir, pa lahko brez skrbi namakate tudi preko listov, vendar je treba zvečer zelo paziti, saj je voda v ceveh lahko pregreta ali pa so pregrete rastline.

Kaj še lahko naredimo, da bomo varčevali z vodo?

Da bo v tleh ostajalo čim več vlage, je treba tla okoli rastlin pokriti. Na vrtovih najpogosteje uporabimo pokošeno rastlinje, travo z zelenice, koprive ali kar je pač pri roki. Pazite le, da zelena masa ne gnije. V takem vremenu se ni treba bati polžev, saj je zanje presuho. Če pa veste, da je pri vas z njimi veliko težav, med pokošeno travo pomešajte liste bezga, vratiča ali gozdne praproti. Tla okoli karpusnic in čebulnic pa poleg trave posujte še z lesnim pepelom (tisti, ki ga seveda imate).

Da bodo poletne padavine čim bolj zalegle, je treba že pred njimi tla okoli rastlin prerahljati, da ne bodo zbita. Po zbiti zemlji voda kar odteče – kakor z asfalta ali betona. Če pa je prerahljana, se je veliko več vpije v območje korenin.

Namočena zemlja bo bolje sprejela in tudi v območju korenine zadržala več padavinske vode. Povsem suha zemlja pa je ne sprejme in že dan po dežju so tla okoli korenin povsem suha. Zato je nujno, da namakamo redno, tudi če so za naslednji dan napovedane padavine, namakanja ne izpustimo. Namakanje ali dve bomo lahko izpustili po padavinah.

Miša Pušenjak

Domača lekarna

Ribez: vir številnih antioksidantov in vitamina C

Foto: Pexels

Ribez velja za nezahtevno rastlino, ki bo uspevala malodane povsod. Je nezahteven za vzgojo, a izvrstnega okusa in zelo zdrav. Slovenci ga pretežno uporabljamo za pripravo marmelad in džemov, pogosto se najde tudi v sokovih.

A preredko se spomnimo na njegovo presno uživanje. V kuhinji si sicer počasi utira pot kot dekorativno sadje. Nedvomno pa ga lahko dodamo osvežilnim poletnim solatam in iz njega pripravimo okusne omake, ki se priležejo predvsem k močnejšemu mesu, kot sta govedina in divjačina.

Vsi ribezi so zelo nezahtevne sadne grmovnice. So prezimno trdni, z njimi ni veliko dela in uspevajo v skromnih razmerah. Vsebujejo veliko vitamina C in drugih koristnih snovi za zdravje. S samo 30 do 40 ribezovimi jagodami zadostimo dnevnim potrebam po vitaminu C. Ribez je zelo okusen, iz njega delamo sokove, marmelade, sladice ... seveda pa uživamo tudi svežega.

V rabi listi in plodovi

Poleg obilice vitamina C vsebuje še vitamina A in B3 ter minerale kalcij, kalij, železo in mangan. Zdravilni so listi in plodovi. Iz listov tradicionalno pripravljamo čaj, ki pomaga pri težavah z ledvicami in mehurjem. Nabiramo jih pred cvetenjem ali po njem, torej aprila ali avgusta. Posušimo jih tudi za pripravo čaja pozimi. S svežimi listi lahko natremo mesto pika žuželke ter tako ublažimo srbenje in bolečino. Tudi sadeži so zdravilni. Učinkujejo diuretično. V sezoni, ko ribez zori (junij, julij), si je priporočljivo privoščiti prečiščevalno kuro iz teh sadežev. Čisti kri, ugodno vpliva na prebavo, uničuje škodljive bakterije v telesu, pospešuje znojenje. Uživanje ribeza pomaga pri tvorbi hormonov, varuje sluznico, pomirja in izboljšuje razpoloženje, ugodno vpliva na srce in živčevje. Skratka, je izjemno koristna, a poceni rastlina, ki uspeva na vsakem vrtu.

Krepi jetra in blaži artritis

Ribez nekaterim predstavlja tudi eliksir življenja, ker tako koristi celotnemu telesu. Še posebej cenjeni so sok, vino in ribezov liker. Ljudska modrost pravi: pijte ribezov sok nezmerno, ker premaga utrujenost, krepi jetra in blaži artritis. Surov ali kuhan ribezov sok priporočajo tudi pri nahodu in angini. Ribez naj bi lajšal revmatske in artritične težave, pomaga tudi pri putiki. Za najbolj zdravilnega velja črni ribez, zaradi visokega deleža antocianov, flavonoidov in drugih koristnih snovi. Sledi mu rdeči ribez ter nato rumeni in beli. Črni ribez ima sicer zelo močno, posebno aromo in ga veliko ljudi ne mara. Kombiniramo ga z drugimi ribezi ali sadjem. Tudi pri bolečem grlu si lahko pomagamo z ribezom. Sok zmešamo z limoninim sokom in grgramo.

Pomaga pri herpesu

Laboratorijske analize na Japonskem so pokazale, da snovi v črnem ribezu zavirajo širjenje virusa herpes simplex. Nasvet: Ribezov sok zamrznite v ledeno kokco in z njo večkrat na dan potegnite po bolečem mehurčku ob ustnici. Mraz dodatno omili srbenje in pekoč občutek. Ko se herpes začne sušiti, posežite po medu, ki pospeši celjenje. Pomembno je, da uporabljate medicinski med, ki je na voljo v lekarnah, in ne običajnega, ki je na prodaj v trgovinah, saj ta morda vsebuje veliko sladkorja, kar lahko vodi do glivične okužbe.

M. Koren

Ribezov sirup

Preizkusite hiter in preprost recept za pripravo ribezovega sirupa.

Potrebujete: 2 kilograma rdečega ali črnega ribeza in 600 gramov sladkorja.

Priprava: Ribez najprej dobro operite in oberite jagode s pecljev. Dobro precedite. Zavrite liter vode, v katerega ste vmešali sladkor. V vrelo vodo s sladkorjem primešajte še ribez in ga kuhajte 2 minuti. Odstavite z ognja in pretlačite s paličnim mešalnikom. Še vročo zmes prelijte v kozarce, zaprite in počakajte, da se ohladi. Sirup lahko po želji obogatite tudi z dodatkom cimeta ali nekaj nageljnovih žbic, ki bodo odlično dopolnili aromo.

Foto: MP

Tako lahko sami omogočimo ogrevanje vode za namakanje.

JESENSKA POSLASTICA – PELJEŠAC, OREBIČ

BRALCI IN POSLUŠALCI Radia-Tednika Ptuj
preživite v naši družbi 5-dnevno potovanje

25.–29. september

Imotski, slikovito mesto s kamnito arhitekturo in sredozemsko klimo, le 50 kilometrov od morja. Tu bomo občudovali trdnjavo Topana iz turškega obdobja ter slavnega Imotska jezera, vključno z najglobljim kraškim jezerom v Evropi, Rdečim jezerom, in priljubljenim Modrim jezerom. Pot čez Pelješki most nas bo vodila do mesta Orebič, ki ga krasita frančiškanski samostan Gospa od Anđela in zbirka pomorskega muzeja, ki pričuje o bogati zgodovini slavnih pomorščakov. V Stonu bomo obiskali obnovljeno trdnjavo Kaštio in se po želji povzpeli na obzidje, s katerega so Dubrovničani varovali polotok Pelješac.

Pri lokalnem vinarju bomo uživali v ogledu in degustaciji vin. Lahko se boste odločili za ogled čudovitega mesta Korčula, rojstnega kraja Marca Pola in občudovali staro mestno jedro, obdano z obzidjem in ulice razporejene v obliki ribje kosti.

Zaključek potovanja bo v simpatičnem Omišu na ustju reke Cetine, kjer bomo občudovali lepote obmorskega kraja.

CENA 570€

CENA VKLJUČUJE

- prevoz z udobnim turističnim avtobusom
- nastanitev v dvoposteljnih sobah v hotelu **** Aminess Grand Azur
- 4 x polpenzion (pri večerji vključena pijača-pivo, vino, brezalkoholna pijača iz šankomata)
- zunanje ogled po programu (Imotski, Ston)
 - degustacija vina
- vodenje in organizacijo potovanj

Zagotovite si svoj sedež še danes
in pokličite poslovalnico **Sonček**,
Slomškova ulica 5 na Ptuj, 02 749 32 82!

Štajerski **TEDNIK**

RADIOPTUJ

DOŽIVELI BOMO:

- mesto v Dalmatinski zagori skriva dva naravna fenomena
 - Rdeče in Modro jezero
- obisk Orebiča, mesta pomorcev in kapitanov
- Pelješac, vinogradniško čudo z legendarnim vinom Dingač

Ptuj • Festival Parzival 2024

Premalo izkoriščena vrhunska turistična atrakcija

Ptuj je dobil nov festival, festival Parzival. Po festivalu mitraizma je to še ena prireditev v hotelu Mitra na Ptuj, ki je v zadnjih letih postal nadvse pomembno kulturno središče, v katerem so med drugim na ogled ostaline V. ptujskega mitreja in drobni arheološki predmeti, občasne razstave ter pogovori o kulturni in drugi dediščini najstarejšega slovenskega mesta.

Drugega avgusta sta Mihael Toš in Peter Vesenjaj za uvod v festival Parzival, ki je posvečen 1955-letnici prve pisne omembe Ptuja, predstavila video z naslovom Parzival in Štajerska. Gre za začetek velike zgodbe, v okviru katere bodo do konca leta v obliki festivalskih dogodkov ter poljudnih in strokovnih razprav poskušali podrobneje predstaviti teme, povezane z epom o vitezu Parzivalu ter s Ptujem in okolico, pri tem pa še posebej izpostavili pomen tega epa za naše okolje, njegovo duhovno podstat in razvoj, za potenciala na področju turizma, gospodarstva ter tudi kulturne rasti.

Ta ep pri nas ni bil v ospredju niti v šolskih programih, kot je to v Zahodni oz. Srednji Evropi še danes. Ker pa je zelo povezan z našim okoljem, kraji med Celjem in Ptujem ter samim Ptujem, je izredno pomemben za slovensko Štajersko. Leta 2020 je izšla slovenska različica epa Parzival. Enajst let pa je minilo od simpozija pripovedovanja Ljube Jenče, ki predstavlja začetek ptujskega spoznavanja epa o Parzivalu. Gre za roman v verzih, ki ima okrog 25.000 verzov. V sodelovanju z Zavodom za turizem Ptuj pa je bila na mestni tržnici postavljena štiristranska tabla s Parzivalovo zgodbo in kraji na slovenskem Štajerskem.

»V hotelu Mitra ves čas nudimo informacije in zgodbo o vitezu Parzivalu, kar poskušamo uporabiti kot motiv za prihod gostov, za vodenje gostov po tej tematski poti oz. krajih, ki so v epu omenjeni. V preteklosti smo gostili več večjih skupin, ki jih je pripeljal Miha Pogacnik, slavni violinist in kulturni ambasador Republike Slovenije. Z Mihaelom Tošem pa organiziramo za goste tudi ture po krajih Parzivala,« je povedal Peter Vesenjaj.

Mihael Toš je obiskal mesto Wolfram Eschenbach na Bavarskem,

Foto: Mihael Toš

Wolfram Eschenbach je srednjeveško mesto na Bavarskem, ki je v celoti posvečeno avtorju epa o Parzivalu Wolframu von Eschenbachu.

čudovito srednjeveško mesto, ki je kot iz pravljice in v celoti posvečeno Wolframu von Eschenbachu (avtorju srednjeveškega literarnega epa o Parzivalu, ki je izšel v šestnajstih knjigah), z muzejem o njegovem delu, ki je pustilo velik pečat v evropski kulturi nasploh.

Z več duhovnosti, etike in morale do odličnosti

»Ni bistveno samo, da so v epu navedeni naši kraji, bistveno je, kaj se zgodi v teh naših krajih. Parzival spozna, kaj naj bi bil Bog, pride na pravo pot, da postane kralj svetega grala. V epu avtor dejansko pokaže duhovno pot človeka. Parzival ni klasični vitez, ampak templjarski vitez, ki v prvi vrsti brani duhovnost in ga lahko prepoznamo po tem, da je odet v belo odelo in z rdečim križem na prsih. Temeljni motiv Parzivala je iskanje svetega grala, ki pa ni kelih, ampak je kamen lapsit exillis,« je na predstavitvi festivala in videa

Parzival in Štajerska poudaril Mihael Toš. Pomembno je, da razumemo nastanek dela, njegov pomen

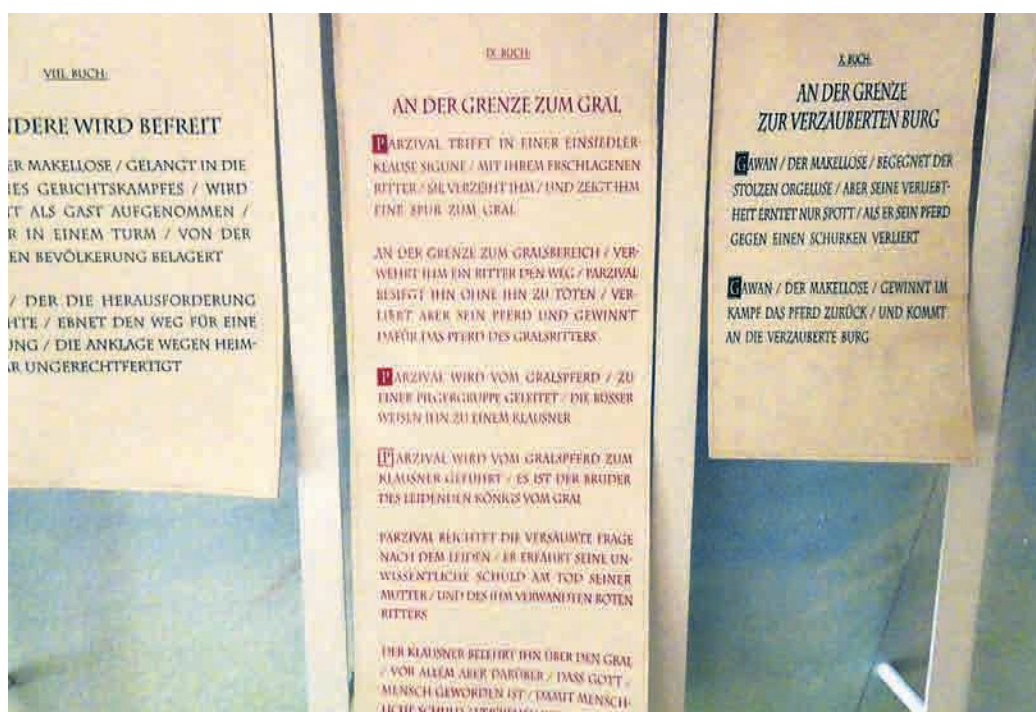

Foto: Mihael Toš

»Naša« deveta knjiga, tudi knjiga spreobrnitve, je edina med šestnajstimi knjigami, zapisana z rdečim.

Foto: Crtomir Gozvik

Na odprtju festivala Parzival sta Mihael Toš in Peter Vesenjaj predstavila video z naslovom Parzival in Štajerska. Hotel Mitra je izhodiščna točka in informacijski center za odkrivanje dežele viteza Parzivala in njegovih življenjskih spoznanj.

v svetovni literarni zgodovini in da se duhovna spreobrnitev glavnega junaka zgodi na lokacijah današnje slovenske Štajerske, ki so tudi v muzeju Wolframa von Eschenbacha posebej izpostavljene. Ta mesta so imela močno duhovno življenje in so bila v času nastanka epa

pomembno trgovsko vozlišče. Ep o Parzivalu ima močno sporočilo o tem, da bi tudi danes morali imeti v sebi več duhovnosti, etike in plemenitosti ter bolj učinkovito delovati, da bi bili uspešni na gospodarskem in kulturnem področju ter sploh v življenju naših krajev.

S Parzivalom v evropski in svetovni prostor

Ep moramo razumeti kot edinstveno priložnost, da se zaradi pojavljanja slovenskih krajev v njem lahko umestimo v evropski in svetovni prostor kot vrhunska atrakcija. Zato je še kako pomembno, da znamo to ustrezno vrednotiti in umestiti v določene gospodarske, kulturne, duhovne in turistične vsebine našega mesta in krajev na Štajerskem.

»Kot novodobni vitezi moramo razumeti, kaj ep pomeni za nas danes, kaj smo bili nekoč v tem okolju in kakšne odlične predispozicije imamo, kaj smo lahko v prihodnje. Če se izrazim v duhu Parzivala: poiščimo vsak svoj sveti gral, se duhovno očistimo in postanimo ljudje visoke etike in morale. Spreobrnitev glavnega junaka Parzivala v našem okolju nam mora povedati, kako pomembno je naše okolje ne samo danes, temveč tudi za prihodnost. Zelo verjetno je, da je sam avtor mesta, ki jih navaja, tudi obiskal. To je priložnost, še večja pa odgovornost,« še poudarja Mihael Toš.

MG

Italija • Najprej vstopnina v mesto, zdaj še dodatne omejitve

Po Benetkah nič več v skupinah

Benetke so z avgustom prepovedale turistične skupine z več kot 25 ljudmi in uporabo zvočnikov med ogledi. Začetek veljavnosti ukrepa, katerega cilj je omejiti množični turizem, so oblasti sprva napovedale za začetek junija, a so ga nato prestavile za dva meseca.

Mestni svet je konec lanskega leta sprejel ukrep utemeljen z željo po omejitvi množičnega turizma in z njim povezanih negativnih učinkov na mesto. Nova pravila, ki vključujejo tudi prepoved ustavljanja skupin turistov na ozkih ulicah, mostovih in prehodih, bodo veljala za mestno središče ter otoke Murano, Burano in Torcello. Za kršitve je predvidena globa v višini od 25 do 500 evrov.

Benetke, ki se spopadajo z množičnim navalom turistov, so maja kot prve poskusno uvedle sistem pristojbin za dnevne turiste. Obiskovalci, ki so v Benetke prišli za

en dan, so morali kupiti vstopnico za pet evrov. V prvi poskusni fazi so vstopnino zaračunavali za obisk med 8.30 in 16. uro vsak konec tedna. Tako so v Benetkah z vstopninami za dnevne obiskovalce v testni 29-dnevni fazi zaslužili okoli 2,4 milijona evrov, zabeleženih pa je bilo 485.000 plačljivih obiskov. Župan Luigi Brugnaro je napovedal, da bo vstopnina za dnevne obiskovalce ob določenih dnevih veljala tudi prihodnje leto. In ne le to, z novim letom naj bi se celo podražila s sedanjih pet na deset evrov. Načrtovani dvig dnevne vstopnine je napovedal mestni svetnik Mi-

chele Zuin, ki je zadolžen za finančno. Zbrana sredstva naj bi namenili vzdrževanju cest, kanalov in stavb.

Mesto v italijanski laguni letno sicer obišče približno 15 milijonov obiskovalcev in je ena od najbolj obleganih turističnih destinacij na svetu. Čeprav množični turizem tamkajšnjemu gospodarstvu prinaša veliko denarja, množice mestu povzročajo tudi veliko težav. Zgodovinsko središče ima manj kot 50.000 stalnih prebivalcev, na vrhuncu sezone pa je ob nekaterih dnevih v njem več kot dvakrat toliko turistov.

Sta, Ur

Foto: Nives Krebelj

Piše: **Aljoša Toplak** • Asfalt in džungla

Nočne tržnice (4)

Ker sem se prve noči svojega bivanja v Bangkoku le s težavo privajal na časovno razliko, sem noči preganjal z dolgimi sprehodi po mestu, ki tako kot jaz ni želelo spati. Tako sem lahko opazoval, kako se vsak večer, ko nebo potemni in mesto zažari v neonski svetlobi reklam na nebotičnikih, prebudijo t. i. »nočne tržnice«.

V teh malih prodajalnah lahko kupimo vse, kar si je mogoče zamisliti, od svežega tropskega sadja in zelenjave do sveže pečenih meduz, hobotnic in aligatorjev. Od japonskih rezancev do kebaba in dunajskega zrezka. Od indijskih slaščic do sladkih kitajskih kruhkov (nekateri bralci Tednika se boste morda spomnili, da so me na zadnjem potovanju po Aziji ti kruhki tako obsedli, da so me v vasici zraven Chengduja klicali kar »kruhek« oz. »Baozi«). Dalje lahko

kupimo od svežega kokosa do čaja z mehurčki ali kave. Od tradicionalnih tajskih oblačil do kratkih majic ameriških pevcev in rock skupin. Skratka, karkoli bi si lahko človek zaželel kupiti med šesto uro zvečer in drugo zjutraj.

Ponudba na nočnih tržnicah se razlikuje v skladu s tem, v katerem delu mesta je. V bližini nočnih klubov in barov, kot je npr. slovit

ulica Khao San, nas bodo oblegali prodajalci absinta, marihuane in smejalnega plina (vse to, vključno s čarobnimi gobicami, je na Tajskem dovoljeno prodajati). Prav tako se bodo okoli smukali možakarji z napisom »Ping Pong Show« v rokah – to so prodajalci vstopnic za dogodke, kjer nastopajoče punce razne predmete držijo in izvržejo s pomočjo medeničnih mišic. Gre za priljubljeno predstavo, v glavnem namenjeno množici tujih »seks turistov«, ki romajo po Bangkoku. Če smo tujci, se bodo okoli nas prav tako gnetli vozniki rikš in nas bodo skušali prepričati, da nas

Slovit

Na nočni tržnici je mogoče kupiti vse, kar si lahko zamislimo – npr. sveže pečene

Ponudba sveže pečenih čebel, črčikov, gosenic in kobilic

bodo popeljali do neke boljše in zanimivejše lokacije (seveda po nezaslišano zasoljenih cenah). Preplet glasbe, ki neskladno nabija iz stisnjenih barov, nenehno bliskanje reflektorjev iz klubov, neumorno prigovarjanje prodajalcev ter zvok praženja morskih sadežev in vonj mesa, ki ulico polni z dimom – nas lahko že po kratkem sprehodu po tržnici popolnoma izčrpa.

Če bomo nočno tržnico našli na ulici, namenjeni izključno seks turizmu, kot sta ulici Nana Plaza in Soi

Cowboy, se lahko pripravimo na rahel šok – pred nami se bodo vrstili prodajni artikli, ki bi jih v drugih delih sveta raje skrili v majhne za

kotne trgovine, tukaj pa jih bodo ostarele prodajalke brez sramu dvigovale proti mimoidočim. Vsake toliko bo mimo teh ženic hitela družina turistov, ki se je nehote znašla v tej ulici in bo lahko komaj skrivala, kako zelo jim je tukaj neprijetno. V nasprotju s tem ni bilo videti, da bi bilo prodajalkam na tržnici kaj nerodno s seboj v službo pripeljati lastne otroke ali vnuke – tako lahko pogosto vidimo otroka, kako leži med pikantnimi prodajnimi artikli in se popolnoma neobremenjeno za dogajanje okoli sebe igra s telefonom. Ob takšnih prizorih si nisem mogel pomagati, da ne bi pomislil, kako presenetljivo sproščen je odnos domačinov do spolnosti.

Če nočno tržnico iščemo v bližini univerz, bomo našli nekaj zelo podobnega ameriškemu karnevalskemu praznovanju, od svetlečih igral in vlakcev smrti do prikupnih predstav z živo glasbo, plesom in karaokami na prostem. V bližini templjev bomo lahko na tržnici ulovili tradicionalni ples ali religiozni obred, hkrati pa si ogledali bogato ponudbo verskih artefaktov, od budističnih amuletov in kadi do hindujskih cvetnih vencev in slaščic, ki jih verniki nastavljajo duhovom svojih prednikov. Na tržnici ob reki ali morju se bo vrstila eksotična ponudba svežega ulova, od meduz in hobotnic do morskega psa in jegulj. Na bangkoških nočnih tržnicah lahko torej kupimo in doživimo vse mogoče – zgolj vedeti moramo, v kateri del mesta zaviti.

Se nadaljuje ...

Otrok leži med pikantnimi prodajnimi artikli in se popolnoma neobremenjeno za dogajanje okoli sebe igra s telefonom.

			NAS-PROTNA ZAHTEVA	AVTOMOBILSKO TEKMOVANJE (PO NASE)	URADNA IZJAVA O KAKOVOSTI IZDELKA	HUD DUŠEVNI PRETRES	ZNAK ZA IRIDIJ	KDOR SE OGLASA NA TWITTERJU, TWITERAS	VSAK DAN BULJIMO VANJ	SMUČARSKA SKAKALKA KOMAR
	SPRETNOST GOVORJENJA									
	TRGOVINA S KOLO-NIALNIM BLAGOM									
	NAZOBČANI LISTEK, KI SE LEPI NA VLOGE						ZEMLJIŠČE OB HIŠI			
	AMERIŠKI SOUL PEVEC REDDING					GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC KADOMO-SOVA HČI				
	ZNAK ZA LITU			GL. MESTO ALBANIJE ZACETEK PREBAVN. TRAKTA						
	JAPONSKI REZISER (JASU-DŽIRO)				V PREGOVORU IMA SVOJO MOČ MESCANI LASKEGA			FRANCOSKI MATEMATIK IN FIZIK (PIERRE-SIMON)	MERSKA ENOTA ZA POVRŠINO	
	DEL STOLA ZA NAS-LANJANJE						PEVSKI ZLOG			
	MOČNA, KRČEVITA JEZA					DESNI PRI-TOK MOZELE SREDNJA DOBA ST. TERCJARJA				
	DIPLOMAT. STROKOV-NJAK STARI NARKOTIK						MIRAN PAVLIN GRM, KI DA-JE BARVO ZA LASE			GRUZIJSKI SKLA-DATELJ TAKTA-KIŠVILI
AVTOR: MARJAN GRABNER	POGUM-NOST, DRZNOST	ZIMSKO JABOLKO Z RUMENIM SOČNIM MESOM	KRUŠNI OČE	STRJEN SADNI SOK, ZDRIZ PRIMOZ EKART		KRTAČI PODOBNA PRIPRAVA ZA ČIŠČENJE ŽIVINE				
ODSTRA-NITEV SPOLNIH ZLEZ, KASTRACIJA						SOL OČETNE KISLINE OBROČEK NA PRSTU				
ZA ZIMO POSAJENE ROZE NA GROBOVIH					PEČ ZA ŽGANJE					
ITALI-JANSKI NAFTNI KONCERN				POGRNE SE NA MIZO ZELENA POVRŠINA V MESTU		SL. IGRALKA (ITA)			ZNAK ZA ERBU	
FLAMSKI PISATELJ (HUBERT)						TV VODI-TELJICA (ALENKA)				
PREDLOG			MONAŠKI KNEZ			SRBSKA IGRALKA (EVA)				
GOZDAR-SKA KOČA IZ SMRE-KOVEGA LUBJA			OTMAR ČRNILOGAR							
PASJE ALI MAČJE NOGICE						ATOMSKA SKUPINA Z ELEKTR. NABOJEM				

Cerkev Matere Božje se nahaja na avstrijskem Koroškem. Župnijska cerkev z dvema stolpoma, ki je v osnovi poznogotska iz 15. stoletja, ima tudi simbol romarske poti. Vetrinjski menihi so jo pregradili med letoma 1700 in 1729 v baročnem slogu. Zanimivo je, da je bila ta cerkev upodobljena tudi na hrbtni strani bankovca za 20 šilingov iz leta 1956.

EOCEN - druga najstarejša doba terciarja, v kateri se pojavijo prvi moderni sesalci, **IRONS, Jeremy** - angleški filmski in gledališki igralec, **LAMPO, Hubert** - flamski pisatelj (*Zaobljuba Raheli*)

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktorica: **Monika Kolarič**
Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
Naročniška razmerja: Majda Šegula (02) 749-34-16
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30
Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
Cena izvoda v torek je 1,90 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. Celoletna naročnina: 205,88 EUR, za tujino v torek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.
Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

SKRINJA DOMAČIH VIŽ – ANSAMBEL ZAPLET

Ansambel energije in velikega potenciala

Ansambel Zaplet prihaja z Dolenjske, iz okolice Novega mesta (Šmarjeta, Škocjan, Mirna Peč). Sestavljajo ga Nejc Koračin (kitara), Žan Pirh (harmonika), Blaž Hočev var (bas kitara) in pevka Živa Hočev ar, ki predstavlja nežnejši del ansambla. Povezujeta jih prijateljstvo in ljubezen do glasbe. Na sceni so že štiri leta. Ansambel je ustanovil harmonikar Žan, ko je že v 7. razredu OŠ zbral prvotno ekipo, ki so jo sestavljali Žan Pirh, Blaž Hočev ar in kitarist Mitja Kirn, ki jo je po dveh letih zapustil, v ansambel pa so z odprtimi rokami sprejeli Nejca. V tej novi zasedbi zdaj delujejo že dobro leto. S sprejemom novega člana so spremenili tudi ime. Prej so bili ansambel Začetek. Ker jim to ime ni več ustrezalo, so se preimenovali v Zaplet.

Glasba jim pomeni zelo veliko. Za vse člane je najprej predstavljala le hobi, potem pa so svoje talente

združili v nekaj več. »Zdaj ob prepevanju na odru zelo uživamo, se sprostim in dobimo neko posebno zadovoljstvo, saj se zavedamo, da nam je končno uspelo uresničiti to, kar smo si že od zgodnje mladosti zelo želeli. Z glasbo se izražamo tako, kot se z besedami ne bi mogli. Ne zgledujemo se le po enem ansamblu, naš repertoar je zelo raznolik. Igramo skladbe Miheliča, Slaka, Avenika, veliko je tudi pesmi novodobnih ansamblov, seveda pa preigravamo tudi bolj zabavne ritme, od letos naprej v živo. Do zdaj smo izdali tri avtorske pesmi: Bilo je nepozabno, katere melodijo je delo našega harmonikarja Žana, besedilo pa je napisal Matej Kocjančič, za polko Ti sploh veš je melodijo napisal Marjan Turk, besedilo pa prav tako Matej Kocjančič. Pesem govori o fantu, ki se noro zagleda v dekle in se jo na vse načine trudi osvojiti. Muči ga to, da mu ne želi izdati niti svojega

Ansambel Zaplet je na festivalu v Števerjanu prejel dve nagradi strokovne komisije za glasbo.

imena. A na koncu jo le očara tudi on. Pesem je nagajiva in poskočna polka. Z našo drugo avtorsko polko Ti sploh veš smo se že predstavili na 16. novoletnem festivalu narodnozabavne glasbe v Dolenjskih Toplicah. Naša izkušnja je bila nepozabna, imeli smo se odlično in

ravno zato smo se udeležili še enega festivala. Za našo čisto novo polko Zapleteno dekle je besedilo prispevala Klara Perne, melodijo Marjan Turk. S to polko smo se udeležili 52. festivala narodnozabavne glasbe Števerjan. To je bil tudi naš prvi festival narodnozabavne glasbe v

novi zasedbi. Prejeli smo dve nagradi, nagrado za debitanta in drugo mesto, obe po odločitvi strokovne komisije za glasbo. Pred kratkim smo posneli tudi videospot, ki bo objavljen zelo kmalu. Pesem govori o dekletu, ki bi mu vsak fant nekaj ponudil (darila, masaže, Maldive), a ona čisto vsakega odvrne, nič ne reče in se samo nasmeje. Na koncu pa se razkrije, da ima ona raje muzikanta, ki ji bo pel vse noči. Videospot smo snemali na ulicah Pirana, proti koncu dneva pa lovili sončni zahod na plaži za zadnje kadre. Na festivalu v Števerjanu se je letos pokazal velik upad prijavljenih ansamblov. Ponavadi jih je bilo okoli 20, letos le osem. Družabna omrežja so prevzela vlogo glavnih promotorjev glasbenih skupin. Mi smo se udeležili festivala, z dvema nagradama dobili tudi potrditev strokovne komisije, da delamo dobro, kar nam veliko pomeni. Narodnozabavna glasba se mora vseskozi boriti za svoje mesto v medijih, tako na radiu, televiziji in v časopisih. Zabavna glasba je še vedno v ospredju. Oddaja V petek zvečer je imela zelo dobro zasnovo, saj je združevala vse zvrsti glasbe in povezovala različne izvajalce. Velika

škoda, da je ni več. Ne zavedamo se, da narodnozabavna glasba ohranja lepoto slovenskega jezika, na katerega moramo biti ponosni. Ljubezni do slovenske besede se včasih bolj zavedajo zamejci, tako kot npr. v Števerjanu, kot pa vsi mi ostali. Ravno zato se bomo še naprej trudili in peli slovensko ter upali tudi na podporo medijev,« so svojo zgodbo na narodnozabavni sceni predstavili člani ansambla.

Še naprej jo bodo bogatili na številnih odrih, preigrati želijo čim več nepozabnih noči, se udeležiti še katerega od narodnozabavnih festivalov, morda tudi najstarejšega na Ptuj, izdati še kakšno novo avtorsko pesem, uživati v glasbi in z njo razveseljevati občinstvo, kjerkoli že bodo nastopili. »Čeprav smo mlajši štiričlanski ansambel, v sebi skrivamo veliko energije in potenciala ter komaj čakamo, da ga pokažemo čim več ljudem. Kakor sami pravimo: če je lahko, se ne spleča. Po katerikoli poti bomo namreč šli, bodo ravno tiste težke pustile največji nauk, kar je naš cilj,« so pogovor sklenili člani mladega narodnozabavnega ansambla Zaplet.

MG

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi le enkrat.

		6		5				3
4		5	2	6				
9					7		1	
	2					5		9
	6						3	
3		1					6	
	1		7					6
				2	5	4		1
2				1		9		

		5	4	8				
							3	
		7	6		9			
2					5			3
4				9	2	1		6
	8			3				7
					4		6	7
			5					
						3	2	5

Od torka do torka Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥	😊😊😊	€€€	⭐
Bik	♥♥♥♥	😊😊	€	⭐⭐⭐
Dvojčka	♥♥	😊	€€€€	⭐⭐
Rak	♥	😊😊😊	€€	⭐⭐⭐
Lev	♥♥	😊😊	€€€	⭐
Devica	♥♥♥♥	😊😊😊	€	⭐⭐
Tehničar	♥	😊😊	€	⭐⭐⭐
Škorpion	♥♥	😊😊😊	€€	⭐
Strelec	♥♥	😊	€€€	⭐
Kozorog	♥♥♥♥	😊😊	€	⭐⭐⭐
Vodnar	♥♥	😊	€€€	⭐⭐
Ribi	♥	😊😊	€€	⭐⭐⭐

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(Velja za teden od 6. do 12. avgusta 2024.)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

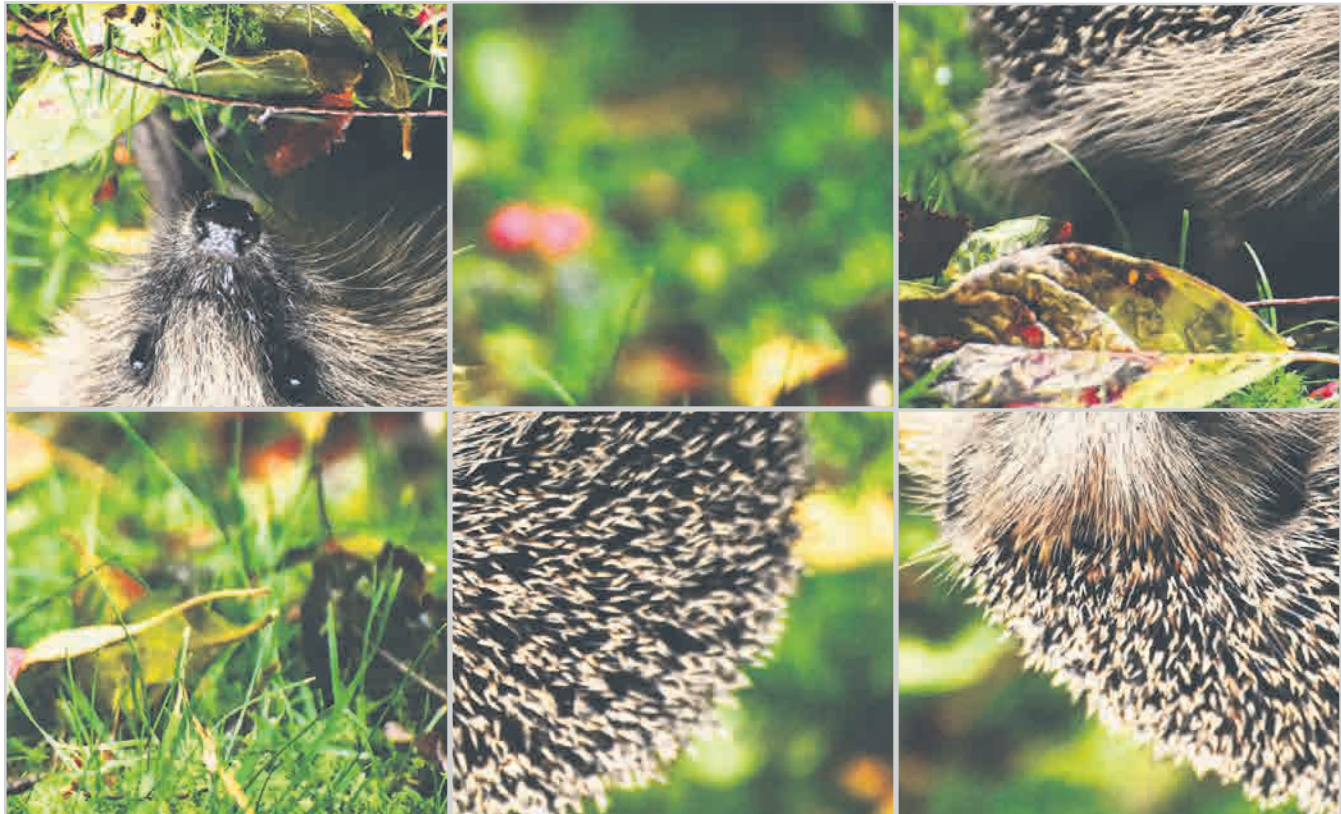

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 12. avgusta. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja Radio-Tednik Ptuj.

Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je:

Noemi Krajnc, 2253 Destrnik

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____
Telefon: _____

10. SEZONA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Z nami bodo slovenske pesmi peli finalisti in zmagovalci preteklih sezon.

Vidimo se v četrtek, 29. avgusta, ob 19. uri na odru na Slovenskem trgu (pred gledališčem).

Vstop je prost!

kmetijska zadruga
AKCIJA VELJA OD 10.08. DO 31.08.2024 oz. do razprodaje zalog!

NOVO V PONUDBI

ORIGIN MOSQUILOCK 15ML PROTI KOMARJEM

100% NARAVNE SESTAVINE
ZAŠČITA 2-4 TEDNE
UČINEK V MAJN KOT 48 URAH

6,75 €

GNOJLO PLANTELLA CVET 1L, 3L

Plantella

BIO PLANTELLA KALCIJ ZA PARADIŽNIKE 250ML

-15%

7,99 €
6,79 €

6,89 €
5,85 €

KAD RDEČA ICS

80L NIZKA 16,56 €
100L NIZKA 20,48 €
130L 23,63 €

Ponudba za vinogradnike...

ŠKARJE ZA OBIRANJE GROZDJA RAVNO REZILO

1,99 €

SOD BELI Z NAVOJNIM POKROVOM IN PIPO

17,03 €
24,13 €

MOTORNA KOSA FS 55

Enostavni osnovni model za zasebne uporabnike; za urejanje vrta in okolice; z okroglim ročajem; preprosto polnjenje kosilne glave z novo nitko; DELOVNA PROSTORNINA (CM³) 27,2
MOČ (KW/KM) 0,65 / 0,9
TEŽA (KG) 4,2

221,00 €

KOSILNICA BENCINSKA AL-KO EASY 5.10 SP-S

KATEGORIJA: EASY; MOČ (KW / OBR/MIN / KM): 2,3 / 2.900 / 3,1KM MOTOR: BENCINSKI MOTOR; POGON: 1 PRESTAVA; MOTOR: AL-KO TECH 160; KOLESA SPREDAJ / ZADAJ (MM): 200/250
ŠIRINA REZA (CM): 51; ZA TRAVNATE PLOŠČINE DO (M²): 1800; VIŠINA REZA (MM): 30 - 75; NASTAVITEV VIŠINA REZA: CENTRALNO, 7-KRATNO; PROSTORNINA KOŠA (L): 60; OHIŠJE KOSILNICE: JEKLENA PLOČEVINA
FUNKCIJE: 4INONE; FUNKCIJE: IZMET OD ZADAJ, LOVLJENJE, MULČANJE, STRANSKO IZMETAVANJE; TEŽA (KG): 31,8 KG

2+2 leti GARANCIJE

AL-KO
QUALITY FOR LIFE

389,90 €

SERVISIRA FRAMA
SERVIS LENART

SERVIS IN TRGOVINA KOSEC - MAROF
V servisu Kosec hitro, kvalitetno in po ugodni ceni popravimo vašo vrtno kosilnico, motorno žago, motorno koso in drugo vrtno orodje. Stroj potreben popravila lahko oddate v vam najbližji prodajalni KZ Ptuj, mi pa ga dostavimo v servis. ☎ 02 741 58 26

AKCIJA VELJA V OKVIRU PRODAJNEGA PROGRAMA TRGOVINE. NEKATERE FOTOGRAFIJE V LETAKU SO SIMBOLICNE. OPRAVIČUJEMO SE ZA MOREBITNE TISKARSKAPE NAPAKE.

Naročite

Štajerski TEDNIK

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

STOP
SPORED

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski TEDNIK

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

FINALE 10. SEZONE

Bodite z nami in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok. Vstop je prost.

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Rimski kamp Poetovio, 7. septembra 2024, ob 18.00

MESTNA OBČINA PTUJ

iVent
Smart ventilation

SILKEM

RADIOPTUJ
Štajerski **TEDNIK**

lesnina
Dobrodošli doma

KOMUNALA PTUJ

SAZAS

novi tednik

radio celje

TOREK, 06. avgust

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Ljudski pevci v Podlehniku
10:30 Za prijatelje
11:30 Veseloigra - Gazda tote hiše sn jaz
13:00 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Čez Haloške griče naj pesem doni
19:40 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:05 Ob 40-letnici Ansambla Braneta Klavžarja
22:00 Zapoimo prijatelji
23:00 Starpoint prodajno okno
00:00 Video strani

SREDA, 07. avgust

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Kronika iz občine Hajdina
10:00 40 let Vrtca Marjeta
11:00 Zapoimo prijatelji
12:00 Starpoint prodajno okno
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Žetev v Zlatoličju
18:30 Srečanje DU Starše in DU Marjeta
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Koncert Mešanega pevskega zbora Gandin
21:30 Za prijatelje
22:30 Starpoint prodajno okno
23:30 Video strani

ČETRTEK, 08. avgust

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Zaplesimo v poletje, OŠ Dornava
10:00 Za prijatelje
11:00 Polka in Majolka
12:00 Starpoint prodajno okno
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Ob prazniku Občine Dornava
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Od paše, do sira
20:40 Za Segulovo mizo
22:00 Starpoint prodajno okno
23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP
TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete; brezplačna dostava, ugodna cena. HORVAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

PRODAM pujske, težke 40 kg. Tel. 031 498 098.

KUPIM traktor in traktorske priključke ter motokultivator Gorenje Muta. Tel. 041 680 684.

PRODAM teličko simentalčko, staro 2 m. Tel. 041 720 870.

PRODAM odojke, možnost dostave. Tel. 031 542 318.

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojenko, krožne brane, cepilnik za drva in drugo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

VARSTVO

POTREBUJEM varstvo za 8 let starega otroka v mesecu avgustu na Ptuj. Tel. 041 927 520.

RAZNO

PRODAM opremo za samsko sobo. Tel. 031 219 184.

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REP

ORTER

IZ NOVE ŠTEVILKE

PREDSEDNICA ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE

Kamala Harris lahko premaga Donalda Trumpa

RUSOFILI Z NOVO STRANKO

Zakaj se na politično sceno vrača Karl Erjavec

ŽIDOVSKI LOBI V SLOVENIJI

Izrael priznanja Palestine ne bo pozabil

TRANZIJSKA MILIJONARKA

Prevzela »Janševo« fakulteto: kdo je profitiral

www.reporter.si

Umrlí so

Umrlí so: Anton Hamersák, Spodnji Velovlek 43, roj. 1937 – umrl 23. julija 2024; Anton Gomilšek, Cirkulane 75, roj. 1941 – umrl 24. julija 2024; Alojz Lovrenčič, Cesta 8. avgusta 6, Ptuj, roj. 1939 – umrl 24. julija 2024; Barica Kokot, roj. Vočanec, Ob železnici 20, Ptuj, roj. 1923 – umrla 25. julija 2024; Pavel Pečnik, Nova vas pri Markovcih 35, roj. 1944 – umrl 23. julija 2024; Kwirin Cafuta, Pobrežje 120, roj. 1969 – umrl 26. julija 2024; Miran Šalamun, Nova vas pri Ptuj 100/c, roj. 1963 – umrl 29. julija 2024; Klara Vršič, roj. Vršič, Bišečki Vrh 21/a, roj. 1974 – umrla 30. julija 2024; Andrej Verlak, Stojnci 8/a, roj. 1938 – umrl 29. julija 2024; Elizabeta Korošec, roj. Pukšič, Volkmerjeva cesta 10, roj. 1929 – umrla 30. julija 2024; Ivana Sorčič, roj. Rigler, Destrnik 34, roj. 1944 – umrla 31. julija 2024.

PTV

PTUJSKA TV

PISANA - ZABAVNA - AKTUALNA

TOREK 6. avgust

7:30 Glasbena osmica (tuja)

8:00 Otroški kotiček 11. oddaja

8:25 Zogarija 8. oddaja

9:45 Sola zdrava

10:00 Pisanica

10:15 Utrip Ormoža

11:00 Iz dežele ob Muri 114. oddaja

11:25 Tempo 14. oddaja

11:50 Mali Prim

12:00 Pregled tedna

12:30 Čista umetnost – julij

13:00 Glasba za vse

13:30 Pogled nazaj

13:55 Tele M

14:15 Videostrani

18:00 Pregled tedna

18:30 Glasbena osmica (slo.)

19:00 Pomurski tehnik

19:30 Pogled nazaj

20:00 Pregled tedna

20:30 Utrip Ormoža

21:30 Čista umetnost – julij

22:00 Pregled tedna

22:20 Iz dežele ob Muri 115. oddaja

22:55 Klepetalnica: Maja Plaz

23:25 Rimske igre 2020

00:35 Videostrani

CETRTREK 8. avgust

7:30 Glasbena osmica (tuja)

8:00 Otroški kotiček 15. oddaja

8:25 Zogarija 10. oddaja

9:45 Rimske igre 2020

10:00 Tele M

10:15 Utrip Ormoža

11:15 Klepetalnica: Maja Plaz

12:00 Sportnik leta 2023

12:30 Ptujka kronika

13:00 Glasba za vse

13:25 Čista umetnost – julij

13:55 Pogled nazaj

14:25 Tempo 14. oddaja

14:55 Bralni razgledi 13. oddaja

15:10 Tele M

16:30 Videostrani

18:30 Ptujka kronika

18:35 Portal

18:35 Čista umetnost – avgust

19:15 Pogled nazaj

19:40 Poetovi Cup 2024

20:00 Ptujka kronika

20:25 Glasbena osmica (slo.)

20:55 Koncert pihalnega orkestra 2024

22:00 Ptujka kronika

22:25 Pomurski tehnik

23:00 Iz dežele ob Muri 115. oddaja

23:25 Tempo 14. oddaja

00:10 Videostrani

Ptujka televizija PTV, T. 031 684 008, info@ptvptv, www.ptvptv

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.

ZAHVALA

V 68. letu se je poslovil dragi mož,
oče in dedek

Milan Molnar

IZ ULICE 5. PREKOMORSKE 1, PTUJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za vso pomoč, besede tolažbe in
izrečeno sožalje.
Posebna zahvala svakinji Dragici za neizmerno pomoč.

Žalujoci: žena Pavla, hči Ela in sin Miha z družinama

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

ob boleči izgubi ata,
tasta, dedka in pradedka

Andreja Verlaka

STOJNCI 8A

Vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga
pospremili na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoci: vsi njegovi

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA
IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ
DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO

DO ČETRTRKA ZJUTRAJ
DO 9. URE

majda.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16 ali marjana.pihler@radio-tednik.si,
tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski TEDNIK

55

festival

NZG

narodno
abavne
lasbe

Ptuj 2024

Rimski kamp Poetovio,
6. septembra 2024,
ob 19.30

PRODAJA VSTOPNIC: tajništvo Radia-Tednika Ptuj, Gostilna pri Žihri Moškanjci,
Inplan Ptuj in na 02 749 34 10.
Število vstopnic je omejeno.

MESTNA OBČINA PTUJ

ORIGINAL HARMONIKA
RUTAR

RADIO
VESELJAK

KOMUNALA PTUJ

iblo
prodaja montaža servis

TERME PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

kmetijsko združenje

javne službe ptuj

RADIOPTUJ

Štajerski TEDNIK

Slovenija • Policisti poostreno nadzirajo hitrost

Več zaporednih radarjev

Včeraj se je začela evropsko usklajena preventivna akcija Hitrost, v okviru katere policisti izvajajo poostren nadzor hitrosti. Policijske enote bodo na nekaterih relacijah postavile tudi več zaporednih policijskih kontrol, zato bodo lahko vozniki na svoji poti tudi večkrat kontrolirani.

Foto: PU Maribor

Namen preventivne akcije, ki jo policija izvaja skupaj z Agencijo za varnost prometa (AVP), ni kaznovanje voznikov, temveč njihovo ozaveščanje, da se lahko brezglavo hitenje ali iskanje adrenalinskega užitka v prehitri vožnji hitro sprevrže v največjo nočno moro posameznika z najhujšimi posledicami za vse udeležence, so pred začetkom akcije zapisali na spletni strani policije.

Objestna, tvegana in neprilagojena vožnja poveča nevarnost za nastanek prometne nesreče. Hitrost vožnje kot dejavnik tveganja pomembno prispeva tudi k teži posledic prometnih nesreč ter številu hudo in smrtno poškodovanih. Višje kot so hitrosti, praviloma težje so posledice prometnih nesreč. Neprilagojena hitrost je kriva za kar 18 odstotkov vseh prometnih nesreč in je še vedno najpogostejši vzrok za prometne nesreče s hujšimi posledicami, opozarja AVP.

Zato je ena od nalog policije zmanjševati povprečne hitrosti, kar bi posledično pomenilo manj mrtvih ter hudo in lažje poškodovanih v prometnih nesrečah, ki se zgodijo zaradi neprimerne hitrosti. Predvsem znotraj naselij že manjša kršitev omejitev hitrosti lahko ogroža varnost najbolj ranljivih skupin, kot so pešci, kolesarji, predvsem pa otroci.

V prvem polletju 12 mrtvih

Od januarja do konca junija letos se je zaradi neprilagojene hitrosti zgodilo 1735 prometnih nesreč, v katerih je umrlo 12 ljudi, 164 pa jih je bilo hujše poškodovanih, so sporočili z AVP. Zato voznike s sloganom Vozimo pametno pozivajo, da vozijo strpno in prilagodijo hitrost vožnje veljavnim omejitvam, svojemu znanju ter izkušnjam in razmeram na cesti. Največje prekoračitve hitrosti se sicer dogajajo v naseljih, šele nato na avtocestah in hitrih cestah, medtem poudarjajo na AVP.

„Raziskave kažejo, da se pri povečanju hitrosti s 30 na 50 kilometrov na uro možnost za nesrečo s smrtnim izidom poveča kar za osem do devetkrat. Ali drugače povedano, če na kratke razdalje vozimo s povprečno hitrostjo 50 namesto 30 kilometrov na uro, ne pridobimo bistveno na času, lahko pa se pot konča usodno. Zato voznike pozivamo, da hitrost prilagodijo razmeram v prometu,“ je v video nagovoru ob začetku letošnje akcije Hitrost izpostavila direktorica AVP Simona Felser.

Sta

Ptuj • Milan Gabrovec se – kot veliko občanov – sprašuje:

»Zakaj mulčenje, če bi lahko kosili?«

Ptujčana Milana Gabrovca večina pozna kot izdelovalca antičnih lesenih ladij, prav tako pa tudi kot vnetega rekreacijskega kolesarja, ki letno prevozi nekaj tisoč kilometrov. Kolesari pa ne zaradi rekordov, temveč ker uživa na kolesu, pri tem pa opazi marsikaj, kar bi lahko delali drugače in tako koristili drugim.

Kolesari vsak dan v letu; ne glede na vreme, dež ali sneg – kolo vedno požene. Že štiri leta je tako, da je vsak dan na kolesu. Povprečno naredi od 70 do 80 km dnevno, niso redki dnevi, ko jih nabere 125. Prekolesaril je že več kot polovico Slovenije. Njegov kolesarski dan se ponavadi začne po sedmi uri zjutraj. Vožnja s kolesom je zanj še poseben užitek, vozi sproščeno, se ustavi, ko vidi kaj zanimivega. Pred dnevi je nadvse užival v pogledu na kanjo, ki je svoja mladička učila leteti. To je bil prizor, ki ni dan vsakomur, kdor pa rad opazuje in se giblje v naravi, lahko vidi in doživi veliko tega ter se ob tem tudi marsikaj nauči.

S krmo bi lahko pomagali kmetom

Ob pogledu na kakšno haloško in drugo strmino pogosto uzre kosce, ki še kosijo na takih strmih nah, da jih človek lahko samo občuduje, kako je to možno. Zato je zanj toliko bolj nerazumljivo, da se območja, kot je na primer Panorama

Foto: Črtomir Goznik

Milan Gabrovec: »Na vsakodnevni poti s kolesom vidim in opazim veliko. Ne morem verjeti, kako neodgovorno ravnamo s travo! Zakaj jo mulčimo na predelih, kjer bi jo lahko kosili za hrano živalim? Najbolj opazno je to na Panorami. Prepričan sem, da bi se dalo od 80 do 90 odstotkov tega območja pokositi za krmo!«

na Ptuj, kjer bi se dalo lepo kositi, mulčijo, ponekod pa kmetom primanjkuje krme zaradi ujma, toče. Ali ne bi bilo bolje, da bi se tudi na tem območju kosilo za krmo živalim, se sprašuje. Prizadetim kmetom bi lahko pomagali tudi na ta način.

Pred dnevi je kolesaril na kamniškem območju, tudi tam povsod, na še tako strmih območjih, travo kosijo. Tudi v enem od televizijskih prispevkov je pred dnevi videl, kako v najbolj strmih območjih sosednje Avstrije še ročno kosijo. Osemde-

setletna gospa pa je travo pridno obračala in pri tem nadvse uživala. Ne mulči pa se samo na strmih predelih, tudi ob poti v toplice in proti Grajeni so mulčili, pa tudi drugod.

V Halozah še kosijo ročno

»Pred petdesetimi leti nismo vedeli, kaj je mulčer. Nisem starokopiten, vem, da moramo z razvojem naprej. Nekaj ročnega dela pa mora biti, še posebej tam, kjer je to mogoče, naj bi travo kosili ročno. Zakaj tistim, ki travo potrebu-

jejo, ne omogočijo košnje za krmo živalim? Ne morem verjeti, da to ni mogoče. Ni pomembno, kdo je lastnik. Če bo kosil kmet, stroškov za lastnika ne bo, povrhu pa si bo zagotovil vsaj del hrane za živali. Moje kolesarske poti vodijo tudi na Boč, Donačko goro, tudi na tem območju ročno kosijo, ročno tudi pospravljajo. Kako lahko to počne haloški kmet, v našem ravninskem delu pa to ni mogoče?« se sprašuje Milan Gabrovec.

MG

Slovenija • Tožba se ni končala po željah upnikov Pomurke

Namesto treh milijonov bodo Volkovi plačali le sto tisočakov

15 let po stečaju Mesne industrije Primorske (Mip), enega od nekdanjih paradnih konjev slovenskega gospodarstva, je jasno, da bo več kot 200 nekdanjih zaposlenih v tej skupini ostalo brez pomembnega dela neizplačanih plač.

Po več kot desetletju je namreč epilog dobila odškodninska tožba, ki jo je proti nekdanjim vodilnim v Mipu vložila Alenka Gril, stečajna upraviteljica Pomurke, ki je bila v lasti Mipa. Z njo je od Vojteha Volk, Marka Volka in Martina Kovača zahtevala plačilo skoraj treh milijonov evrov. Toliko škode naj bi povzročili upnikom Pomurke s tem, ko so družbo prevzeli, jo finančno izčrpali in spravili na kolena.

Toda tožba se ni končala po željah upnikov Pomurke, med katerimi je tudi 236 nekdanjih zaposlenih

Foto: BZ

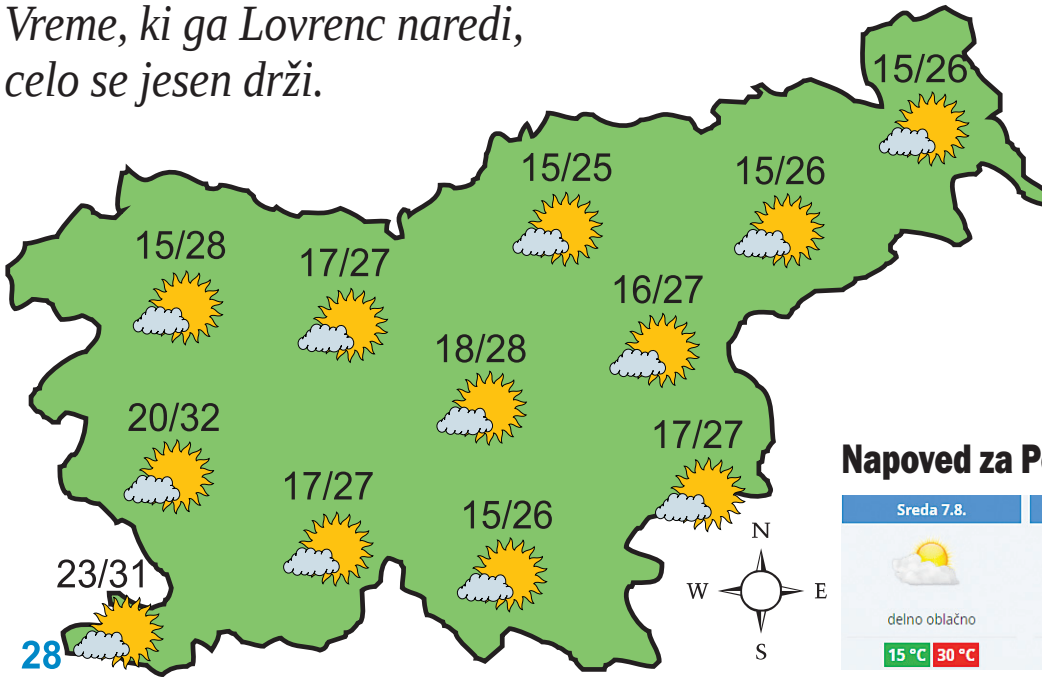
v tem podjetju. Člani družine Volk so se namreč s stečajno upraviteljico dogovorili za sklenitev sodne poravnave, po kateri bodo morali v stečajno maso Pomurke nakazati le sto tisoč evrov. To pomeni, da bo za njene upnike, ki so prijavili več deset milijonov evrov terjatev, po plačilu odvetniških stroškov ostal le drobiž. Ta dogovor je seveda v posmeh nekdanjim delavcem Pomurke, ki so bili pred stečajem več mesecev brez plač in še danes čakajo na denar.

T. Modić

Rodile so: Amadeja Šoštarčič – deček Nik; Tamara Zupanič – deček Lan; Sara Monzalgi – deklica Lora; Tamara Čuš – deček Tjan; Anja Vičar – deček Dante; Radenka Kovačević – deklica Sofija; Patricija Mahorič – deček Tom; Metka Breg – deklica Ana; Nadja Rus – deček Noah; Diana Zdravković – deklica Mila; Alja Vozel – deklica Livia; Eva Sobotič Hren – deklica Elin; Maja Kupčič – deklica Tijja; Bina Kokol – deček Filip Maj; Daša Rožmarin – deklica Rebeka.

Poroka – UE Ptuj: Marko Slavinec in Sanja Kokol, Lasigovci 17/c.

Vreme, ki ga Lovrenc naredi, celo se jesen drži.

Danes bo dokaj jasno, le v notranjosti bo zjutraj in dopoldne še precej nizke oblačnosti. Na Primorskem bo prehodno zapihala šibka burja. Najvišje dnevne temperature od 25 do 28, na Primorskem do 32 °C.

OBETI

V sredo in v četrtek bo povečini sončno in vroče, verjetnost neviht se bo spet nekoliko povečala.

Napoved za Podravje

Sreda 7.8.	Četrtek 8.8.	Petek 9.8.
delno oblačno	pretežno oblačno	delno oblačno
15 °C 30 °C	18 °C 30 °C	18 °C 32 °C

Vir: ARSO